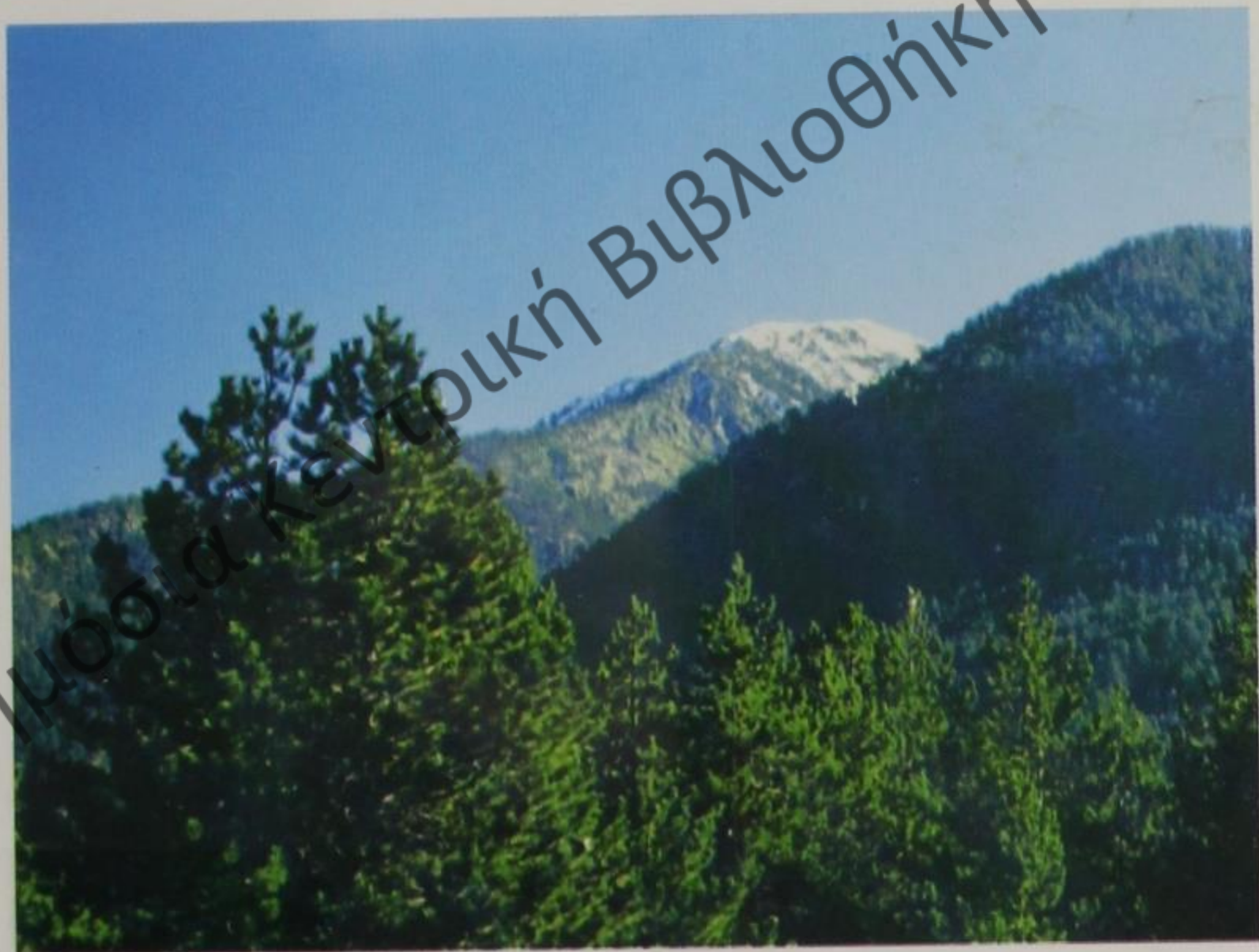

**ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ
(ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ)
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

ΖΩΓΡΑΦΟΥ - ΑΘΗΝΑ

2000

ημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

**ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ
(ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ)
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Εθνική Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Προβόρα

Οφείλει

Δημήτριος Παπαδόπουλος

Εθνική Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσο

ΔΗΜΟ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 48114
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 4/2/2002
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘ 333.ΤΣ ΣΑΝ

Κωδ. Εγγ. 7011

**ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ
(ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ)
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

**ΜΕΛΕΤΗ-ΚΕΙΜΕΝΑ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΝΔΡ. ΣΑΜΑΡΑ
ΣΥΝ/ΧΟΥ τ. Δ/ΝΤΟΥ Ν.Π.Δ.Δ.**

ΖΩΓΡΑΦΟΥ - ΑΘΗΝΑ 2000

Βιβλιοθήκη Κόνιτσο

4 φίλοι: Δημ. Σαμαράς, Γιώρ. Παπαγεωργίου, Γιώρ. Δαγκουβάνος, Οδυσ. Γαλάνης στις θέσεις Μπέκο και Ράχη Ανήλεου, με φόντο τον Σμόλυγκα. Ημερομηνία 13/4/1999 (Πάσχα) - 30/7/1999.

δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

Διεύθυνση του γράψαντος
Μαρίκας Κοτοπούλη 22
Τ.Κ.: 15773, Αθήνα
Τηλ.: 7770556
Αγίας Παρασκευής 0655/24270

Απαγορεύεται η μερική ή ολική δημοσίευση κειμένων χωρίς τη γραπτή
άδεια του γράψαντος.

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ
με μεγάλη ευλάβεια και ευγνωμοσύνη,
στην ιερή μνήμη των γενναίων
και ηρωϊκών ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΩΝ προγόνων μας.
ΔΩΡΙΖΕΤΑΙ δε
στην Αδελφότητα Αθηνών
για διάθεση στους απανταχού Κερασοβίτες.

Αθήνα 2000

Εταιρεία Κεντρική Βιβλιοθήκη Κονίτσα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελίδα 9
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ	
Χρόνια Τουρκοκρατίας: 1417-1913	» 12
ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ	
Χρόνια μετά την απελευθέρωση:	
α) 1913-1927	» 17
β) 1927-1936	» 29
γ) 1937-1949	» 39
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	
Χρόνια μετά τους πολέμους (Β΄ Παγκόσμιο και Εμφύλιο)	
α) 1950-1966	» 44
β) 1967-1973	» 67
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	
Χρόνια μεταπολίτευσης:	
α) 1974-1990	» 73
β) 1991-σήμερα	» 85
ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ	
Μικρό υδροηλεκτρικό έργο Κερασόβου	» 95

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

- Γ. Δ. ΣΑΚΚΑ "ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ", 1975
- Αρχεία του Φακέλλου Δάσους Κερασόβου Υπουργείου Γεωργίας.
- Αρχεία Αγροτικού Αναγκαστικού Συν/σμού Διαχείρισης Κοινής Χορτονομής του χωριού μας.
- Διηγήσεις συγχωριανών μας.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είναι γνωστό σε όλους πόσο στενός είναι ο δεσμός των ανθρώπων με την ιδιαίτερη πατρίδα και κυρίως εκείνων που έχουν γεννηθεί και μεγαλώσει σ' αυτή.

Σ' αυτό τον ευλογημένο τόπο, πρωτοείδα το φως της ημέρας. Εκεί έζησα τις πρώτες παιδικές λαχτάρες, τις χαρές, τις λύπες, τις εφηβικές ανησυχίες και τα πρώτα χτυποκάρδια του νέου, του παλικαριού.

Αυτή ακριβώς η αγάπη και ο θαυμασμός μου για το αγαπημένο μου χωριό, με ώθησε να γράψω την μεγάλη του ιστορία, που είναι ένδοξη, τρανή και λαμπρή.

Αυτή τη φορά ασχολήθηκα με την μελέτη σε βάθος της διαχρονικής εμφάνισης και εξέλιξης της ιστορίας του ζητήματος του Δάσους του Κερασόβου: α) από της εποχής της εμφάνισής του επί τουρκοκρατίας μέχρι της απελευθέρωσης της Ηλείας στις 21 του Φλεβάρη του 1913, και β) από της απελευθέρωσης μέχρι σήμερα, εξεταζομένης κατά χρονικές περιόδους.

Γίνεται από τώρα προεικρίνιση, ότι όταν αναφέρομαι στις λέξεις, Δάσος Κερασόβου, εννοείται η ευρύτερη έννοια του όρου που συμπεριλαμβάνει: Αλπικές εκτάσεις (θερινές βοσκές), χωράφια, οικισμό, δασώδεις μη δασώδεις εκμεταλλεύσιμες εκτάσεις και βράχους-γκρεμούς, δηλαδή όλα τα μέρη του χωριού μας, και όχι μόνο το δασωμένο μέρος.

Η εργασία μου αυτή έχει μια μόνο φιλοδοξία. Να γίνει γνωστό σε όλους μας και κυρίως στους νεοέλληνες Κερασοβίτες, το μεγάλο και σπουδαίο ζήτημα της διαχρονικής εμφάνισης και εξέλιξης της ιστορίας του Δάσους του χωριού μας, το οποίο ταλαιπωρεί και βασανίζει γενιές γενιών των Κερασοβιτών επί 2 αιώνες τώρα.

Αυτό γίνεται ακόμη επιτακτικότερο, αναγκαίο και επιβεβλημένο κατά τους σημερινούς χαλεπούς καιρούς με τους «Καποδιστριακούς Δήμους» όπου τα πάντα ισοπεδώνονται και τα αιματοβαμμένα, από τους γενναίους και ηρωϊκούς προγόνους μας, δάση μας, γίνονται Δη-

μοτικά και συνιδιοκτησία των 24 χωριών που απαρτίζουν τον Δήμο Κόνιτσας.

Στην εργασία μου αυτή είμαι ο Πρώτος. Την ίδια προσπάθεια δεν ανέλαβε κανένας παλιότερός μου Κερασόβιτης, είτε σε χειρόγραφο, είτε σε βιβλίο. Μόνο ο αείμνηστος Αρχιμανδρίτης Ιερομόναχος Στέφανος Φωτιάδης (Τζιόλας), αυτός ο ακάματος εργάτης της φιλοτιμίας του χωριού μας, από αγάπη μεγάλη και πόνο πολύ για τα όσα και ιερά του χωριού μας, είχε μεριμνήσει τον Δεκέμβρη του 1975, να τυπωθεί στα Γιάννενα, το μικρό βιβλίο του Γ. Δ. ΣΑΚΚΑ, «ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ».

Στηρίχθηκα σ' αυτή μου την δεύτερη εργασία, μετά από την πρώτη που ήταν η Εκκλησία, τα Εξωκκλήσια, τα εικονίσματα και οι νερόμυλοι του χωριού μας, στα αρχεία του φακέλλου του Δάσους Κερασόβου, στις διηγήσεις από γέροντες και ασπρομαλλούσες γεροντίσσες, σε πολλούς άλλους συντοπίτες και παράγοντες που γνωρίζουν το ζήτημα. Εργασία μελέτης σε βάθος, χωρίς να υπελαγίσω τον απαιτούμενο χρόνο, ερευνώντας το καθεστώς ιδιοκτησίας και εκμετάλλευσης του Δάσους Κερασόβου από τουρκοκρατίας μέχρι σήμερα, πέραν των άλλων υποχρεώσεών μου σαν Πρόεδρος της Αδελφότητάς μας που έχει επιφορτισθεί και με την έκδοση του τριμηνιαίου περιοδικού μας.

Πάσχισα πολύ για να παρουσιάσω αυτή τη δουλειά με τις δυνάμεις ενός μόνου ανθρώπου. Περιέχει το ιστορικό (εμφάνιση-εξέλιξη), σχόλια-παρατηρήσεις-κριτικές στις ενέργειες, πράξεις, παραλείψεις προσώπων και πραγμάτων. Κάθε καλοπροαίρετη, καλόπιστη και αντικειμενική κριτική, θα είναι καλοδεχούμενη, όχι όμως πολεμική, γιατί έτσι γίνεται γόνιμος διάλογος για το χρονίζον αυτό μεγάλο ζήτημα του Δάσους του Κερασόβου.

Θα ήθελα και πάλι να ευχηθώ, πως οι ερχόμενες νέες γενιές του χωριού μας, θα συμπληρώσουν τις προσπάθειές μου αυτές, μια από εδώ και πέρα έχουμε πολλούς μορφωμένους. Να γίνουν μελετητές και συνεχιστές των έργων μου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ πρέπει να πω από εδώ (Δημόσια), στους ανθρώπους που κοπίασαν, μόχθησαν και ξόδεψαν πολλά, Β. Κιτσάκη, Γιώργο Δαγκοβάνο, Δημήτρη Στρατσιάνη κ.ά. που μερίμνησαν και παρέλαβαν από Υπουργείο Γεωργίας αντίγραφα (φωτοτυπίες) του φακέλλου (τεράστιου σε όγκου) του Δάσους Κερασόβου, όπως επίσης και στον αγαπητό Οδυσσέα Γαλάνη για τις πολύτιμες πληροφορίες του.

Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ ανήκει και πάλι στην αγαπημένη μου οικογένεια, τη γυναίκα μου Φρειδερίκη και τα παιδιά, Αντρέα και Κατερίνα, που με αφήνουν ήσυχο και ήρεμο ν' ασχοληθώ με αυτά τα καυτά προβλήματα-ζητήματα του χωριού μας.

Η ιστορία του χωριού μας, δεν μπορεί να γραφτεί και να συμπεριληφθεί σε ένα μόνο τόμο, βιβλίο, είναι μεγάλη, είναι τρανή, ένδοξη και λαμπρή, γι' αυτό γράφεται τμηματικά. Πρώτο βιβλίο, η εκκλησία, τα εξωκλήσια, τα εικονίσματα και οι νερόμυλοι, δεύτερο βιβλίο, το παρόν, δηλαδή η Διαχρονική ιστορία του Δάσους του χωριού μας και το τρίτο, για το οποίο ακόμη συγκεντρώνονται στοιχεία, αλλά βρίσκομαι προς το τέλος, θα αφορά το ιστορικό του Κερασόβου, σαν οικισμού και των συνενωθέντων σ' αυτό άλλων δυο οικισμών του Ριαχόβου και Πέρα Μαχαλά, έθιμα-λαογραφία.

Εύχομαι ο καλός Θεός μας, να μου χαρίσει υγεία, ώστε να τελειώσω την μεγάλη μου αυτή επιθυμία. Για 'μένα είναι ευχαρίστηση και μεγάλη αγάπη η έρευνα και η εξακρίβωση-καταγραφή του μεγαλείου της ιστορίας των γενναίων, ανδρείων και ηρωϊκών Κερασοβιτών ή Κιρασοβιτών προγόνων μας.

Είθε! Είθε!..

Τάκης Σαμαράς

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Χρόνια Τουρκοκρατίας (1417-1913)

Είναι γνωστό, ότι η Ήπειρος από το 1204 μ.Χ., οπότε κυριεύτηκε η Βασιλεύουσα Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους και Φράγκους της Δύσης, έγινε ξεχωριστό Βυζαντινό κράτος με το όνομα Δεσποτάτο της Ηπείρου.

Εκτείνονταν από Αιτωλ/νίας μέχρι Δυτικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας μέχρι Ιονίου Πελάγους και Νήσων, όταν βρισκόνταν στις μεγάλες του δόξες και άλλοτε πάλι περιορίζονταν ανάλογα. Το Δεσποτάτο της Ηπείρου ήταν ελεύθερο κράτος μέχρι το 1430 μ.Χ., οπότε κυριεύτηκε από τους Τούρκους. Η επαρχία Κόνιτσας είχε κυριευθεί από το 1417. Ειδικά τα τμήματα των Ιωαννίνων και της Άρτας δεν κατακτήθηκαν αλλά περιήλθαν στους Τούρκους δυνάστες με συνθήκη, δηλαδή άνευ πολέμου.

Ο Κάρολος ο Β΄, τελευταίος Δεσπότης της Ηπείρου, θεωρήθηκε με τη συνθήκη αυτή του 1430 που ίσχυσε μέχρι το 1442, φόρου υποτελής στο Σουλτάνο Μουράτ τον Β΄. Στο διάστημα αυτό περιορίστηκε η δικαιοδοσία του νομού στην πόλη της Άρτας όπου είχε και την έδρα του. Το 1442 μ.Χ. καταλήφθηκε και η Άρτα από τους Τούρκους και έτσι όλη η Ήπειρος έγινε τουρκική κυριαρχία.

Είναι γνωστό ακόμη, ότι το χωριό μας ελευθερώθηκε στις 26 του Γενάρη του 1913 μετά την επανάσταση που έκαμε, ενώ ολόκληρη η Ήπειρος στις 21 του Φλεβάρη, ύστερα από 491 σκλαβωμένα μαύρα χρόνια τούρκικης τυραννίας.

Από τα 436 χωριά του νομού Ιωαννίνων που ανάκαψαν από τη δουλεία των Τούρκων, τα 46 θεωρήθηκαν ότι ανήκαν στο Δημόσιο (μπλάκια), τα 228 σε ορισμένους ιδιοκτήτες (τσιφλίκια) και 162 θεωρήθηκαν Κεφαλοχώρια, δηλαδή ανήκαν κατά κατοχή, νομή και κυριότητα στους κατοίκους αυτών των χωριών.

Το χωριό μας από αμνημονεύτων χρόνων, υπάγονταν στην κατηγορία των Κεφαλοχωρίων και πριν ακόμα εισαχθεί (ισχύσει) ο οργα-

νισμός του Κτηματολογίου (Δεφτερχάνέ) το έτος -1858- στην Σουλτανική Αυτοκρατορία, αλλά και πριν ακόμα ανατεθεί η είσπραξη των φόρων από την υψηλή πύλη (Βεργιού) σε ειδικούς υπαλλήλους. Έτσι κατέβαλε πάντοτε ό,τι σαν φόρος θεωρούνταν, στους λεγόμενους Σπαχήδες. Οι Σπαχήδες αυτοί δεν ήταν Τιμαριώτες, δηλαδή ιδιοκτήτες στη γη, γιατί ποτέ δεν χορηγήθηκε από την πύλη κάποιο δικαίωμα επάνω στη γη. Οι Σπαχήδες ήταν, κατά κάποιο τρόπο, τάγματα σε εφεδρεία, που υποχρεώνονταν να εκστρατεύουν στην πρώτη πρόσκληση της πύλης και λάμβαναν, αντί μισθού, την ισόβια είσπραξη των φόρων -δεκάτων- από τους σκλάβους Έλληνες. Το σύστημα αυτό των Σπαχήδων καταργήθηκε ολοκληρωτικά το 1844.

Οι Πρόγονοί μας κάτοικοι Κερασοβίτες όπως και άλλων χωριών της Επαρχίας μας, αλλά και άλλων περιοχών, για να αποκρούσουν επιδρομές που γίνονταν κυρίως από Αλβανούς και άλλα κακοποιοί στοιχεία (πολλάκις και έλληνες ληστές), που κύριο και συνηθισμένο επάγγελμα είχαν την λεηλασία των κόπων και μόχθων του ιδρύματος των χριστιανών, ήταν αναγκασμένοι από τα πράγματα να πηγαίνουν και να εκλιπαρούν προστασία από κάποιο ισχυρό-δυνατό-Οθωμανό Μπέη ή Αγά, ώστε να προφυλάσσει αυτούς από διαρπαγές, κακώσεις, βάσανα, τυραννίες, πληρώνοντας σ' αυτούς «Προστασία». Η «προστασία» αυτή ήταν ένα ετήσιο Επίδομα, που ονομάζονταν τότε «Αγαλίκι».

Όταν γίνονταν γνωστό ότι κάποιο χωριό προστατεύονταν από κάποιο ορισμένο Μπέη ή Αγά, δεν το τολμούσαν τα άτακτα και αρπακτικά αυτά στίφη (συμμορίες κυρίως) να διαρπάξουν και να κακοποιήσουν τους επί προστατευόμενους χριστιανούς.

Το χωριό μας πλήρωνε τότε σαν Αγαλίκι γρόσια 120 ετήσια μέχρι το 1830. (Ένα γρόσι δρχ. ....).

Τα γρόσια αυτά τα επιμερίζονταν οι Κερασοβίτες κατά την εισοδηματική δύναμη της κάθε οικογένειας. Τα γρόσια τα συγκέντρωνε η Μουχταρογεροντία του χωριού μας (σήμερα Διοικ. Συμβούλιο) και τα παράδινε στους Σπαχήδες που πήγαιναν στο χωριό μας για το σκοπό αυτό.

Τελικά το Ετήσιο αυτό επίδομα (αγαλίκι), που ήταν καταθλιπτικό και πρόσθετο είχε γενικευθεί σε όλη την Μακεδονία και Ήπειρο, ανάγκασε την Υψηλή Πύλη, να εκδόσει Σουλτανικό Αυτοκρατορικό Διάταγμα (Ιραδέ) και να απαγορεύσει αυτό τον φόρο, επιβάλλοντας την ισονομία σε όλους του υπηκόους. Δεν πέρασαν όμως ούτε τρία χρόνια από την έκδοση αυτού του Αυτοκρατορικού Διατάγματος και νά-

σου και εμφανίστηκαν στο Κεράσοβο, στο χωριό μας, Μπέηδες από την Φράσαρη της Πρεμετής της Βορείου Ηπείρου, ονομαζόμενοι Μαναλής και Γιακούπ, οι οποίοι ούτε πολύ, ούτε λίγο, απαίτησαν, όχι ζήτησαν, να καταβληθεί σ' αυτούς ο ήδη καταργηθείς φόρος, δηλαδή το Αγαλίκι, όχι στο παλιό ετήσιο επίδομα των 120 γροσίων, αλλά στο ποσό των 1200 γροσίων, δηλαδή αυξημένο κατά 1000 %.

Η θρασύτατη αυτή απαίτηση, όπως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, προκάλεσε αγανάκτηση και εξοργισμό στους προγόνους μας που δεν δέχτηκαν με κανένα τρόπο, και έτσι προσέφυγαν στον Γενικό Διοικητή του Μοναστηριού (σήμερα πρωτεύουσα του Κράτους του Μαυροβουνίου), στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγονταν τότε η Νομαρχία Ιωαννίνων. Ο Διοικητής τότε, ονομαζόμενος Μαχμούτ Μουσταφάς με διαταγή του (φιρμάνι) με χρονολογία τουρκικού έτους 1249, ελληνικού έτους 1832 (διαφορά 583 έτη), διατάσσει τον Διοικητή Νομαρχίας Ιωαννίνων να συμμορφωθεί προς το Αυτοκρατορικό Διάταγμα που ήδη έχει καταργήσει το φόρο αυτό, δηλαδή το Αγαλίκι. Όμοια διαταγή έστειλε ο Διοικητής Μουσταφάς και προς τον ιεροδίκη (Κατή) της Κόνιτσας, που ήταν έδρα Υποδιοίκησης. Υστερα από αυτά τα φιρμάνια, εκδόθηκε το 1257, τουρκικού έτους, ελληνικού 1840, δικαστική απόφαση που απαγόρευει στους ανωτέρους επιδρομείς Μπέηδες να εισπράξουν από το χωριό μας την εισπράξη του ετήσιου αυτού επιδόματος (αγαλίκι), τόσο του αυθαίρετου ποσού των 1200 γροσίων, αλλά ούτε και των 120 γροσίων των παλιών. Έτσι εξαναγκάστηκαν οι πιο πάνω Μπέηδες να απόσχουν να απαιτούν την Είσπραξη του Αγαλίκι για πολλά χρόνια, φοβούμενοι τις συνέπειες. Αυτό όμως δεν μπορούσαν να χωνέψουν και να το δεχτούν. Η γόνιμη γη, τα βοσκοτόπια και τα δάση του χωριού μας, τους κέντριζε πάρα πολύ και προσδοκούσαν την κατάλληλη στιγμή, τον κατάλληλο χρόνο για να μπήξουν και πάλι στο σώμα των προγόνων μας τα γαμψά και αρπακτικά νύχια τους. Έτσι κατά το 1862, που εξεράγη η Κρητική Επανάσταση, η οποία αναστάτωσε ολόκληρη την Τουρκία, ιδιαίτερα την Ήπειρο και μαζί και το χωριό μας, που την διοικούσαν κατά μεγάλο βαθμό Αλβανοί, Μουσουλμάνοι, φούντωσε κατά πολύ τον φανατισμό των Αλβανών κατά των Χριστιανών υπηκόων. Την περίσταση αυτή θέλησαν να εκμεταλλευτούν και επωφεληθούν και πάλι οι πιο πάνω Αλβανοί, Μπέηδες για το συμφέρον τους.

Τώρα δίχως κανένα τίτλο και δικαίωμα αξίωσαν αυθαίρετα οι κάτοικοι του χωριού μας, να καταβάλουν σ' αυτούς όχι πλέον το ταπει-

νό-ευτελές-ποσό των 120 γροσίων που έπαιρναν σαν Αγαλίκι, αλλά το **τρίτον** των παραγομένων καρπών και αγαθών. Το θράσος τους δεν είχε πλέον όρια, απαιτούσαν όσα ήθελαν και αρέσκονταν αυτοί. Τις παράλογες και αυθαίρετες όμως αυτές αξιώσεις των Μπέηδων αυτών οι πρόγονοί μας με υπόμνημά τους προς τον Σουλτάνο, κατάγγειλαν και ζήτησαν την ανόρθωση των ποδοπατημένων τους δικαιωμάτων.

Ο Σουλτάνος με το από 1248 τούρκικου έτους, ελληνικού έτους 1831, Σουλτανικό Αυτοκρατορικό Διάταγμα, αφού αντιλήφθηκε το εύλογο δίκαιο και τα παράποντα των προγόνων μας, διέταξε να παραπεμφθεί η όλη υπόθεση στα πολιτικά δικαστήρια, «ίνα εξετασθεί το δίκαιον και εφαρμοσθή αυτό». Από εδώ και πέρα αρχίζουν και χρονολογούνται οι δικαστικοί κρατεροί, αλλά έντιμοι αγώνες των Κερασοβιτών κατά των σφετεριστών της ατομικής περιουσίας τους.

Παρόλο το ξεχαρβάλωμα της τότε Τούρκικης Διοίκησης και Δικαιοσύνης, δεν μπόρεσαν να βάλουν οριστικά και ανενόχλητα το πόδι τους πάνω στο χωριό μας, καθόσον παρόλη την ζωοη και ενδόμυχη διάθεση των Τούρκων Δικαστών, για εξυπηρέτηση των αθεμίτων συμφερόντων των ομοθρήσκων αυτών Αλβανών Μπέηδων, δεν κατόρθωσαν να παραγνωρισθούν και να ποδοπατηθούν τ' αναμφισβήτητα και ολοφάνερα δικαιώματα των προγόνων μας Κερασοβιτών και να εκδοθεί απόφαση που να επιδικάζει τη νομή και κυριότητα του Κερασόβου στους Αλβανούς Μπέηδες, με τους οποίους οι Κερασοβίτες ευρίσκονταν σε διαοκή παλίρροια και αμπώτιδα. Οι ευθείς όμως δικαστές, αυστηρά και αμερόληπτα αφού έκριναν το δίκαιο, έδωσαν στους Κερασοβίτες κατοίκους αυτό.

Οι εξασχρημένοι όμως διοικητικοί Τούρκοι υπάλληλοι και διάφορα αστυνομικά όργανα, που αποτελούνταν από οθωμανούς αλβανούς, τις δίκαιες αυτές αποφάσεις, σε κενό γράμμα είχαν μεταβάλλει, αρνούνταν να τις εφαρμόσουν. Αντίθετα, μάλιστα με σκληρούς και διαρκείς, διωγμούς, όπως φυλακίσεις και δαυμούς, παράδειγμα, ο Παππαγιάννης και αργότερα άλλοι Κερασοβίτες, μεταφέρθηκαν βίαια στην Υποδιοίκηση της Κόνιτσας, προκειμένου να υπογράψουν ότι το Κερασόβο είναι τσιφλίκι τούρκικο, καταπίεζαν αφάνταστα τους προγόνους μας και πολλές φορές άρπαζαν τους καρπούς και τ' αγαθά τους με την βία, ή απειλή βίας και τα παρέδιναν στους Αλβανούς Μπέηδες. Ένα παράδειγμα, από απόδειξη ενωμοτάρχου Τούρκου με χρονολογία 1904, στην οποία αυτός ομολογεί ότι έλαβε με τη βία το γεώμορο όπως και μέχρι τότε. Η απόδειξη έχει αυτολεξί έτσι:

«Ο Υποφαινόμενος Ουζεήρη Τσαούσης επειδή διωρίσθην μεμούρης με διαταγήν του Καϊμακάμη Βέη Κονίτσης δια να λάβω από τους κατοίκους του Κερασόβου το ήμορον Τζεμπριέ (βιαίως) και με Τζεμπριέ, Τρόπον υποχρεώνω και βιάζω αυτούς τους χριστιανούς να φορτωθούν και φέρουν τα γεννήματα εις το μεσοχώρι εις το κουτσέκι. Όθεν δίδω το παρόν μου εις χείρας της Μουχταροδημογεροντίας Κερασόβου και υποφαίνομαι.

1904 Οκτωβρίου 8 Κεράσοβον
Ο Μεμούρης Τσιανταρμά Τσιαύσης Ουζεήρ»

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Χρόνια μετά την απελευθέρωση α) 1913-1927

Το γεώμορο που έχω αναφέρει στο Πρώτο Μέρος, το οπ οίο με βίαιο τρόπο εισέπρατταν από τους προγόνους μας, αξίωναν οι τουρκαλβανοί Μπέηδες, να τους καταβληθεί και μετά την απελευθέρωση της Ηπείρου στις 21 του Φλεβάρη του 1913 από τους Τούρκους.

Όμως οι πρόγονοί μας Κερασοβίτες, ελεύθεροι πια τώρα, δικαιωματικά αρνήθηκαν να δώσουν γεώμορο (Αγαλίκι) στους Μπέηδες από την Φράσαρη της Πρεμετής. Και αυτοί όμως (Μπέηδες) δεν τόλμησαν ν' απευθυνθούν στην ελληνική δικαιοσύνη και αυτό, γιατί γνώριζαν πολύ καλά την ανυπαρξία των δήθεν δικαιωμάτων τους και μόνον κατά τον Αύγουστο του 1918, μεταχειρίστηκαν σαν μέσον διεκδίκησης των δήθεν δικαιωμάτων των πάνω στο Κεράσοβο, τις Ιταλικές Αρχές στην Βόρειο Ήπειρο, οι οποίες και πέτυχαν με βία να εισπράξουν το γεώμορο και αυτό με αποστολή και συνοδεία ελληνικής στρατιωτικής δύναμης τριακοσίων (300) αντρών. Ακουσον, άκουσον νεοέλληνα Κερασοβίτη, εσύ που σήμερα, ξεχνάς και λησμονάς τα δίκαια του χωριού μας, πόσο εφοβούνται και αυτοί ακόμα οι έλληνες αξιωματούχοι την γενναιότητα, τόλμη και ανδρεία των προγόνων μας, ώστε να στέλνουν δύναμη 300 αντρών πανόπλων και με τη βία των όπλων να επιβάλλουν τη θέλησή τους.

Την τραγική αυτή κατάσταση οι πρόγονοί μας, την περιέγραψαν με παράπονο και πικρία μεγάλη, με υπόμνημά τους, από Μαΐου 1920 προς τον τότε Πρωθυπουργό της Χώρας μας, τονίζοντας μεταξύ των άλλων και τα εξής:

«...Μπροστά στην αξίωση αυτή της Ελληνικής Γενικής Διοίκησης Ηπείρου, και προκειμένου να προλάβουμε συμφορές ανεπανόρθωτες, αναγκαζόμαστε οι κάτοικοι του χωριού μας να υποκύψουμε στη βία αυτή και να δώσουμε, όχι στους Μπέηδες, αλλά στα όργανα της εξουσίας, ένα μέρος από τους δημητριακούς μας καρπούς και αυτό όχι σαν γεώ-

μορο, αλλά σαν φόρο έμπρακτης αγάπης προς τη δική μας ελληνική κυβέρνηση, πιστεύοντας ακράδαντα στην αναπόδραστη πολιτική ανάγκη, αφού με τα στρατιωτικά της όργανα μας πιέζει και κατάπατάει δικαιώματά μας, αλλά και παραβλέπει νόμους, ώστε να παραμονεύει κάθε στιγμή και να μπήξει αυτή βαθύτερα το δολοφονικό μαχαίρι στα εθνικά μας ιδεώδη...»

Πράγματι ήταν αδύνατο να πιστέψουν οι Κερασοβίτες, ότι Ελληνική Αρχή (Γ. Διοίκ. Ηπείρου), σε στιγμές κατά τις οποίες εκατόν πενήκοντα (150) στρατιώτες Κερασοβίτες αγωνίζονταν για το μεγαλείο της Μεγάλης Πατρίδας μας, όργανα αυτής θα τολμούσαν τελεία εκστρατεία κατά των γυναικοπαίδων και γερόντων γονέων αυτών των στρατιωτών, χάρι ενός τουρκαλβανού Μπέη, αν μη πολιτική πίεση και ανάγκη, δεν ανάγκαζε την πατρίδα μας, να πάρει τέτοια σκληρά μέτρα. Και όπως στην πρώτη φωνή της πατρίδας μας, τρέχουμε στις τάξεις του στρατού, χύνοντας το αίμα μας για χάρη αυτής, έτσι και στην περίπτωση εκείνη υπέκυψαν οι πρόγονοί μας.

Αυτά επαναλήφθηκαν και τον Αύγουστο του 1919, δηλαδή πολιτικοί λόγοι ανάγκης, αναγκάζουν την τότε Γενική Διοίκηση Ηπείρου, να παίρνει τέτοια σκληρά μέτρα, ενάντια στους κατοίκους του χωριού μας, τους ανάγκασαν και πάλι, με φόβο να χυθεί αίμα, να δώσουν και για δεύτερη φορά τον Έκτακτο αυτό φόρο, χρηματικό, στην Γ. Διοίκηση, το οποίο τελικά δόθηκε σαν γεώμορο του δήθεν ιδιοκτήτη Μπέη.

Περαιτέρω στο υπόμνημά τους, οι πρόγονοί μας, προς τον τότε Πρωθυπουργό της χώρας, αναφέρουν:

Να μη ανάμειξη καθόλου στην προκειμένη περίπτωση η Γ. Διοίκηση Ηπείρου, αλλά να παραπέμψει τους Μπέηδες που ζήτησαν να πάρει αυτή εναντίον τους βίαια και σκληρά μέτρα, στην ελληνική Δικαιοσύνη, την οποία και οι πρόγονοί μας αποδέχονταν για να δώσει την πρόπουσα λύση στις αβάσιμες και παράνομες αξιώσεις του ονειρευομένου δικαιώματα κυριότητας τουρκαλβανού Μπέη πάνω στο Κεράσοβο.

Τέλος αναφέρουν προς τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κυβέρνησης, ότι από το 1913 που ελευθερώθηκε η Ήπειρος μέχρι το 1918, δεν κατέφυγε ο δήθεν ιδιοκτήτης στην Ελληνική Δικαιοσύνη, η οποία τον καιρό αυτό μπορεί να κριθεί ότι δείχνει μεγάλη επιείκεια προς τα αλλοεθνή στοιχεία του κράτους μας, δείχνει φυγομαχία, γι' αυτό είμαστε βέβαιοι, ότι θέλετε πείσει ακράδαντα εμάς, ότι επιβάλλεται, η μη ανάμειξη της Γ. Διοίκησης αλλά να γίνει παραπομπή του δήθεν ιδιοκτήτη Τουρκαλβανού Μπέη στην Ελληνική Δικαιοσύνη πλέον και όχι βίαια μέτρα εναντίον

μας, γιατί αλλιώς είμαστε αναγκασμένοι να εκπατρισθούμε χίλιες τριακόσιες (1300) ψυχές του Κερασόβου.

Ήδη όμως από του 1915 και κυρίως από Αύγουστο μήνα του 1916, μίσθανο όργανο των Μπέηδων της Φράσαρης, κάποιος ονόματι Κ. Κρίτσας, απόστρατος στρατιωτικός, με αίτησή του, προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, ως δήθεν ενοικιαστής του δάσους Κερασόβου αυτού, συνεπέβαλε συγχρόνως και ανυπόστατους τίτλους, που είχαν εκδοθεί κατά τα χρόνια 1910-1911, όταν το χωριό μας δεν είχε ακόμα ελευθερωθεί, ζητούσε την εκμετάλλευση αυτού. Το Υπουργείο Γεωργίας, ανέθεσε την εξέταση των τίτλων αυτών στον Νομικό Σύμβουλο, ο οποίος γνωμοδότησε ότι οι τίτλοι αυτοί δεν μπορούσαν ν' αναγνωρισθούν σαν έγκυροι και επαρκείς. Τελικά ο εν λόγω Κρίτσας δεν παρουσιάστηκε ποτέ αυτοπροσώπως στο Κεράσοβο, φοβούμενος τους προγόνους μας, αλλά, όπως φαίνεται, διέγινωσε και το δίκαιό τους. Παρόλα αυτά, οι τουρκαλβανοί Μπέηδες, συνέχιζαν να υποβάλλουν κατά των κατοίκων του Κερασόβου αθρόες μηνύσεις για κλοπή κοινού, αλλά απέτυχαν. Οι μηνύσεις αυτές είχαν σκοπό την δικαστική κύρωση των ανύπαρκτων δικαιωμάτων τους, αλλά όπως έγραψα, απέτυχαν.

Την ίδια χρονιά του 1916 (Σεπτέμβριο), οι κάτοικοι του χωριού μας έγειραν πρόσκληση σε αγωγή, ενώπιον του Δικαστηρίου, κατά του Τεκή-Βέη Φράσαρη και λοιπόν, για να λυθεί το θέμα δικαστικώς. Στην υπόθεση αυτή κάνει και για πρώτη φορά, επέμβαση και η κοινότητα του χωριού μας, σαν Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), πλην όμως απέσχε να ισχυριστεί η ίδια δικαιώματα επί του δάσους του Κερασόβου, αλλά περιορίστηκε απλώς στην απόκρουση των αξιώσεων των Μπέηδων που διεκδικούσε το δάσος. Όμως λόγω της κατάληψης την εποχή εκείνη της Επαρχίας Κόνιτσας από τους Ιταλούς (Αντάντ) και της πλήρους διακοπής της συγκοινωνίας με τα Γιάννινα, δεν μπόρεσαν να παρευθύν, ούτε οι κάτοικοι του Κερασόβου, ούτε και οι εκπρόσωποι της Κοινοότητάς μας κατά τη συζήτηση της πρόσκλησης σε αγωγή και έτσι δικάστηκαν ερήμη. Εκδόθηκε η 116/1916 απόφαση του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων που απέρριψε την Πρόσκληση σε αγωγή. Από 1916-1919 δεν έγινε καμία δικαστική κίνηση και από τα δύο αντίδικα μέρη, αλλά οι κάτοικοι του χωριού μας συνέχιζαν να έχουν την νομή και κατοχή του δάσους Κερασόβου και των αγροκτημάτων αυτού.

Το θέρος όμως του 1919 οι βλαχοβοσκοί Ηλίας Μίχας ή Κώτσης, Κώστας Δημαρέλης και Αθαν. Μίχας ή Κώτσης (Φουρκιώτες), αυθαίρετα και δίχως κανένα δικαίωμα να έχουν, με τη βία, τον Μάιο μήνα, μπή-

καν με τα κοπάδια τους και το κατόρθωσαν εν μέρει, στις βοσκήσιμες εκτάσεις Σμόλυγκα-Ξηρολίμνη-Βουρτόπα, Γκιούγκια, Κούτσουρο-Ντίσινο. Το γεγονός αυτό αγανάκτησε πολύ τους προγόνους μας και 121 Κερασόβιτες με αίτησή τους στις 25 του Μάη προς τον Ειρηνοδίκη της Κόνιτσας, ζήτησαν προσωρινά μέτρα κατά των Βλαχοβοσκών αυτών, ισχυριζόμενοι ότι εισήλθαν με τη βία στα κτήματά τους και για το λόγο αυτό επίκεινται έριδες (μαλώματα-φασαρίες) και διαπληκτισμοί και ζήτησαν τη λήψη των προσωρινών δικαστικών μέτρων. Πράγματι το Ειρηνοδικείο της Κόνιτσας με την 22/1919 απόφασή του, αποφάνθηκε και έλαβε προσωρινά μέτρα, που ήταν:

Επιδίκασε προσωρινά την νομή των βοσκήσιμων χωραφιών στους αιτούντες προγόνους μας, μέχρις ότου αρμόδιο δικαστήριο αποφανθεί οριστικά για την κυριότητα και κατοχή των χωραφιών-γαιών των περιοχών αυτών. Έτσι εξαναγκάστηκαν οι βλαχοβοσκοί αυτοί να εγκαταλείψουν τις βοσκήσιμες αυτές εκτάσεις του χωριού μας. Είχαν ήδη στα χέρια τους μια έστω και προσωρινή δικαστική απόφαση υπέρ αυτών, για πρώτη φορά από την απελευθέρωση του 1913 και μέχρι 1919, ήταν η πρώτη τους νίκη στον αγώνα αυτόν.

Οι διεκδικούντες όμως Μπέηδες το δάσος μας, δεν πτοήθηκαν, ούτε εφυσήχασαν, όλα αυτά τα χρόνια από 1913-1922, που εκδόθηκε ο νόμος 2201. Ο νόμος αυτός πρόβλεπε σύσταση στο Υπουργείο Γεωργίας, Διοικητικού Δικαστηρίου, για επίλυση γεωργικών διαφορών. Δεν χάνουν καιρό οι καιροφυλακτούντες Μπέηδες και υποβάλλουν νέα και πάλι αίτηση για αναγνώριση των δήθεν δικαιωμάτων της ιδιοκτησίας πάνω στο δάσος Κερασόβου, αφού συνεπέβαλαν και πάλι τους τίτλους που είχαν αποκτήσει κατά τα χρόνια 1910-1911, και διεκδικούσαν το δάσος του Κερασόβου από το Δημόσιο που το είχε από την απελευθέρωση του 1913.

Σημειώνω και πάλι πως το δάσος Κερασόβου θεωρούνταν από το Ελληνικό Κράτος σαν Δημόσιο και όχι συνδιόκτητο της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας, ήτων Μπέηδων της Φράσαρης ή της Κοινοτητάς μας. Οι πρόγονοί μας όμως είχαν την διακατοχή και νομή του δάσους όλα αυτά τα χρόνια, εφόσον είχαν τη ξύλευση, μικροϋλοτομία για ατομικές ανάγκες, βοσκήσιμες εκτάσεις κ.τ.λ.

Το Διοικητικό τούτο Δικαστήριο, του Υπουργείου Γεωργίας, προκειμένου να εκδικάσει την υπόθεση αυτή του δάσους Πλάκα - Σμόλυγκα, έτσι αναφερόταν στην αίτηση των Μπέηδων, εξέδωσε την υπ' αριθμό 43/1922, προδικαστική απόφαση με την οποία υποχρέωνε: τον μεν Τεκή - Βέη Φράσαρη (τότε κάτοικο Κόνιτσας) και λοιπούς κληρονόμους αυ-

τών, να προσκομίσουν (υποβάλλουν) στο Δικαστήριο τους τίτλους που επικαλούνταν στην αίτησή τους για την ιδιοκτησία στο δάσος Κερασόβου, την δε Κοινότητα Κερασόβου, να προσκομίσει και αυτή τους τίτλους ιδιοκτησίας που ισχυρίζεται ότι κατέχει και επιπλέον αν υπάρχει εκκρεμής δίκη μεταξύ Μπέηδων και του Κερασόβου.

Η Κοινότητα του χωριού μας με την από Φεβρουαρίου 1923 αίτησή της προς το Δικαστήριο τούτο, του νόμου 2201, ισχυρίζεται τ' ακόλουθα: «...Επειδή η Κοινότητα Κερασόβου δεν ισχυρίζεται δικαίωμα κυριότητας επί του υπό κρίση δάσους προς κτήση του οποίου απαιτούνται τίτλοι (Ταπιά), αλλά ισχυρίζεται ότι έχει δικαίωμα κοινοχρησίας (μπαλταλίκ). Η κοινότητα Κερασόβου επί του υπό κρίση δάσους, Πλάκα - Σμόλυγκα, διά των μελών αυτής ελευθέρως και ακολύτως ποιείται από αμνημονεύτων χρόνων την εκμετάλλευση, υλοτομούσα όχι μόνον χάριν των οικιακών αυτών αναγκών, αλλά και χάριν εμπορίας επί σειράν πολλών ετών. Κατά τους χρόνους της τουρκοκρατίας είχαν ιδρυθεί επί τόπου πλήρη υδροπρίονα, παρά διαφόρων κατοίκων Κερασόβου. Ούτω δε εδημιουργήθη διά της αμνημονεύτου παραγραφής δικαίωμα κοινοχρησίας υπέρ της Κοινότητας και ούτω το δάσος θεωρείται ήδη κοινόχρηστος (μπαλταλίκ)...».

Βλέπουμε έτσι την Κοινότητά μας να επεμβαίνει δικαστικά το πρώτο το 1916, αλλά τότε απέσχε να ισχυριστεί ίδια αυτής δικαιώματα επί του δάσους, Κερασόβου, αλλά απλώς ήθελε ν' αποκρούσει την αξίωση των Μπέηδων που διεκδικούσαν αυτό, ενώ τώρα το 1923, με την ανωτέρω αίτησή της, ισχυρίζεται ότι έχει η ίδια δικαίωμα Μπαλταλίκ επί του δάσους Κερασόβου, χωρίς να μπορέσει ν' αποδείξει αυτό το δικαίωμά της απέναντι στο Δημόσιο.

Το Δικαστήριο τούτο (Διοικητικό), συνεδρίασε τον Γενάρη του 1924 και δίκασε την διαφορά μεταξύ των τουρκαλβανών Μπέηδων και Ελληνικού Δημοσίου, με παρέμβαση στη δίκη και της Κοινότητας Κερασόβου. Εξέδωσε την αλήστου μνήμης (Πικρή) με αριθμό 26/1924 απόφασή του με την οποία αποφάνθηκε τα εξής πρωτάκουστα:

Αναγνώριζε σαν ιδιοκτήτες (κυριάρχους) τους τουρκαλβανούς Μπέηδες στο δάσος του Κερασόβου, όπως αυτό περιγράφεται στο με αριθμό 1499/1923 Πιστοποιητικό του Ερμηνέως στο Πρωτοδικείο Ιωαννίνων και όχι αυτό τούτο το Ελληνικό Δημόσιο, που ήταν διάδοχο του Τουρκικού Κράτους, με τον μόνο περιορισμό των δικαιωμάτων του δημοσίου που έχει επί του δάσους σαν δημόσιας γης, δηλαδή το 1/5 αυτού, ενώ τα 4/5 είναι ιδιωτικά των Μπέηδων. (Βλ. σελ. 22-25).

382

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αριθμός: 1/199

Προσέχοντες δε, υπέρ
 της υποψήφιας εν πράξει επιτηδεύουσας κατ'είδη
 αγαθών ημερησίως τών εν τῇ Ἀρχαίᾳ κατὰ
 ἐπισημοσύνην διδίων τοῦ Μηνιαίου ἑσθίου Ἡε-
 ριλοῦς (Iwarrivur) τῆς υποκατοχῆς τούτου
 Κυβερνήτου τῶν ἔτων 1326 καὶ 1327 (910-911)
 καὶ ἑνάμην τῶν ἐν τοῖς ἑξαμήνοις Μηνιαίο-
 ρομοῖς διδίοις ἀναγραφόμενων διδίων, ἢ τοῦ
 ὑπ' ἀριθμὸν 54 καὶ χρονολογίαν 1^η Αἰγούστου
 1326 καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 428 καὶ χρονολογί-
 αν Ἰβραναίου 1326. 3^η τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 275
 καὶ χρονολογίαν Ἰουλίου 1327 καὶ 4^η τοῦ ὑπ'
 ἀριθμὸν 357 καὶ χρονολογίαν Ἰουλίου 1327, ἢ
 ἐν τῇ ἐπισημῇ τοῦ Ἰσχυρισμοῦ Ἰβραναίου
 τῆς ὑποδιορισθῆσας Ἡεριλοῦς τοῦ Νομοῦ Ἰωαν-
 νίνων μετὰ τὴν δεξιὰν "Πλάνα - Ἰμῶμα 5 -
 Ἰμῶμα 7" εὐλασίως 15,000 σβέρμπύτων Ἐρλι-
 σσοιχούτων ἀπὸς 5,500, γὰρ ὑπερῶς σβέρμπύτα
 καὶ ἄλλοι ὀφίλται ἀναλογιστῶν μετὰ τὴν ἑο-
 ρὴν (γιαγαμίζι) τῶν χωρίων Σουμαρίν καὶ
 Πούρμας, ἑορμῶν μετὰ τὴν ἑορμὴν τοῦ Χωρίου Ἰβρα-
 ναίου, ἑορμῶν, ἑορμῶν, ἑορμῶν καὶ
 νομίως μετὰ τὰ χωρία Ἰβραναίου, Ἰμῶμα καὶ
 Ἰβραναίου ἀναγράφεται ἐν ὀνόματι τῶν κατὰ
 τὴν ἀναγραφόμενων ἑορμῶν, ὡς ἔξυς:

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

1/ Η ειρηνική δυνάμεις "Πλανα-Σκοπία" υστερογενής εις οὐλὴν μερίδια, ἐξουσιάζειτο ἀρχικῶς ἀπὸ νοικοῦ κατὰ τῶν Μουζῶν, Γραμῶν, Δαούλ, Ραχῶν, Σερῶν βίνδων καὶ Αἰνίσδεσά Χανούμ, (ὅρα αἰτίαν ἐξουσίας τοῦ υἱοῦ ἀπιδ. 428 λήγου), ἐν τῶν οὐλῶν λούλων μερίδιον τὰ δύο ὄψα (2/3) δυνάμει τοῦ υἱοῦ ἀπιδ. 54 λή 1^η αὐγούστου 1326 ἔστιν ἐκ τῶν βιβλίων ἀναγραφόμενον λήγου, ἀρπύγδοι ἀπὸ νοικοῦ ἐκ τῶν ἄλλων βίνδων Δαούλ βίνδων καὶ τῶν Σερῶν καὶ Μιχῶν βίνδων υἱοῦ τοῦ Ραχῶν βίνδων ἀναγραφόμενον μετὰ βιβλίων κατὰ τῶν ἀναδανόντων Δαούλ βίνδων κατὰ τοῦ πρώτου καὶ Ραχῶν βίνδων κατὰ τῶν δολιχῶν.

2/ Ἐκ τῶν βιβλίων ἀναγραφόμενον λήγου (5/8) δυνάμει τοῦ υἱοῦ ἀπιδ. 428 τοῦ πρώτου Φεβρουαρίου τοῦ 1326 ἔστιν ἐκ τῶν βιβλίων ἀναγραφόμενον λήγου ἀρπύγδοι, τὸ μὲν ἐκ ὄψα (1/3) ἐκ τῶν Αἰνίσδεσῶν, Ραχῶν βίνδων καὶ Μιχῶν καὶ Χανούμ βίνδων. Σερῶν βίνδων, τὸ δὲ ἕτερα βίνδων ὄψα (4/3) ἐκ τῶν Μουζῶν, Μιχῶν, Χανούμ βίνδων καὶ Αἰνίσδεσῶν Χανούμ βίνδων τοῦ Ριφῶ Μουζῶν βίνδων, ἐκ τῶν ἀναδανόντων μετὰ βιβλίων κατὰ τῶν ἀναδανόντων Σερῶν βίνδων κατὰ τῶν πρώτων καὶ Ριφῶ βίνδων κατὰ τῶν δολιχῶν.

3/ Ἐκ τῶν βιβλίων ἀναγραφόμενον λήγου 275 καὶ χρονογραφία τοῦ 1327 ἐκ τῶν βιβλίων ἀναγραφόμενον λήγου, ἡ δυνάμει τοῦ ἀναγραφόμενον υἱοῦ ἀπιδ. 428 λήγου συμμεριδιούχος Ραχῶν καὶ Χανούμ βίνδων τὸ μερίδιον τῶν, ὅρα ὑστερογενής ἐκ τῶν ἐκ βίνδων ἀναδανόντων, κατὰ τῶν ἢ τῶν ἰδίων λήγων ἀναδανόντων συμμεριδιούχος ἀδελφοῦ τῶν Αἰνίσδεσῶν.

νιοι Δερής βιν, ἀνοξενωδίων. τὴν εἰρημίνην ἐν
τοῦ μεριδίου τὴν γομὴν ἀνοξενωδίων Δερῆς τοῦ κα-
πότος.

41 ὅτε ἐν ἰδίᾳ χρονολογίᾳ ἐξεδόθη καὶ
ἀναγράφεται ἢ ἐν βιβλίῳ ὃ ἐστὶ ἀριθμοὶ 157 ἔ-
τος ἐν ἀρ. μα. ἀδελφῶν (ἀγγελῶν) τὴν δὲ ἐξω-
λαίαν ἐν ἀπὸ. 428 καὶ 357 - γομὴ τῶν τῶν ἐξω-
δουίων, μεταβῆς ἐν ἀπὸ τῆς φικκίης - Δερῆς
τοῦ ὁμοίου ἀναγραφῆται. Ἐξωλαίος ἔχουσα δὲ
τοῖς τῶν ἐξωδίων οἱ μὲν Ἄγν καὶ Παχρὴ βί-
νης νιοι τοῦ Δερῆς βιν εἰς τὸν ὄχθον (1/3),
οἱ δὲ Μουαμῆ, Μιχμῆ, Χαφδῆ βίνδης καὶ ἰτε-
λνδῆ Δερῆς Χαρομῆ τῆς τοῦ Ριφᾶ Μουαμῆ.
βιν ἐν τῇ λέουαρά ὄχθον (4/3) κοίτης καὶ ὄ-
τε ἐν ἀνοξενωδίων ἐν τῇ ἀνω ἀναγραφῆται δι-
βίην τοῦ ἑξωλαίου, πῆρρε τὴν ἀνοξενωδίων
τὴν κοίτην ἀνοξενωδίων ἐν ἑξωλαίῳ ὄχθον.
α καὶ μεταβῆς ἐξωδίων ἐν ἀπὸ τῶν ἀπὸ,
καὶ τῇ ἀνω ἔχουσα δὲ, ἦλοι. τὴν ἀδελφῶν βιν οἱ
εἰς τῶν καὶ τῶν, λαμῆ καὶ Μιχμῆ βίνδης οἱ
οἱ Παχρῆ ἐν ἀπὸ τῶν 1/3 καὶ τῇ Ἄγν καὶ Πα-
χρῆ βίνδης νιοι Δερῆς ἐν ἀπὸ τῶν 1/3 καὶ τῇ
Μουαμῆ, Μιχμῆ, Χαφδῆ καὶ Μιχμῆ Δερῆς
ἐν ἀπὸ τῶν 4/3. -

Ἔτε, ἐξωλαίος ἀνοξενωδίων ἀπὸ τῶν ἀνοξενω-
δίων τῶν, ἀπὸ ἐν ἀνοξενωδίων ἐν τῇ ἐν τῇ οἱ-
νία ἀπὸ τοῦ εἰρημίνου βιβλίου ἀνοξενωδίων,
ἢ μεταβῆς ἐξωδίων ἐν τοῦ ἐν ἰδίᾳ χρονολογίᾳ
Μάρτιου 1303 & 1887 & ἑξωλαίου βιβλίου
(γιομῶν καὶ ἐξωδίων) τοῦ ἑξωλαίου, τοῦ
οἱ βιβλίου δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ἀπὸ.

ἡμῶν. — Τῆς αἰχμῆς Χορηγῆσαι 20 κερῶν.
ἐν Ἰωαννίνοις τῆς 15 Μαρτίου 1923.
Ὁ ἑρμηνεὺς Πρελοδουκίου Ἰωαννῆ

Ἡ Κοινότητά μας, βγαίνει ἀπ' ἐξω, δὲν κέρδισε τίποτε. Τὴν ἐπέμβαση αὐτή καὶ τὶς συνέπειές της, ἰσχυριζόμενη κοινοχρησία (Μπαταλίκ) ἐπὶ τοῦ δάσους Κερασόβου, θὰ σχολιάσω, σε ἄλλο Κεφάλαιο. Ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτά.

Τώρα λίγα σχόλια γιὰ τὴ δικαστικὴ αὐτὴ ἀπόφαση, ποὺ κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη εἶναι τὰ ἐπόμενα:

Ἡ δικαστικὴ αὐτὴ ἀπόφαση ποὺ ἀναγνώρισε σαν ἰδιοκτῆτες τοῦ δάσους Κερασόβου τοὺς Μπέηδες, βασιστηκε κυρίως στοὺς προσαχθέντες τίτλους ἀπὸ τοὺς Μπέηδες. Αὐτὸ ὅμως ἦταν σφάλμα της: τὰ τουρκικὰ αὐτὰ Ἐγγράφα, πέτυχαν νὰ τα ἀποσπάσουν οἱ Μπέηδες, ἀπὸ τὶς Τουρκικὲς Ἀρχές με δόλια μέσα κατὰ τὴν περίοδο ποὺ ἐπικρατοῦσε στο Τούρκικο Κράτος ἡ ἀναρχία καὶ ἡ ἐξέγερση τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα τοῦ 1821 καὶ τὴν μετέπειτα ἐπανάσταση καὶ κυρίως ἐκείνη τοῦ 1862 τῆς Κρήτης ποὺ ἀκολούθησε καὶ ἡ Ἡπειρος. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ οἱ πασσάδες καὶ Μπέηδες ἀπειθαρχοῦσαν στὶς διάφορες διαταγὲς τῶν Σουλτάνων καὶ θεωροῦσαν ὅλα τὰ ἐλληνικὰ χωριά σαν τσιφλίκια τοὺς καὶ με κάθε βίαιο καὶ ἀπάνθρωπο τρόπο προσπαθοῦσαν νὰ εἰσπράττουν γιὰ λογαριασμό τοὺς πολὺ μεγαλύτερους φόρους ἀπὸ τὸν ὑπόδουλο ἐλληνισμό, τὸν ὁποῖο υπέβαλλαν σε μεγάλα βασιανιστήρια ὅταν αὐτοὶ ἀνθίσταντο στὴν βία ποὺ ἀσκούσαν σ' αὐτούς. Παρόλα αὐτὰ ἐπέτυχαν τὴν καταγραφή πολλῶν χωριῶν στα κτηματολόγια τῶν κατὰ τόπους τουρκικῶν Ἀρχῶν σαν τσιφλίκια, τὰ ὁποῖα μετέπειτα με τίτλους (ταπιὰ) τῶν τούρκικων αὐτῶν Ἀρχῶν μεταβίβαζαν στοὺς ὠμοθρήσκους τῶν ἢ κληρονόμους τοὺς ἢ τα πωλοῦσαν σε διαφόρους καιροσκόπους συνεργάτες τοῦ ὑπόδουλου ἐλληνισμοῦ.

Ἀπὸ τὰ κτηματολόγια αὐτὰ τῶν τούρκικων Ἀρχῶν ἀποσπούσαν ἀργότερα οἱ Μπέηδες καὶ οἱ ἀλλόθρησκοι κληρονόμοι ἀντίγραφα δῆθεν

τίτλων ιδιοκτησίας, τα οποία προσκόμιζαν στα Ελληνικά Δικαστήρια και στο Διοικητικό Δικαστήριο του Υπουργείου Γεωργίας, και τα Δικαστήρια αυτά, αβασάνιστα έβγαζαν αθρόα αποφάσεις αναγνώρισης ελληνικών εδαφών σαν ιδιοκτησία των τουρκαλβανών Μπέηδων, αφού έκοιναν τους τίτλους που προσκομίζονταν σαν επικρατέστερους των τίτλων του Έθνους, της Ιστορίας, Γεωγραφίας, Θρησκείας και της Μεγάλης Θυσίας του Έθνους για την απελευθέρωσή τους από την τούρκικη σκλαβιά και τυραννία. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται σε πολλά μέρη της χώρας μας, όπως Θεσσαλία, Ήπειρο, Μακεδονία, Θράκη.

Μετά το σχόλιο αυτό επανέρχομαι:

Έχουμε λοιπόν την πρώτη δικαστική απόφαση που αποφαινεται ότι το δάσος Κερασόβο είναι ιδιόκτητο των Μπέηδων της Φράσαρης της Πρεμετής. Το γεγονός αυτό το αναγνωρίζει και το Υπουργείο Γεωργίας που με το 67586/27-5-1927 έγγραφό του, προς τον Δασάρχη Κόνιτσας, που επιστρέφει σ' αυτό εγκεκριμένους Πίνακες υλοτομίας, και δίνει εντολή να δοθούν οι δέουσες άδειες υλοτομίας στους ιδιοκτήτες Μπέηδες, με την προϋπόθεση την καταβολή του δικαιώματος του Δημοσίου επί δάσους ιδιωτικού κατά τα 4/5 και το 1/5 του Δημοσίου λόγω συνιδιοκτησίας σ' αυτό.

Με άλλο επίσης έγγραφό του τον Ιούλιο του 1927, το Υπουργείο Γεωργίας, προς το Δασαρχείο Κόνιτσας, σε αναφορά του, απαντά καθαρά ότι το ζήτημα ιδιοκτησίας του δάσους Κερασόβου λύθηκε ήδη απέναντι του Δημοσίου με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου. Ακόμα ότι οι αξιώσεις της Κοινότητας περί ιδιοκτησίας του αυτού δάσους ανήκει στην αρμοδιότητα των τακτικών πλέον Δικαστηρίων της χώρας μας και ότι οι τίτλοι που ζητήθηκαν και πάλι από τους κατοίκους του Κερασόβου είχαν σαν προϋπόθεση ότι ζητούνταν η αναγνώριση άλλων εκτάσεων, που βρίσκονταν εκτός των ορίων του ήδη αναγνωρισθέντος σαν ιδιωτικού δάσους του Κερασόβου.

Έτσι έχοντων των πραγμάτων, οι Μπέηδες της Φράσαρη, αφού πήραν και τις εγκεκριμένες άδειες υλοτομίας και άδεια εγκατάστασης υδροπρίονος για το δάσος Πλάκα - Σμόλυγκα του χωριού μας, τις ενοικίασαν στον Χαρμπα Λάλπα. Ο ενοικιαστής αυτός πήγε στο χωριό μας μαζί με τους τεχνίτες για την εγκατάσταση του υδροπρίονος και τους υλοτόμους για την έναρξη της υλοτομίας. Δεν υπελόγισαν όμως την σφοδράν και καθολική αντίδραση των κατοίκων του χωριού μας, οι οποίοι αγανάκτησαν και εξοργίστηκαν, όταν μάθανε ότι το Ελληνικό Δικαστήριο, δικαίωσε τους τουρκαλβανούς Μπέηδες από

την Φράσαρη της Προμετής. Έτσι όλο το χωριό μας, άνδρες, γυναίκες, παιδιά, σύσσωμο, μια σιδερένια γροθιά όλοι, κατέλαβαν τον κεντρικό δρόμο του Κερασόβου και με κάθε δυνατό τρόπο και μέσο εμπόδισαν το πέρασμα των αντιπροσώπων του Λάλπα με τους τεχνίτες και υλοτόμους για το δάσος Πλάκα - Σμόλυγκα.

Ήρθαν σε χειροδικίες και έριδες μεταξύ τους και μάλιστα κακοποίησαν αρκετούς από αυτούς, όπως και τον ίδιο τον αντιπρόσωπο. Τελικά τους διώξαν άρον-άρον πίσω για Κόνιτσα και Γιάννινα. Δεν τους άφησαν να περάσουν από το Κεράσοβο. Ήταν η πρώτη καθολική αντίδραση των κατοίκων του χωριού μας. Έδειξαν την αλύγιστη αντρειά τους και δεν υπολόγισαν κανένα κίνδυνο. Το δάσος ήταν δικό τους, τό δίκαιό τους ζητούσαν να βρουν οι ακρίτες αυτής της άκρης της χώρας. Τα 150 παλικάρια τους -πολλά τα οποία χάθηκαν στον Μικρασιατικό Πόλεμο- μόλις είχαν γυρίσει από τα μέτωπα και προσπαθούσαν να επουλώσουν τις πληγές που άφησαν οι τελευταίοι πόλεμοι. Το δάσος το ήθελαν δικό τους, να δουλέψουν σ' αυτό, να βοηθήσουν τις άμοιρες και φτωχές οικογένειες τους να μείνουν εκεί στα κακοτράχαλα του Σμόλυγκα, του Κλέφτη, του Ταμπουριού, τις Γύφτισσας. Οικογένειες με 1300 ψυχές ήταν ίσως και περισσότερες, όπως αναφέρουν οι ίδιοι οι Κερασοβίτες στο υπόμνημά τους το 1922 προς τον τότε Πρωθυπουργό της χώρας, διαμαρτυρόμενοι εντονότατα για το επίδομα (Αργαλιά) που πίεζε να δοθεί η Γενική Διοίκηση Ηπείρου στους τουρκαλβανούς Μπέηδες.

Σ' αυτή την δικαιοτάτη και αγανακτισμένη αντίδραση του χωριού μας, κανένας ή καμιά Κερασοβίτισσα δεν υστέρησε σε ανδρεία και παλικαριά. Όλοι ένα σώμα, μια ψυχή ήταν, με πρωτοστάτες τους: Γιάννη Κουκούρη, Σωτήρη Κοκοβέ, Κώστα Βάιλα (Κουτσοθόδωρος), Γιάννη Ζούκα, Γαλαναίους κ.ά. Από τις γυναίκες οι μπάμπες (γιαγιές), Καραμήτσaina και Παναγιώ Καραγιάννη κ.ά.

Οι Μπέηδες όπως ήταν αναμενόμενο και φυσικό, διαμαρτηρήθηκαν για τα γεγονότα αυτά, τόσο στο Υπουργείο Γεωργίας, όσο και στις αρμόδιες Αρχές, ο δε Δασάρχης της Κόνιτσας με συνοδεία από χωροφύλακες και δασική δύναμη, αυτή τη δεύτερη φορά, (δεν έβαλαν μυαλό από την πρώτη εκδίωξη) ήλθαν και πάλι στο χωριό μας για την εγκατάσταση των τεχνιτών και υλοτόμων. Αλλά και πάλι οι Κερασοβίτες ξανασηκώθηκαν, επετέθηκαν πιο άγρια τώρα και κατόρθωσαν πάλι να παρεμποδίσουν να περάσουν για να πάνε να εγκαταστήσουν υδροπρίονο και να υλοτομήσουν τα πεύκα του δάσους.

Μάλιστα, όπως λέγεται, κακοποίησαν εργάτες και υπαλλήλους των ενοικιαστών, αλλά και αυτόν τον ίδιο τον αρχιφύλακα δασών, παρουσία του Δασάρχη και αστυνομικού προϊσταμένου. Τι να κάνουν, μπροστά στην ακατάβλητη θέληση των Κερασοβιτών και στα δραματικά αυτά γεγονότα, οι Μπέηδες αναγκάστηκαν να γυρίσουν πίσω άπρακτοι και καταντροπιασμένοι στην Κόνιτσα και Γιάννινα. Ήταν, όπως έγραψα, η πρώτη τους μεγάλη Νίκη. Το Κεράσοβο ήταν ενωμένο και δυνατό, το δίκαιο που τους έπνιγε υπερασπίζονταν.

Σημείωση: Τα ίδια συμβαίνουν και σήμερα του 2000, ύστερα από παρέλευση 70 ετών και περισσότερο, όταν αναγκαστικά και παρά την θέληση των κατοίκων του χωριού μας, το κράτος κατάργησε την Κοινότητά μας και την συνένωσε υποχρεωτικά με τον ΔΗΜΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ.

Το χωριό αντιστέκεται ενωμένο και δυνατό, όπως τότε παλιά, που οι πρόγονοί μας έβαλαν πάνω από όλα το συμφέρον του Κερασόβου. Ετσι και τώρα, η αντίσταση είναι καθολική και ο νόμος «Καποδίστριας» δεν θα περάσει. Το Κεράσοβο δεν υποχωρώνεται. Απέσχε τρεις φορές, σαν εντονότατη διαμαρτυρία, από εκλογικές διαδικασίες. Μια στις Δημοτικές Αρχόντων και Αυτοδιοίκησης στις 11 Οκτώβρη του 1998, μια στις Ευρωεκλογές της 1ης Ιουνίου του 1999 και μια στις Βουλευτικές της Εθνικές στις 9 Απρίλη του 2000. Η ιστορία επαναλαμβάνεται για μια ακόμα φορά. Θέλουμε το χωριό μας να παραμείνει Κοινότητα, να διοικείται από τους Κερασοβίτες, και όχι από ξένους.

Τα δάση μας, τα χωράφια μας, τα μάραρά μας, τα βοσκοτόπια μας, είναι ΔΙΚΑ μας, και όχι Δημοτική Περιουσία του Δήμου Κόνιτσας και των 24 χωριών που τον συναποτελέσαν.

Υστερα απο τα διαδραματισθέντα γεγονότα στο χωριό μας με τον ενοικιαστή Λάππα, οι Κερασοβίτες δεν χάνουν καιρό, συγκροτούν και στέλνουν μια Επιτροπή στην Αθήνα, από τους.....
ώστε να ενεργήσει τα δέοντα, εν όψει του προκύψαντος μεγάλου αυτού θέματος, δηλαδή της ιδιοκτησίας του δάσους Κερασόβου από τους Μπέηδες, ισχυριζόμενοι ότι έχει διαταραχθεί ανεπανόρθωτα η, από αμνημονεύτων χρόνων, νομή και διακατοχή τους επί του δάσους του χωριού μας.

β) 1927 - 1936

Στο διάστημα όμως αυτό, των χρόνων από 1924 - 1926, αρχές του 1927, φαίνεται πως η Ελληνική Πολιτεία (Κράτος) μας, κατανόησε τα μεγάλα σφάλματα που είχε διαπράξει, στα θέματα διεκδίκησης περυσιακών στοιχείων στο ελληνικό έδαφος από Τούρκους και τουρκαλβανούς αξιωματούχους, που ευρίσκονται εκτός Ελλάδας (ξένοι υπήκοοι) και επιζητούσε τρόπους να τα διορθώσει. Για το σκοπό αυτό εκδόθηκε ο νέος νόμος 3077 «Περί Δασικού Κώδικος», ο οποίος στο άρθρο 83 αυτού όριζε τα εξής: «... Προκειμένου περί ιδιωτικών δασών των οποίων η κατοχή αμφισβητείται από πλείονες, οι άδειες υλοτομίας χορηγούνται σ' αυτόν υπέρ του οποίου ήθελε αποφασίσει Επιτροπή...».

Εν όψει της αμφισβήτησης αυτής δηλαδή της νομής και διακατοχής του δάσους Κερασόβου, συστήθηκε με την από 4 Νοεμβρίου 1927 διαταγή του Υπουργείου Γεωργίας Επιτροπή, κατά της διατάξεις του προαναφερομένου άρθρου 83 του νόμου 3077, που συγκροτούνταν από: α) τον αρμόδιο Ειρηνοδίκη της Κόνιτσας, β) τον Δασάρχη της Κόνιτσας και γ) από τον Πρόεδρο της Κοινότητας Κερασόβου, η οποία σαν αρμόδια, έπρεπε να επιληφθεί του ζητήματος και να εκδώσει σύντομα σχετική απόφαση. Με την απόφαση αυτή έπρεπε να ξεκαθαρίσει πια αν η νομή και διακατοχή του δάσους Κερασόβου, ανήκει στους αναγνωρισθέντες Μπέηδες της Φράσαρης από το Διοικητικό Δικαστήριο του 1924 σαν ιδιωτικό, ή στους κατοίκους του χωριού μας.

Πράγματι αυτή η Επιτροπή συνεδρίασε στο Γραφείο του Δασάρχη της Κόνιτσας τον Νοέμβριον του 1927 και τ' ονόματα αυτής ήταν: Λ. Οικονομίδης Δασάρχης Κόνιτσας, Δ. Βελούδης Ειρηνοδίκης Κόνιτσας και Ιωάννης Β. Κοταδήμας Πρόεδρος της Κοινότητας Κερασόβου.

Διάδικοι: Επιτροπή κατοίκων του Κερασόβου από τους: Κων/ντίνο Γκοντούλη, Ιωάννη Τσούμπανο και Βασίλειο Κοταδήμο, που εκπροσωπούσαν την ολότητα των κατοίκων του Κερασόβου. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι παρέστησαν στην Επιτροπή με τον πληρεξούσιο δικηγόρο των Γ. Καγιά. Οι αναγνωρισθέντες σαν ιδιοκτήτες από το Διοικητικό Δικαστήριο του 1924 Μπέηδες, του δάσους του Κερασόβου, δεν παρέστησαν καθόλου, αλλά υπέβαλαν στο Δασαρχείο Κόνιτσας, υπόμνημα από 16/11/1927, μετά διαφόρων δικαιολογητικών εγγράφων.

Η Επιτροπή αυτή, αφού έλαβε υπόψη της, την αγόρευση του δικηγόρου Γ. Καγιά και τα έγγραφα των δυο αντιδίκων, όπως και τους

πλησίον του χωριού μας υπηρξισιακώς κληθέντες μάρτυρες από Καστάνιανη, Απόστολο Αναγνωστόπουλο, Πουρνιά Ζήση Ντόβα, Χρήστο Καφφέ, Βασ. Καραγιάννη, Κ. Νατσιόπουλο Βασ., Χρ. Γιοβάνη, Χριστ. Παπαχριστίδη, Μόλιστα... από Κερασόβο οι: Χρήστος Κοταδήμος, Γιάννης Δ. Οικονόμου, Δημ. Καραγιάννης, Κωνσταντίνος, Δ. Γκουτούλης, Νικ. Δ. Ζήκας, Κ. Βάιλας, Αθανάσιος Μακρουγιάννης και Κώστ. Ι. Καρέτσης, οι οποίοι εξετάστηκαν και ένορκα. Οι μάρτυρες αυτοί ισχυρίστηκαν και κατέθεσαν, ότι την νομή και κατοχή του δάσους Κερασόβου προ πολλών ετών και επί τουρκοκρατίας ασκούσαν πάντοτε οι κάτοικοι του Κερασόβου, όπως ήταν γνωστό στα γύρω χωριά. Βάσει όλων αυτών των στοιχείων η Επιτροπή αυτή επείσθη και αποφάνθηκε τελικά, ότι αναγνωρίζει τους κατοίκους του Κερασόβου σαν διακατόχους του δάσους Κερασόβου και πρέπει σ' αυτούς να χορηγούνται πλέον οι άδειες υλοτομίας και η εγκατάσταση υδροπριόνων. Όπως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, η νέα τροπή των πραγμάτων χαροποίησε πάρα πολύ τους προγόνους μας κατοίκους του χωριού μας, που είδαν επιτέλους να δικαιώνονται οι σκληροί μακροχρόνιοι αγώνες τους μιας 15ετίας περίπου, ήτοι αυτό της απελευθέρωσης της Ηπείρου το 1913. Αντίθετα, οι Μπέηδες εξοργίστηκαν με την απόφαση αυτή και με σωρεία από αιτήσεις τους προς το Υπουργείο Γεωργίας και αλλαχού, έζητούσαν με κάθε τρόπο την ανάκληση της απόφασης αυτής, επικαλούμενοι πολλούς και διάφορους λόγους, πλην όμως μάταια, δεν εισακούστηκαν.

Η απόφαση αυτή της Επιτροπής του άρθρου 83 του νόμου 3077, έγινε αποδεκτή και από το Προϊστάμενο Υπουργείο Γεωργίας, δηλαδή επικυρώθηκε με την 10742 /16-2-1928 Διαταγή του, και μόνο τα τακτικά πολιτικά Δικαστήρια μπορούσαν πλέον να ρυθμίσουν διαφορετικά το ζήτημα της νομής και διακατοχής του δάσους του Κερασόβου.

Σημείωση: Η απόφαση αυτή της Επιτροπής ήταν σωτήρια για τους κατοίκους του χωριού μας. Πρώτα και για πρώτη φορά καθιστούσε νομείς και διακατόχους του δάσους Κερασόβου την ολότητα των κατοίκων και δεύτερο, αποκαθιστούσε το δίκαιο δημόσιο αίσθημα όλων, εφόσον αποξένωσε της ιδιοκτησίας τους Μπέηδες Τουρκαλβανούς από το δάσος Κερασόβου. Κύριοι νομείς και διακάτοχοι ήταν πλέον η ολότης των κατοίκων του Κερασόβου. Αυτό οφείλονταν εν πολλοίς και στους φίλους των Κερασοβιτών κοντοχωριανούς μάρτυρες από Καστάνιανη, Πουρνιά και Μόλιστα, που κατέθεσαν με θέρμη υπέρ των δικαίων του χωριού μας. Υποστήριξαν και αυτοί εκείνα που ανέκαθεν

έκαναν οι πρόγονοί μας, δηλαδή υλοτομούσαν προ αμνημονεύτων χρόνων και επί τουρκοκρατίας, καυσόξυλα, ξυλεία για ατομικές και μικροεπαγγελματικές ανάγκες, ξυλεία για εμπόριο, καλλιέργεια αγροκτημάτων και έβοσκαν τα κοπάδια τους από αιγαιοπρόβατα και βοοειδή. Τ' ανωτέρω, ήταν πολύ πειστικά λόγια και επαρκείς τίτλοι για νομή και διακατοχή του δάσους και όχι μόνο διατήρηση αυτών σαν δικαίωμα ΔΟΥΛΕΙΑΣ, όπως ισχυρίστηκε το Δασαρχείο Κόνιτσας, σε μια αναφορά του προς το Υπουργείο Γεωργίας, το Μάιο του 1966.

Στους ανθρώπους αυτούς (μάοτυρες) ανήκει ένα «μεγάλο ευχαριστώ» από όλους εμάς τους σήμερα Κερασοβίτες.

Επανερχομαι: Τον Ιούλιο του 1927, συντάχθηκε για πρώτη φορά Διαχειριστική Έκθεση του δάσους Κερασόβου. Γίνεται εδώ η εξήγηση πως: όταν λέμε δάσος Κερασόβου, εννοείται όλη η στρεμματική έκταση του χωριού μας που αποτελείται: από καθαρό δάσος (εκμεταλλεύσιμο και μή), Αλπική ζώνη, (Βοσκές), καλλιεργούμενη γη (αγροκτήματα) και Βράχια.

Η Διαχειριστική αυτή Έκθεση έγινε από τον Δασαρχη Κόνιτσας Γκουράσα, ο οποίος ομολογεί πως το δάσος Κερασόβου είναι ιδιόκτητο εξ' αδιαιρέτου όλων των κατοίκων του χωριού μας κατά νομή και διακατοχή, όχι όμως και η εκποίηση αυτού, βαρύνει δε αυτό ΔΟΥΛΕΙΑ, η βοσκή και ξύλευση που ενεργείται από τους κατοίκους του χωριού.

Το δάσος αυτό ορίζεται (συνορεύει):

- Ανατολικά: Ορεινή Βοσκή Σαμαρίνας
- Δυτικά: Με Τσιφλίκι Κερασόβου. όρια Σταρίτσιανης
- Βόρεια: Με βοσκή Χωριού Κάτσικο
- Νότια: Χωριά Γκρισμπάνη - Πάδες - Σταρίτσιανη

συνολικής περίπου έκτασης 15,700 στρεμμάτων όπως υπολογίσθηκε δι' οφθαλμικής εκτίμησης μήκους και πλάτους σε οριζόντια πάντοτε προβολή. Πιο αναλυτικά:

1. Χαμένα ρόγκια, Κονίσματα, Κούτσουρα, έκτασης σε σύνολο 2400 στρεμ.
2. Βαθύλακκος, Πλάκα, Χαλασμένα, Τριπινίτσα, Πλάτανος σε σύνολο 2300 στρεμ.
3. Μπάλτη, Δραγασία, Παππαλέξη, σε σύνολο 4000 στρεμ.
4. Πάδι, Γκουμακίταλο σε σύνολο 2000
5. Φονικά, Τσιρίβραχος, σε σύνολο 1500 στρεμ.
6. Καναβοκήπια, σε σύνολο 200 στρεμ.

7. Βέγγος, Μπέκος, Ντουραλή, σε σύνολο 800 στρεμ.
8. Ριζό σε σύνολο 500 στρεμ.
9. Πλατώνια, δέντρο, λειβάδι, Νόχτσια σε σύνολο 1500 στρεμ.
10. Μασίτσα σε σύνολο 500 στρεμ.

Στη συνέχεια η Έκθεση αναφέρεται στα κεφάλαια, Φυλλοβόλων Ζώνη, Σταθμολογικές Συνθήκες, Απαντώντα είδη δέντρων, παρούσα κατάσταση του δάσους, Διαχειριστική κλάση οξυάς, εχθροί - κίνδυνος του δάσους. Διαχείριση σημερινή, προτεινόμενη διαχείριση. Βοσκή - ρητίνωση.

Με βάση την πρώτη αυτή Διαχειριστική Έκθεση άρχισε και η εκμετάλλευση του δάσους από τους τουρκαλβανούς Μπέηδες, αλλά και προ αυτής η υλοτομία γίνονταν βάσει πινάκων υλοτομίας που εγκρίνονταν από το Δασαρχείο της Κόνιτσας. Η εκμετάλλευση αυτή του δάσους έγινε από 19/11/1926 - 21/11/1927, για ένα χρόνο, αλλά ο στρεμματικός φόρος βεβαιώθηκε και για τα οικονομικά έτη 1925-1926, και 1926-1927, για το οποίο διαμαρτυρήθηκε ο Τακή Βέης Φράσαρης, αλλά μάταια.

Μετά όμως από την έκδοση και αφού έγινε εκτελεστή η απόφαση του άρθρου 83 του νόμου 3077, που αναγνωρίζει πλέον την ολότητα των κατοίκων του Κερασόβου σαν κομείς και διακατόχους του δάσους Κερασόβου, με την 6044/29-9-1928, συμβολαιογραφική πράξη του Συμβολαιογράφου Κόνιτσας, διορίστηκε η λεγόμενη Τομελής Διαχειριστική Επιτροπή από κατοίκους του Κερασόβου και αυτή αποτελούνταν από τους: Σπυρίδωνα Νικ. Ζούκα, Πρόεδρο, Νικόλαο Ζήκα, Ταμία και Μιλτιάδη Εξάρχου, Γραμματέα, η οποία έμελλε από δω και πέρα να μεριμνά και φροντίζει για την ομαλή και έντιμη διαχείριση του δάσους Κερασόβου.

Παρόλα αυτά, ο Τακή Βέης Φράσαρης δεν εφυσήχασε καθόλου, αλλά με νεώτερή του αίτηση το 1929 προς το Υπουργείο Γεωργίας επαναφέρει το θέμα της Επιτροπής του άρθρου 83 του νόμου 3077, ισχυριζόμενος τώρα κακή συγκρότηση της Επιτροπής, εφόσον σ' αυτή συμμετείχε σαν μέλος αυτής ο Πρόεδρος της Κοινότητας του Κερασόβου, ο οποίος ήταν άμεσος ενδιαφερόμενος ο ίδιος και η Κοινότητά του. Το αίτημά του αυτό απορρίφθηκε ύστερα από σχετική γνωροδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Υπουργείου Γεωργίας, σαν αβάσιμο και αστήριχτο, γιατί αν ήθελε ο νομοθέτης να εξαιρέσει την Κοινότητα από την Επιτροπή αυτή, θα είχε πράξει αυτό σαφώς και ρητά, πράγμα που δεν έπραξε, άρα δεν ήθελε να τον εξαιρέσει.

Μετά λοιπόν την αναγνώριση του δάσους ότι ανήκει στην ολότητα των κατοίκων του Κερασόβου, άρχισε και η εκμετάλλευση αυτού, από την διορισθείσα Τριμελή Διαχειριστική Επιτροπή των Κερασοβιτών για τα χρόνια από 1928-1935. Η υλοτομία γίνονταν, βάσει Πινάκων υλοτομίας που συντάσσονταν από το Δασαρχείο Κόνιτσας. Πάντως κυμαίνονταν γύρω στα 200-250 κυβικά ξυλείας κατ' έτος. Κατά τα χρόνια αυτά 1928-1935, το Δημόσιο διατηρούσε επί τους δάσους του Κερασόβου το 1/5 εξ' αδιαιρέτου, επειδή ήταν ιδιωτικό, όπως προέβλεπε σχετικά ο Δασικός Κώδικας. Σημειώνω εδώ την τεράστια θετική σημασία που είχε και έχει μέχρι σήμερα, γι' αυτό αντιμαχόμεστε σφόδρα τον νόμο «Καποδίστρια» για τους κατοίκους του Κερασόβου, η δικαστική αυτή εξέλιξη του ζητήματος του δάσους του χωριού μας. Είναι η πρώτη Δικαστική απόφαση, μετά από αγώνες 14 χρόνια, που δικαιώνει πανηγυρικά τα δίκαια των ηρωικών προγόνων μας, για τα οποία τόσα και τόσα δεινοπαθήματα είχαν υποστεί, τόσο επί τουρκοκρατίας, αλλά και με το Ελληνικό Δημόσιο και τους Τουρκαλβανούς Μπέηδες Τεκή Βέη Φράσαρη και λοιπούς από 1913-1927 που διεκδικούσαν το δάσος μας για δικής τους ιδιοκτησία. Τώρα είχε γίνει κατά νομή και διακατοχή, ιδιοκτησία της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας. Τα έσοδα από την εκμετάλλευση της υλοτομίας θα πήγαιναν για το καλό γενικά του χωριού μας και όχι βέβαια στον κορβανά των Μπέηδων που είχαν πετύχει το 1924 υπέρ αυτών τη δικαστική απόφαση στη διαμαχία Δημοσίου - Μπέηδων - Κοινότητα Κερασόβου.

Επανερχομαι στα γεγονότα.

Ο τουρκαλβανός Μπέης Τεκή Βέη Φράσαρης, όπως έγραψα, δεν εφυσήθηκε ποτέ, τόσο μοχθηρός και πονηρός ήταν, ώστε εμπλέκει τώρα στη διεκδίκησή του για το δάσος Κερασόβου και το Υπουργείο Εξωτερικών της Αλβανίας, της χώρας του, εφόσον με την ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Τουρκίας - Ελλάδας του 1922, ρυθμίστηκαν και θέματα περιουσιακά που αφορούσαν Τουρκαλβανούς της Κόνιτσας, μέσα στους οποίους ήταν και οι Μπέηδες που διεκδικούσαν το δάσος μας, που έφυγαν για την Αλβανία. Έτσι ανοίχτηκε ολόκληρη αλληλογραφία μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών Αλβανίας - Ελλάδας, για το ζήτημα των Μπέηδων με το δάσος Κερασόβου.

Για το αληθές του πράγματος, το Υπουργείο Εξωτερικών της χώρας μας το 1930, ζητούσε πληροφορίες από το Υπουργείο Γεωργίας για την τύχη και αξία των κτημάτων στην Ελλάδα (Κεράσοβο) του κ.

Μεχδή Φράσαρη, που τότε τύχανε να είναι Υπουργός Εθνικής Οικονομίας της Αλβανίας, «του οποίου η στάση μεγάλως θα μπορούσε να επηρεάσει τα ελληνικά συμφέροντα στην Αλβανία».

Παράλληλα την χρονική αυτή περίοδο, δεν σταματούσαν καθόλου οι πιέσεις προς το Υπουργείο Γεωργίας, όπως με κάθε τρόπο ακυρωθεί ή τροποποιηθεί η απόφαση αυτή της Επιτροπής που δικαίωσε τους Κερασοβίτες (άρθρου 83 Ν.3077). Έτσι προκλήθηκαν και εκδόθηκαν δυο νέες γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Γεωργίας, που γνωμοδοτούν τα εξής: τα αποφασισθέντα με την απόφαση αυτή περί το ποιος έχει την κατοχή και νομή του δάσους, εδημιούργησαν υποχρέωση στην Διοίκηση (Δασαρχείο) να δώσει την άδεια υλοτομίας στους κατοίκους του Κερασόβου που έχουν την κατοχή, *ΕΚΤΟΣ* και αν δικαστική πολιτική απόφαση που θα επακολουθήσει, ήθελε αποφανθεί διάφορα για την κατοχή του δάσους. Τ' αποφασισθέντα από την Επιτροπή αυτή δεν παύουν να ισχύουν, από το ότι αργότερα καταργήθηκε η διάταξη αυτή του νόμου που πρόβλεψε τη σύσταση της Επιτροπής. Προσθέτει ακόμα, ότι η Διοίκηση (Κράτος) με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου ένα και μόνο έχει συγκεκριμένο, ότι το δάσος Κερασόβου είναι ιδιωτικό και όχι του Δημοσίου, όχι δε σε ποιον ανήκει μεταξύ των δύο μερών που μαλώνουν (κάτοικοι Κερασόβου - Μπέηδες), την οποία αμφισβήτηση κρίνουν αμοδιώς μόνο τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια της χώρας μας.

Σημειώνω εδώ, το ευτυχές γεγονός, ότι η Επιτροπή του άρθρου 83 του νόμου 3077, συνήλθε σε συνεδρίαση πολύ γρήγορα και σε σύντομο χρονικό διάστημα, εξέδωσε την απόφασή της, που έγινε αποδεκτή και εκτελεστή από το Υπουργείο Γεωργίας, γιατί όπως διαβάσατε πιο πάνω, αργότερα καταργήθηκε η Επιτροπή. Και αν δεν είχε προλάβει να λύσει το ζήτημα του δάσους του Κερασόβου, οι Μπέηδες ίσως ήταν ακόμα ιδιοκτήτες του Κερασόβου. Ευτυχώς οι γρήγορες και συντονισμένες ενέργειες των προγόνων μας την εποχή εκείνη, έσωσαν την κατάσταση και κερδίσαμε το δάσος μας. Επομένως τους χρωστάμε εμείς οι Νεοέλληνες απόγονοί τους μεγάλη ευγνωμοσύνη για το μεγάλο καλό που κάνανε τότε στο Κεράσοβο. Αιώνια η μνήμη τους. Εμείς τι κάνουμε σήμερα, εδώ είναι το ζητούμενο, είμαστε αντάξιοι απόγονοί τους; Δοκιμαζόμαστε σήμερα με τον νόμο «Καποδίστρια». Η ιστορία θα μας κρίνει, όπως και εμείς κρίνουμε αυτούς, ύστερα από 73-74 χρόνια. Είδομεν.

Επανερχομαι: το Υπουργείο Εξωτερικών της χώρας μας επανέρ-

χεται το 1931 και ζητάει πάλι από το Υπουργείο Γεωργίας πια ήταν η πραγματική αξία του δάσους Κερασόβου, το οποίο και διεκδικεί ακόμα ο Μεχδή Φράσαρης, Υπουργός Εθνικής Οικονομίας της Αλβανίας. Το Ελληνικό Υπουργείο Γεωργίας τον ενημερώνει ότι το δάσος Κερασόβου που διατελεί στη νομή και διακατοχή της ολότητας των κατοίκων έχει έκταση 10,000 περίπου στρέμματα από τα οποία το 1/5 (2000) ανήκουν στο Δημόσιο και τα 4/5 (8000) του όλου στους κατοίκους και έχει υλοτομηθεί ξυλεία κατά μέσο όρο τα έτη 1927, 1928, 1929, 335 κ.μέτρα.

Τα εξιστορώ αυτά τα πράγματα, για να μάθουν όλοι οι συγχωριανοί μου, πόσο σπουδαίο και ζεστό ήταν το ζήτημα του δάσους μας την εποχή εκείνη, την μεγάλη του αξία και την ζωτική - βιοτική ανάγκη των κατοίκων του χωριού μας.

Σημείωση: Εδώ παρατηρώ ότι η Διαχειριστική Έκθεση του Δασάρχη Κόνιτσας το 1927 Γκουράσα (που έχω αναφέρει προηγουμένα) αναβιβάζει σε 15,700 στρέμματα ότι είναι το δάσος Κερασόβου (δάσος + αγροί + βοσχές), τώρα το Υπουργείο Γεωργίας τα μειώνει στα 10,000 στρέμματα. Αντίθεση μεγάλη. Θα ειδούμε αργότερα τις συνέπειες αυτής της μείωσης. Επανερχομαι.

Επειδή ακόμα και το 1931 αμφισβητείται η κυριότητα του δάσους Κερασόβου μεταξύ Οικογένειες Φράσαρη και ολότητας κατοίκων του Κερασόβου, ασκείται ενώπιον του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων η από 21 Μαρτίου 1932 περί κυριότητας σχετική αγωγή της οικογένειας Φράσαρη, η οποία και εκκρεμούσε μέχρι το 1933.

Αυτό γιατί βασίμως υπόνοιες ήταν ότι ο εν λόγω Φράσαρης συνεχώς ζητούσε αναβολές της συζήτησης της υπόθεσης, φοβούμενη η οικογένεια Φράσαρη, ίσως δυσάρεστη γι' αυτήν έκβαση της δίκης και ήλπιζε ότι στο μεταξύ ήθελε να δοθεί διοικητική λύση, η οποία θα ήταν συμφέρουσα γι' αυτούς, παραιτούμενη ύστερα από την αγωγή της.

Το Δεκέμβριο του 1932, ορίζεται, ύστερα από συμφωνία της Διαχειριστικής Επιτροπής του δάσους Κερασόβου, Πρόεδρος Ιωάννης Ν. Ζούκας, Ιωάννης Γκούτσιος και Κώστας Παππακώστας, η υπόθεση της υπεράσπισης στο Πρωτοδικείο Ιωαννίνων, ν' ανατεθεί στους δικηγόρους Γιώργο Καγιά και Γιώργο Ναβή. Μάλιστα η ανάθεση αυτή έγινε αποδεκτή τόσο από το Κοινοτικό Συμβούλιο της Κοινότητας, όσο και από τους κατοίκους του Κερασόβου, δηλαδή είχε την καθολική αποδοχή όλων.

Το Δικαστήριο Πρωτοδικών Ιωαννίνων, συζήτησε την από 1932 αγωγή της Φράσαρη, και εξέδωσε την υπ' αριθμό 42/1934 απόφασή του που διατάσσει και για τους δυο διαδίκους (Φράσαρη - κάτοικοι Κερασόβου) να υποβάλλουν εντός προθεσμίας 60 ημερών: α) οι μεν ενάγοντες (Μπέηδες) Τίτλους (Ταπιά) εν πρωτοτύπω και επισήμων μεταφράσεις εξουσίασης υπό των προκτητόρων των (προγόνων) του επιδίκου δάσους Κερασόβου και συνάμμα πιστοποιητικό του Μουφτή περί της κληρονομικής αυτών τάξης και διαδοχής, β) η εναγομένη Κοινότητα, ότι το επίδικο δάσος Κερασόβου είχε ανέκαθεν και από απομνημονεύτων χρόνων, σε χρήση και ωφέλεια, παντός είδους ξύλευσης, θέρμανσης, οικοδόμησης, ανθρακοποιΐας, τροφής-βοσκής ζώων, των κατοίκων Κερασόβου, υπαγόμενο το δάσος στην κατηγορία της κοινοχρησίας (Μπαλταλίκ), γ) 1: αμφότεροι οι εναγόμενοι (κοινότητα-κάτοικοι), ότι επί του επιδίκου δάσους, ασκούσαν ΔΟΥΛΕΙΑ ξύλευσης για θέρμανση, και λοιπές οικιακές ανάγκες, οικοδόμησης, ανθρακοποιΐας, τροφής-βοσκής ζώων και 2: ότι συνάμει εθίμου, εν συνειδήσει δικαίου ασκομένου ομοιομόρφως και δια πολυχρονίου συνηθείας ανέκαθεν αμνημονεύτης ασκούμενης, εξυλεύοντο από το επίδικο αυτό δάσος κ.τ.λ. επιτροπεμένου κα της εξέτασης μαρτύρων.

Η εν λόγω προδικαστική απόφαση, όπως ήταν αναμενόμενο, δεν άρεσε και στα δυο μέρη των διαδίκων (Μπέηδες και Κοινότητα - κάτοικοι Κερασόβου), προφανώς γιατί ζητούσε προδικαστικά πολλά και δύσκολα πράγματα να προσκομίσουν στο Δικαστήριο. Γι' αυτό και την εξακάλεσαν ενώπιον του Εφετείου Κερκύρας (τα Γιάννινα δεν είχαν τότε) οι μεν Μπέηδες με την από 20/6/1934 έφεσή τους, αιτούμενοι την μεταρρύθμιση αυτής και την παραδοχή της αγωγής των και την καταδίκη των αντιδίκων, η δε εφεσίβλητη και εγκαλούσα Κοινότητα Κερασόβου με την από 15/9/1934 έφεσή της, ζητούσε και αυτή την εξαφάνιση και την απόρριψη της αγωγής του αντιδίκου ή άλλως την μεταρρύθμιση (τροποποίηση) αυτής, μη επιτροπεμένης στους Μπέηδες μαρτυρικών αποδείξεων και καταδίκη των αυτών στην δικαστική δαπάνη και αμοιβή των δικηγόρων σ' αμφοτέρας τους βαθμούς (Πρωτοδικείο - Εφετείο).

Οι τουρκαλβανοί Μπέηδες, σ' αυτήν την Προδικαστική απόφαση με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους συνεχώς καθυστερούσαν την εκδίκαση της έφεσης, εφ' όσον δεν προσεκόμιζαν τα ζητηθέντα στοιχεία, ελπίζοντας ακόμα στην Διοικητική λύση και όχι στην Δικαστική. Έτσι φθάνουμε στο έτος 1938, τότε οι εφέσεις αυτές συνεκδικάστη-

καν, ως συναφείς, που εξέδωσε την υπ' αριθμό 118/1938 δικαστική απόφαση (Βλέπ. και Βιβλίο Γ. Δ. Σακκά Κερασόβο Κόνιτσας και ο Δικαστικός Αγώνας), που ναι μεν έκανε τύποις δεκτές τις εφέσεις των αντιδίκων δυο μερών (Μπέηδων και Κοινότητας Κερασόβου - κατοίκων χωριού), πλην όμως *απέρριψε* αυτές κατ' ουσία. Δεν κρίνω, σκόπιμο ν' αναφέρω εδώ τους λόγους.

Απορριπτομένων όμως εκατέρωθεν των εφέσεων και των δυο αντιδίκων μερών (Μπέηδων και Κοινότητας - κατοίκων Κερασόβου), επανέρχεται και πάλι σε ισχύ και εφαρμογή η απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 83 του Ν.3077 «περί δασικού κώδικος» που αναγνώριζε τους κατοίκους Κερασόβου σαν νομείς και διακατόχους του δάσους Κερασόβου. Από τότε και μετά δεν ενεφανίστηκαν πλέον οι Μπέηδες να διεκδικούν ακόμα το δάσος Κερασόβου. Τελείωσαν εδώ οι μακροχρόνιοι και πολυδάπανοι δικαστικοί αγώνες των προγόνων μας, που κράτησαν από 1913-1938, δηλαδή μια ολόκληρη 25ετία, πέραν των σκληρών αγώνων των χρόνων της τουρκοκρατίας, που άρχισαν από το 1823, μετά τον θάνατο του Αλή Πασσά το 1822. Τουτό βέβαια, γιατί οι τουρκαλβανοί Μπέηδες δεν τολμούσαν να το κάνουν όταν ζούσε ο Αλή Πασσάς τον φοβόντουσαν. Πέθανε αυτός, σήκωσαν κεφάλη.

Τώρα ήρθε η ώρα να κάνω καλοπιστη κριτική για τα χρόνια 1928-1935 που η εκμετάλλευση του δάσους του Κερασόβου ήταν στην νομή και διακατοχή της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας και διαχειρίζονταν από εκλεγμένες Διαχειριστικές Επιτροπές, πάλι από κατοίκους του χωριού μας. Οι Επιτροπές αυτές αναδεικνύονταν με πληρεξούσια συμβόλαια. Τα πρώτα χρόνια αναδείχτηκε μια τέτοια Διαχειριστική Επιτροπή που την προανέφερα. Λέγεται πάντως ότι δεν ανταποκρίνονταν τα πληρεξούσια αυτά συμβόλαια, στην ολότητα των κατοίκων, γιατί άλλοι από αυτούς διέκεντο εχθρικά προς αυτούς (τους πληρεξούσιους), δηλαδή τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής και άλλοι αντιπροσωπεύοντο από αγράμματες γυναίκες και ευρίσκονταν σε συνεχείς προστριβές και έριδες μεταξύ των. Κάποια περίοδο μάλιστα ήταν και δυο Διαχειριστικές Επιτροπές και μοιράζονταν την ξυλεία του δάσους, σύμφωνα με τον αριθμό των μελών που αντιπροσώπευαν. Ακόμα ότι κάποιες οικογένειες, περίπου 27-28 τον αριθμό, δεν συμμετείχαν σαν μέλη σε καμιά από τις δυο αυτές Διαχειριστικές Επιτροπές.

Αυτό μάλλον γίνονταν για ίδιο προφανές συμφέρον-όφελος (μικροσυμφέροντα), που το εκμεταλλεύονταν οι επιτήδριοι καιροσκόποι

και υπονομευτές του γενικού συμφέροντος των κατοίκων και την σήμερα ημέρα, επί των ημερών μας. Η ιστορία επαναλαμβάνεται, αλλά τα γραπτά μένουν και οι πράξεις όλων, καλές ή κακές, υπέρ ή κατά του χωριού, κρίνονται και ο καθένας από εμάς παίρνει το μερίδιό του που του αναλογεί, είτε καλό, είτε κακό, οι δε απόγονοί τους θα μαθαίνουν από ποια γενιά κρατάει η σκούφια τους, η ρίζα τους.

Και ναι μεν να έχουν συμβεί κακοδιαχειρήσεις αυτά τα χρόνια από τις Διαχειριστικές Επιτροπές, όπως λέγεται, και το ότι εισέπραταν 120,000 δραχ. προπολεμικές ετησίως, χωρίς να λάβουν μερίσμα μέλη τους, και χωρίς να γίνει κανένα μεγάλο κοινωφελές έργο, πλην όμως δεν πρέπει να λησμονείται καθόλου και το γεγονός των συνεχών δικαστικών αγώνων όλα αυτά τα χρόνια, που απαιτούσαν μεγάλα ποσά χρημάτων, όπως μετακινήσεις αντιπροσώπων, μαρτύρων, κλητήρων, δικαστικών επιτροπών, δικηγόρων, παραβόλων και τριών άλλων εκτάκτων αναγκών, σε πρώτου και δεύτερου βαθμού δικαστήρια, πέραν των παραστάσεων εδώ στην Αθήνα στα διάφορα Υπουργεία και παράγοντες.

Εξάλλου και αυτές οι Διαχειριστικές Επιτροπές θα τελούσαν από έλεγχο κάποιων οργάνων ή άλλων προσώπων, δεν θα ήταν ανεξέλεκτες και δεν θα μπορούσαν να πράττουν μόνο κατά την δική τους θέληση.

Εκείνο που προέχει σε αυτές τις περιπτώσεις είναι οι ασχολούμενοι με τα κοινά πράγματα, να είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, φερέγγυα, τίμια, ειλικρινή. Να φροντίζουν για το γενικό καλό του χωριού μας και όχι για το δικό τους ή της φάρας τους.

Με την ίδρυση βέβαια του Συν/σμού, και την λειτουργία του, εμφανίστηκαν και οι πρώτες προστριβές και διενέξεις μεταξύ αυτού και της κοινότητάς μας. Προφανώς αυτό από το ότι η Κοινότητα στερούνταν Εσόδων στον προϋπολογισμό της και κατά συνέπεια στην αμοιβή (έξοδα παράστασης Προέδρου - μισθό Γραμματέα) κ.τ.λ., εφόσον αυτά υπολογίζονταν επί του Κοινοτικού προϋπολογισμού, τα οποία έσοδα του δάσους, των βοσκοτόπων, διαχειριζόνταν ο συσταθείς Συν/σμός.

Έγγραφα προηγούμενα, πως τόσο οι Τουρκαλβανοί Μπέηδες, όσο και και το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω της Κοινότητάς μας, δεν έπαψαν να έχουν βλέψεις κυριότητας στο δάσος Κερασόβου.

Αφορμή ζητούσε λοιπόν το Ελληνικό Δημόσιο για να επέμβει και για μια άλλη φορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του δάσους του Κερασόβου. Γι' αυτό και δεν έχασε την ευκαιρία που παρουσιάστηκε. Έτσι με την περιώνημη Διαταγή του Υπουργείου Εσωτερικών, προς την τότε Γενική Διοίκηση Ηπείρου, και ύστερα από σχετικό ερώτημα του Υπουργείου Γεωργίας, ως προς την ιδιοκτησιακή κατάσταση του δάσους Κερασόβου, να προβεί τώρα σε διασταλτική ερμηνεία της απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 83 του νόμου 3077 και ν' αποφανθεί ότι: Εκ των στοιχείων του φακέλλου προκύπτει, ότι ούτε η ολότης των κατοίκων της Κοινότητας Κερασόβου προσάγουν τίτλους αποδεικτικούς επί του δάσους τούτου αξιωμένων εμπραγμάτων δικαιωμάτων των, μόνον προκύπτει ότι οι κάτοικοι φυσικά από παλαιότερων χρόνων και μέχρι σήμερα καρπούνταν το δάσος τούτο. Γι' αυτό φρονεί ότι πρόκειται μάλλον για δάσος της κατηγορίας των «Μπαλταλίκ», δηλαδή κοινοχρησίας τα οποία κατά το άρθρο 63 του Δασικού Κώδικα, παραχωρήθηκαν κατά κυριότητα στις κοινότητες υπέρ των μελών των οποίων ήταν ανέκαθεν στην κυριότητα της Κοινότητας αυτής, διατηρουμένων βεβαίως των αποκλειστικών δικαιωμάτων προσωπικής κάρπωσης των κατοίκων. Ως προς την περαιτέρω διαχείριση και εκμετάλλευση του δάσους, αυτή θα γίνεται από την Κοινότητα, κατά τις διατάξεις του Δασικού Κώδικα.

Η Μεταξική αυτή Υπουργική απόφαση-διαταγή, προκάλεσε χαροποίηση μεν στην Κοινότητα, όπως ήταν φυσικό, εφόσον έπαιρνε αυτή πλέον την Διαχείριση του δάσους, άρα και τα έσοδα, αγανάκτηση δε και οργή στα μέλη του Συν/σμού των κατοίκων του χωριού μας, γιατί με μια απλή Υπουργική απόφαση-διαταγή, ανατρέπονταν ριζικά και επιζήμια για τον Συνεταιρισμό και τα μέλη του η νομή και η διακατοχή του δάσους που ήδη είχαν κριθεί από τα δικαστήρια της χώρας μας.

Εν όψει του απαράδεκτου αυτού γεγονότος, ο Συν/σμός του χωριού μας, με Πρόεδρο τότε τον Κώστα Μακρουγιάννη, αντέδρασε σφόδρα και δεν θέλησε και αρνήθηκε να παραδώσει την Διαχείριση στην Κοινότητα, ζήτησε, ύστερα και από ομόφωνη απόφαση της Γενικής

Συνέλευσης των μελών του Συν/σμού, την επέμβαση της Αγροτικής Τράπεζας, σαν εποπτεύουσα Αρχή στον Συν/σμό, όπως επίσης και της Διεύθυνσης Συνεταιρισμών της Ελλάδας.

Πράγματι το Υποκ/μα Αγροτικής Τράπεζας Ιωαννίνων, με έγγραφό του από Ιούλιο 1937, προς το Κεντρικό Κατάστημα Αγροτικής Τράπεζας Αθηνών, αφού εκθέτει ότι το δάσος Κερασόβου είναι συνιδιόκτητο από τις αναγνωρισμένες συνεταιρικές μερίδες και ανήκει κατά 4/5 στους κατοίκους Κερασόβου και κατά 1/5 στο Ελληνικό Δημόσιο, και ότι λειτουργεί νόμιμα από 1935 ο Συν/σμός Διαχείρισης του Δάσους και να εκμεταλλεύεται αυτό από το Μάιο του 1935 ζήτησε να επέμβει η Διοίκηση της Τράπεζας, ώστε να αρθεί η σχετική Διαταγή της Γενικής Διοίκησης Ηπείρου περί αφαίρεσης της Διαχείρισης του δάσους από τον Συν/σμό και ανάθεσή της στην Κοινότητα Κερασόβου. Το ίδιο αίτημα υπέβαλε και η Διεύθυνση Συν/σμών Ελλάδας προς το Υπουργείο Γεωργίας με υπόμνημά της από Αύγουστο 1937. Πάντως το ζήτημα αυτό, παρέμεινε έτσι εκκρεμής, γιατί αντίθετα στοιχεία για ανάκληση της Μεταξικής Υπουργικής απόφασης-διαταγής του 1937, δεν ευρέθηκαν, ούτε και παραδόσαν στην Κοινότητα.

Ο Συνεταιρισμός διαχειριζόταν το δάσος συνεχώς από 1 Μάη του 1935 και αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι τον Μάη του 1937, συντάχθηκε Διαχειριστική Έκθεση του ιδιόκτητου δάσους Κερασόβου, εντολή του Συν/σμού, για μια ολόκληρη δεκαετία 1935-1946, από τον δασολόγο Ιωάννη ΚΑΤΣΟΥΛΗ.

Από την Έκθεση αυτή, αναφέρω ορισμένα πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία για γνώση όλων μας.

- Έκταση - Όρια του δάσους Κερασόβου.

Για την περιφέρεια του Δάσους Κερασόβου, υπάρχει συνταγμένος τοπογραφικός χάρτης από την Τοπογραφική Υπηρεσία του Στρατού. Η όλη περιφέρεια του δάσους Κερασόβου ανέρχεται σε 54.700 στρέμματα που κατανέμονται ως εξής:

- Καθαρό δάσος 21.400 στρέμ.
- Κενά-αγροί κ.τ.λ. 33.300 στρέμ.

Σύνολα = 54.700 στρέμ.

Τα γενικά όρια του δάσους τούτου ήταν τότε τα εξής:

Ανατολικά: περιφέρεια Σαμαρίας (Μακεδονία)

Δυτικά: περιφέρεια Μόλιστας - Καστάνιανης - Λαγκάδας

Νότια: περιφέρεια Πάδων - Παλαιοσελίου - Ελευθέρου Πουρνιας

Βόρεια: περιφέρεια Κάτσικου - Φούρκας

Αναλυτικότερα τα όρια του δάσους Κερασόβου είναι τα εξής: Αρχίζουν από Βουρκοπόταμο στη θέση Ρεσάδικα. Από εκεί στρίβει στην πέτρα Γελαδάση, Γκριάμπα, Παλιομονάστρι, Ράχη, Γύφτισσα, στρίβει δεξιά, ακολουθώντας κορυφογραμμή, φθάνει στη Ράχη, Ταμπούρι, Βέργου - Μεντζιλίσι, Χασάν Κοπάτση, και Ζεκίρι. Εδώ αφήνει κορυφογραμμή και στρίβει δεξιά, περνάει από θέσεις Χαλασιμένα - Κοκκινόι - Αρκουδάλωνα και φθάνει στη Ράχη Μπάμπο. Εκεί στρίβει προς τα άνω ακολουθώντας κορυφογραμμή, περνάει κορυφή Κουτάρια, φτάνει στην ψηλότερη κορυφή του Σμόλυγκα. Από εκεί στρίβει προς τα κάτω, φτάνει στη λίμνη, ακολουθεί κορυφογραμμή Νταλιόπολης, Σουφλιά, Γερακοφωλιά, Μασίτσα - Ράχη Περγουλιάς και φτάνει στο Βουρκοπόταμο από τον οποίο και άρχισαν.

Τα τμήματα στα οποία διαιρέθηκε το δάσος είναι τα εξής:

Ονομασία Τμημάτων	Έκταση στρεμμάτων		
	Καθαρό δάσος	Βοσκοτοπος	Σύνολο
1 Αλεπότρουπα-Μεγαγιάννη-Ντίσινο	2500	6900	9400
2 Καμένα-Ρόγμια	5000	5000	10000
3 Βαθύλακος	2900	1500	4400
4 Αρκουδάλωνα-Καψάλια	6000	6000	12000
5 Πύργος	1000	6500	7500
6 Γύφτισσα-Φονικά-Νιάχοβο	4000	7400	11400
Σύνολα:	21400	33300	54700

Στη συνέχεια αναλύονται Επιστημονικά: τα πετρώματα, το έδαφος, εδαφοκάλυμμα, κλίμα, θερμοκρασία, υγρασία, άνεμοι, τοπογραφικές θέσεις, διαμόρφωση εδάφους, κλίσεις, ύδατα, ξύλευση, υλοτομία, κ.τ.λ., αυτά σαν γενική έννοια, αλλά και αναλυτικά κατά τμήματα. Σχολιάζει ακόμα και τις διαχειρίσεις που έγιναν τόσο από το Δημόσιο από 1913-1924, όσο και από τους ιδιώτες από 1924-1938 (Μπέηδες-κάτοικοι του χωριού-Συν/σμός), που δεν ήταν συμφέρουσες για αυτο τούτο το ίδιο το δάσος, πλην όμως από τον Συν/σμό έχει επιβληθεί κάποια τάξης στην όλη διαχείριση του δάσους. Από εδώ μαθαίνουμε ότι από 1924-1938 είχαν εξαχθεί συνολικά 1872 κ. μέτρα ξυλείας για ατομικές ανάγκες των κατοίκων και για εμπορία. Η υλοτο-

μία των ανωτέρω κυβικών μέτρων γίνονταν κατ' επιλογή με αποϊμάκρυνση (κόψιμο) των γηραιών και υπερωρίμων ατόμων (δεύντρων). Το σύστημα αυτό θα είχε καλά αποτελέσματα στο δάσος αν καταβάλλονταν μεγαλύτερη προσοχή τόσο στην προσήμανση των δέντρων που έπρεπε να κοπούν, όσο και στη συνέχεια των υλοτομιών, όπως επίσης και να υποχρεώνονταν ο εκάστοτε υλοτόμος να κόφτει όλα τα προσημασμένα δέντρα, ώστε να γίνεται καθαρισμός του δάσους.

Σκοπός Διαχείρισης: Σκοπός διαχείρισης του δάσους Κερασόβου πρέπει να είναι το μέγιστο δυνατό κέρδος, σκοπός που προσιδιάγει στους ιδιώτες δασοκτήμονες, η κατά χώρο (τιμήματα) τάξης του ξυλώδους κεφαλαίου και γι' αυτό το δάσος Κερασόβο διαιρέθηκε σε 6 συνολικά τμήματα: στη συνέχεια προτείνει η εν λόγω Διαχειριστική Έκθεση, το σύστημα εκμετάλλευσης - περιτροπικός χρόνος - καθαρισμός λήμματος, τρόπος υλοτομίας, κατεύθυνσης υλοτομίας, άλλες δυνατές καρπώσεις (βοσκή ασβεστοποιΐα - καυσόξυλα) κ.τ.λ.

Όπως θα παρατηρήσεις αγαπητέ αναγνώστη, η Διαχειριστική Έκθεση, καταρτίστηκε με βάση την Επιστημονική κατάρτιση του Δασάρχη Ι. ΚΑΤΣΟΥΛΗ. Η Έκθεση αυτή, υποβλήθηκε ιεραρχικά και αρμοδίως στη Δασική Υπηρεσία Επιθεώρησης Ηλείου για σχετική έγκριση. Τον Αύγουστο του 1938, το Υπουργείο Γεωργίας, ύστερα και από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δασών, την ΑΠΕΡΡΙΨΕ με επαληθευτική Έκθεσή του για διάφορους λόγους και κυρίως, ότι το συνιδιόκτητο δάσος Κερασόβου, έκτασης άνω των 20000 στρεμμάτων (εδώ μάλλον θα εννοεί το καθαρώς δάσος) σύμφωνα με τον Κατσούλη, είναι από τα καλύτερα και πολυτιμότερα της Επαρχίας Κόνιτσας, και έπρεπε να διαιρεθεί σε τμήματα κατά συστάδες και να μελετηθεί πιο επισταμένα η κάθε μια από αυτές. Η ελάτη δεν είχε συμπεριληφθεί, όπως και η οξυά που αποτελεί συμπαγείς συστάδες κ.τ.λ. Ακόμα η περιφέρεια του δάσους Κερασόβου ανήκει στον Συν/σμό και ανέρχεται συνολικά σε 54000 στρέμματα, από τα οποία 2000 περίπου στρέμματα καλλιεργούνται γεωργικά που ελάχιστα βέβαια αποδίνουν στους καλλιεργητές λόγω του άγονου του εδάφους του. Τα 21000 περίπου στρέμματα καλύπτονται από δάση και η υπόλοιπη έκταση από 31000 περίπου στρέμματα είναι γυμνή και βράχοι, εκμεταλλεύσιμα μόνο κατά τους θερινούς μήνες κτηνοτροφικά. Συνεπώς η ολότης των κατοίκων του Κερασόβου πολλά προσδοκά από το δάσος των και δικαία εξεπλάγησαν όταν πληροφορήθηκαν ότι προτείνεται η υλοτομία ετησίως λήμματος 1000 κ.μ. κατά έτος για τα επόμενα 10 χρόνια. Η

έκθεση κατέληγε συστήνοντας στον Συν/σμό να κάνει νέα Διαχειριστική Έκθεση που να ανταποκρίνεται στην πραγματική ανάγκη και κατάσταση του δάσους και την αξία αυτού.

Από άλλα στοιχεία, που μελέτησα, προκύπτει για την περίοδο 1937-1938 και 1941-1942, με μέριμνα του Συν/σμού του χωριού μας, συντάχθηκε και εγκρίθηκε Διαχειριστική Έκθεση στην οποία και πάλι εμφανίζεται το δάσος συνεταιρικό. Ακόμα στην εγκριτική απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας το 1941, δεν αναφέρεται τίποτα για την ιδιοκτησιακή κατάσταση. Η εγκριτική αυτή Διαχειριστική είχε κοινοποιηθεί και στον Συν/σμό του χωριού μας, πράγμα που φανερώνει ότι ο Συν/σμός και όχι η Κοινότητα, φέρεται ακόμα σαν δασοκτήμονας.

Τα επόμενα χρόνια 1942-1945, χρόνια πολέμου και κατοχής, το ζήτημα δεν απασχόλησε το Δασαρχείο, ποιος είναι τελικά ο κάτοχος του δάσους Κεράσοβου, δηλαδή τα μέλη του Συν/σμού ή η Κοινότητα του χωριού μας. Το πρόβλημα αναζωπυρώθηκε και πάλι τον Ιούλιο του 1945 που η Γενική Διοίκηση Ηπείρου με έγγραφό της προς το Υπουργείο Γεωργίας, Νομικό Τμήμα αυτού, ύστερα και από σχετικό υπόμνημα του Συν/σμού μας, ζητάει να πληροφορηθεί, ποιον ν' αναγνωρίσει σαν κάτοχο του δάσους Κεράσοβου, τον Συν/σμό, ή την Κοινότητα Κερασόβου.

Στο ανωτέρω ερώτημα δεν δόθηκε καμιά απάντηση. Όλα δε τα χρόνια αυτά από 1945-αρχές Μαΐου 1949 δεν γίνεται καμιά ενέργεια. Το ζήτημα παραμένει όπως είχε, δηλαδή μια αμφισβητούμενη Διοικητική ενέργεια (Διάταξη του 1937), που όριζε ότι Διαχειριστής του δάσους Κερασόβου ήταν η Κοινότητα και όχι ο Συν/σμός των κατοίκων. Σ' αυτό βέβαια συνετέλεσαν πολύ και τα γεγονότα της εποχής εκείνης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Χρόνια μετά τους πολέμους (Β΄ Παγκόσμιο και Εμφύλιο): α) 1950 - 1966

Το ιδιοκτησιακό ζήτημα του δάσους του χωριού μας, επανέρχεται στο προσκήνιο και πάλι τον Μάιο του 1952. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Κοινοότητάς μας με την περιβόητη με αριθμό 28/7-5-1952 ΠΡΑΞΗ του (βλ. σελ. 45-46), αποφαινεται μάλιστα ομόφωνα, ότι συμφωνεί απόλυτα με το περιεχόμενο της Διαχειριστικής Έκθεσης μελέτης που είχε συντάξει ο Δασολόγος Γιώργος Γρηγ. ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ για το Κοινοτικό δάσος του χωριού μας για την 5ετία 1951-52 και 1955-56, που προέβλεπε την εκμετάλλευση του δάσους κατά τρόπο που εξυπηρετούσε, την διατήρηση του δάσους, την αξιοποίηση της αποδοτικότητάς του με πλήρη ικανοποίηση των συμφερόντων της Κοινοότητας, όσων και των κατοίκων. Ειδικότερα ως προς το ζήτημα της απομάκρυνσης της Βοσκής από τμήματα του δάσους τα οποία είναι τα πλέον παραγωγικά εκμεταλλεύσιμα για παραγωγή τεχνητής ξυλείας, συμφωνεί ότι για τα τμήματα αυτά, θα απομακρυνθεί η βοσκή αμέσως μετά την έγκριση της Διαχειριστικής Έκθεσης.

Η πράξη αυτή, στις 8 Μαΐου 1952 με έγγραφο της Κοινοότητας, διαβιβάζεται στο Δασαρχείο Κόνιτσας, για τις σχετικές ενέργειες και έγκριση. Από αυτή την ιστορική, θα έλεγα, Κοινοτική απόφαση-πράξη-αρχίζουν, κατά την ταπεινή μου γνώμη, όλα τα μετέπειτα προβλήματα που ταλανίζουν μέχρι σήμερα το χωριό μας, για την συγκεκριμένη υπόθεση του δάσους Ριαχόβου (8700) στρέμματα, αλλά και του όλου δασικού τμήματος των 23,700 που περικλείονται εντός των ορίων: από θέση Ρεσάδικα, το ρέμμα του ποταμού Καραμούση, Τρυπινίτσες, ανέρχεται ρέμμα Κρασιάς και φθάνοντας ψηλά στη Ράχη Μεντζιλίσι-Ζεκίρι, δηλαδή όλο το βορειοδυτικό μέρος και μέρος του ανατολικού τμήματος του χωριού μας, με άλλα λόγια το μισό.

Μπορεί βέβαια, την εποχή εκείνη, οι τότε βιωτικές ανάγκες των κα-

τοίκων του χωριού μας, να ήταν πιεστικές και μεγάλες, δεν έπρεπε όμως να επιλεγεί η εύκολη λύση της ίδρυσης του Αγροτικού Δασικού Συν/σμού Υλοτομίας, που θα υλοτομούσε και θα εκμεταλλεύονταν το δάσος του χωριού μας. Αντί της λύσης αυτής, θα έπρεπε να επιλεγεί η Διοικητική ή η Δικαστική επίλυση της ιδιοκτησίας του δάσους Κερασόβου, που με ένα αμφισβητούμενο απλό έγγραφο-απόφαση-του Υπουργείου Εσωτερικών της Μεταξικής Κυβέρνησης του 1937, όρισε σαν Διαχειριστή -όχι κύριο- την Κοινότητα και όχι το σύνολο των κατοίκων του Κερασόβου, όπως είχε αποφασίσει το Διοικητικό Δικαστήριο το 1927, και είχε γίνει αποδεκτή η απόφαση και εκτελεστεί από αυτό τούτο το Υπουργείο Γεωργίας.

Προφανείς όμως λόγοι μικροσυμφερόντων των Διοικήσεων του χωριού μας, και του Δημοσίου, δεν επέτρεψαν να δουν καθαρά ποιο είναι το γενικό καλό και συμφέρον, μακρόχρονα και όχι βραχυχρονα, των κατοίκων του Κερασόβου, και να πράξουν ανάλογα, να αρθούν υπεράνω των μικροσυμφερόντων, να φανούν αντάξιοι ταγοί της Κοινωνίας του Κερασόβου. Δυστυχώς, λησιμόνησαν τους αγώνες των προγόνων τους, πολύ γρήγορα και δέχτηκαν και σαφώς αδιαμαρτύρητα την αμφισβητούμενη κατάσταση που υπήρχε ως προς την ιδιοκτησιακή κατάσταση του δάσους Κερασόβου. Όμως οι πράξεις αυτές, έβλαψαν ανεπανόρθωτα την υπόθεση αυτή και οδήγησαν το Δασαρχείο Κόνιτσας, στην περικλή του όλου συνδιόκτητου δάσους του χωριού μας, κατά 13700 στρέμματα, που σήμερα τρέχουμε και δεν φτάνουμε στα Δικαστήρια. Τότε που έπρεπε και μπορούσαν να δράσουν έννομα και εγκαίρως, δεν το έπραξαν και γι' αυτό κρίνονται. Η αδράνειά τους δεν συγχωρείται. Αν τώρα, έγιναν κάποιες μικροαναφορές και υπομνήματα διαμαρτυρίας, αυτά έγιναν για να θολώσουν τα νερά. Η αντίδραση έπρεπε να γίνει δυναμικά, με σκοπό την επίλυση ριζικά και αμετάκλητα είτε Διοικητικά με νόμο, είτε δικαστικά με αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων.

Η Διαχειριστική Έκθεση Λαμπρινού, υποβλήθηκε αρμοδίως στο Υπουργείο Γεωργίας για έγκριση. Αυτό όμως, αντί να εγκρίνει αυτήν, την επιστρέφει τον Γενάρη του 1954, στο Δασαρχείο της Κόνιτσας, προκειμένου να γίνει νέα επιτόπιο εξέταση στο δάσος Κερασόβου, για διαπίστωση αν και πόσο τα αναγραφέντα στην Έκθεση όρια του δάσους Κερασόβου, είναι σύμφωνα με εκείνα του Διοικητικού Δικαστηρίου που αναγνωρίστηκαν και περιγράφονται στο 1499 /15-3-1923, Πιστοποιητικό του Ερμηνέως του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων

ήτοι:

Ανατολικά: Θερινή βοσκή των χωριών Σαμαρίνας-Φούρκας

Βόρεια: Βοσκή χωριών Κάτσικον

Δυτικά: Τσιφλίκι Κερασόβο

Νότια: Με χωριά Πάδες - Γκρισιμπάνι - Σταρίτσιανη, συνολικής έκτασης 15000 στρεμμάτων.

Το Φεβρουάριο του 1954, το Δασαρχείο Κόνιτσας, αφού διενήργησε επιτόπια εξέταση στο δάσος Κερασόβου, επιστρέφει και πάλι την έκθεση του Λαμπρινού στο Υπουργείο Γεωργίας αναφέροντας τα εξής: το δάσος Κερασόβου, και τα όρια αυτού, είναι τα αυτά που περιγράφονται στην Έκθεση Λαμπρινού, πλην των ορίων προς την Πουρνιά -που στην επαληθευτική έκθεσή μας, αφαιρέθηκαν 800 στρέμματα, δηλαδή είναι σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στην Διοικητική Δικαστική απόφαση του 1927 και όπως περιγράφονται και στο 1499 /1923 Πιστοποιητικό του Ερμηνέως του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων. Οι δε λέξεις «Τσιφλίκι Κερασόβου» με την ευρύτερη έννοια, ήταν την εποχή των Μπέηδων που τότε γίνονταν αγώνες των κατοίκων του Κερασόβου, η περί του χωριού αυτού αγροτική περιοχή, η οποία έφτανε μέχρι των σημερινών ορίων της Πουρνιάς και η οποία κατά το (σύνολον αυτής) ήταν ιδιοκτησία των κατοίκων Κερασόβου. Ύστερα από την απάντηση αυτή, ο Γ. Γραμματέας, με εντολή του Υπουργείου Γεωργίας, τον Μάη του 1954, προβαίνει με απόφασή του στον καθορισμό των ορίων του δάσους Κερασόβου και αναφέρει τα εξής: (βλ. σελ. 49-50)

Παρατηρούμε και εδώ, ότι έμμονη ιδέα του Υπουργείου Γεωργίας, ήταν η οπωσδήποτε περικολπή του δάσους του Κερασόβου. Σε κάθε περίπτωση που παρουσιάζονταν, δεν έχαναν την ευκαιρία να μπήξουν το μαχαίρι τους στο δάσος του χωριού μας, ώστε να το πετσοκόβουν σταδιακά και συστηματικά. Και εδώ ο Γ. Γραμματέας, αποφασίζει και συστήνει και πάλι επιτροπή από τον Επιθεωρητή Δασών Ηλείου και τον Δασάρχη Κόνιτσας, με σκοπό να κάνει αυτοψία και πάλι στο δάσος Κερασόβου και να καθορίσει τα δυτικά όρια προς την Πουρνιά, όπως όριζε το 1499/1923 Πιστοποιητικό Ερμηνέως του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, «Τσιφλίκι Κερασόβου», όπως επίσης και τα λοιπά όρια του δάσους Κερασόβου. Η έκθεση αυτή να υποβληθεί σύντομα, ώστε στη συνέχεια να εγκριθεί η Διαχειριστική Έκθεση Λαμπρινού.

Ταυτόχρονα, προς διευκόλυνση της δασοκτήμονος Κοινότητας και εφεύρεση εργασίας των κατοίκων του Κερασόβου, ενέκρινε ορι-

Εν Αθήναις τῆς 4/5/1954

Θέμα: μεσοπέλας δέμας δάσος Κερκεσίου
καὶ ἕνεκα κερκεσίου

Αποδέκτης: Δ. Κελεχάν

Κοινοίται

Παραπομπὴ ἑπιτομῶν 1169/1953 καὶ 240/1954

καὶ Δ.Κ. ἑπιτομῶν 2537/53, 3858/53 καὶ 331/1954

Ὡς πρὸς τὸ κοινοὺς δάσος Κερκεσίου μεσοπέλας
δασ, δι' ἃ διαβιβάζονται ἐπιτομῶν, ὡς ἔχει, ἀνεκδοτὸν ὅσον δια-
χειριστικῆς ἰσχύος ἀνεκδοτὸν πρὸς τὸν ἰδιωτὴν δάσολογόν Γ.
Λαμπρινὸν παρεκκλιθεὶς ἐπὶ ἀποδείξει

1) Ἰδιοκτητικὸς διαχειριστικὸς κοινοὺς μετὰ τὸ
τῆς ἀριθμ. 93.702 τῆς 18-1-1937 ἐγγράφου ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς
ἐπιτομῆς πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν Ἡρακλίου

2) Ἐπιτομὴ καὶ ἀνεκδοτὸν ἔχει ἐπιτομῆς ἡ ἰδιοκτητικὴ δὲ τῆς
τῆς ἀριθμ. 26/26-2-1924 ἀνεκδοτὸν ἐπὶ τῆς Διευθυντικῆς
ἐπὶ Ν. Γ. καὶ παρεκκλιθεὶς ἐπὶ τὸ μεσοπέλας 1499 τῆς 15-
3-1923 καὶ πρὸς τὸν Πρωτοδικεῖον Ἡρακλίου ἐπιτομῆς

Ἐπιτομῆς, ὅσον ἐπὶ τῆς Διευθυντικῆς ἐπιτομῆς δάσος πρὸς
τὸν ἰδιωτὴν ἐπὶ τῆς Διευθυντικῆς ἀνεκδοτὸν

Ἐπιτομῆς καὶ διαβιβάζονται ἐπιτομῶν σχετικῶς δὲ διαχειριστικῆς
ἰσχύος τὸ ὡς δάσος δέμας μεσοπέλας ἐπὶ τῆς 1499/11
μεσοπέλας « Ἐπιτομῆς Κερκεσίου » ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς
καὶ τῆς ἐπὶ τῆς διαχειριστικῆς ἰσχύος

Ταύτων ἕνεκα ἀνεκδοτὸν ἐπιτομῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς
Δ.Κ. Ἡρακλίου καὶ τῆς Δ.Κ. Κερκεσίου, καὶ παρεκκλιθεὶς
ὅσον ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς ἀπὸ τῆς ἐπιτομῆς μεσοπέλας τὸ πρὸς
δασολογόν, ἵνα εἴη τὸ ἐπὶ τῆς τῆς ἀριθμ. 1499/23 ἐπὶ τῆς

αποσπασμα αναφερομενα «δωριση κερατοειδης» ως υαλινος και
λα γονα ερικ τον δευτερον. Την εν τα αναφερομενα
δεν ειναι δυνατον ν' ερευνηθη το τελεος, ειναι εν τα
μετωπια η οπισθητα οχληνη διαχυροληνη ενδεως και ορισ
δενωζωων του δευτερου κανονικου και την εφευρεση ερα
οικη εν τα λαβουσα ενδεως κ. κ. προβαρυνω η μαχησ ετα
ματα τον οφθαλμο αναφορικων του δευτερου τον δευτερον μετωπια η οπισ
γυαλα διαχυροληνη ενδεως εν οφθαλμο και εν τα ενδεως. 186
ε. ε. προποδολικου του Τ. Ε. Δ. εφευρεση ορισ ενδεως
εν τα ενδεως τον δευτερον ενδεως ενδεως ενδεως εν τα
διαχυροληνη ενδεως και αναφορικων μετωπια η οπισ
μετωπια του δευτερου.

Η εφευρεση αναφορικων μετωπια του δευτερου ενδεως
δεν μετ' εν τα αναφορικων εν τα ενδεως, αναφορικων η αναφορικων
εφευρεση αναφορικων και εν τα ενδεως. 171/586/1954 εφευ
ρεση του VIII Μεταξου Κανον η ενδεως δε αναφορικων ως
αναφορικων εν τα ενδεως 7, 8, 9, 10, 11 η 14, τα ενδεως με
μετωπια αναφορικων η ενδεως τον δευτερον δευτερον εν τα ενδεως
ενδεως αναφορικων αναφορικων οχι εν τα ενδεως.

Τα αναφορικων μετωπια του δευτερου ενδεως
αναφορικων, δε αναφορικων ενδεως αναφορικων και δε αναφορικων
αναφορικων εν τα ενδεως η εν τα αναφορικων μετωπια εν τα ενδεως
μετωπια του δευτερου. εν τα ενδεως αναφορικων μετωπια δε ενδεως
εν τα ενδεως τον δευτερον ενδεως, ενδεως αναφορικων ενδεως
δε εν τα ενδεως η αναφορικων ενδεως. αναφορικων αναφορικων
δε εν τα ενδεως εν τα ενδεως ενδεως, αναφορικων ενδεως.

Ευλογια του Κρατους
Ο Γεν. Γραμματειος

σμένα μέρη-τμήματα-υλοτομίας έκθεσης, βάσει πινάκων υλοτομίας από το Δασαρχείο Κόνιτσας.

Πράγματι η ανωτέρω Επιτροπή συνέταξε το από 24 Μαρτίου 1955 πρακτικό της που έχει όπως φαίνεται στις σελ. 52-54).

Έγγραφα προηγούμενα, πως το Υπουργείο Γεωργίας, ζητούσε να βρει αιτίες και προφάσεις για να πετσοκόψει το δάσος Κερασόβου και πράγματι έγινε αυτό με το προαναφερόμενο ΠΡΑΚΤΙΚΟ.

Για πρώτη φορά, έχουμε εδώ επίσημο έγγραφο του Δημοσίου, που διαχωρίζει, έτσιθελικά, υπέρ του Δημοσίου την περιοχή όλη του Ριαχόβου από 3500 και αργότερα 8700 στρέμματα, από την υπόλοιπη δασική συνολική έκταση του δάσους Κερασόβου. Δεν είναι μόνο αυτό, αλλά και ορίζει επακριβώς και τα όρια-σύνορα-Κοινοτικού και Δημοσίου δάσους. Η απόφαση αυτή της Επιτροπής, προκάλεσε, όπως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, αναστάτωση, οργή και αγανάκτηση στους κατοίκους του χωριού μας. Έτσι πρώτος ο αείμνηστος Αρχιμανδρίτης Στέφανος Φωτιάδης (Τζιόλας) τότε λαϊκός, συντάσσει και υποβάλλει μακροσκελές υπόμνημα τον Σεπτέμβρη του 1954, σαν εκπρόσωπος των κατοίκων του χωριού μας, προς το Υπουργείο Γεωργίας διαμαρτυρόμενος εντονότατα για την πρωτοφανή στα χρονικά του Κερασόβου, απόφαση της Επιτροπής, ότι η περιοχή Ριαχόβου, χαρακτηρίζεται σαν Δημόσια και περικυπνύεται από την υπόλοιπη Κοινοτική έκταση του Κερασόβου. Αργότερα, στις 24/3/1955, και ύστερα φαίνεται από διαμαρτυρίες και κατακραυγές των κατοίκων του χωριού μας, ξυπνάει και η Κοινοτική Αρχή του, συντάσσει και υποβάλλει και αυτή, δικό της υπόμνημα, προς την Δασική Επιθεώρηση Ηλείου, εκθέτοντας τους λόγους και ζητώντας την άρση της γενομένης αδικίας αναγνωρίζοντας την περιοχή Ριαχόβου σαν Δημόσια, περικυπνόμενη από την υπόλοιπη Κοινοτική έκταση του Κερασόβου.

Τα υπομνήματα αυτά, διαβιβάζονται: του μεν Φωτιάδη στις 14/10/1954, στο Δασαρχείο Κόνιτσας, του δε Προέδρου του Δ.Σ. Κοινοτικής στις 5/5/1955, στο Υπουργείο Γεωργίας για εξέταση και δέουσες ενέργειες, δηλαδή να γίνει νέα εξακρίβωση των ορίων του δάσους Κερασόβου, που ζητούσαν.

Καίτοι έχουν υποβληθεί και διαβιβαστεί αρμοδίως τα δύο αυτά υπομνήματα, για να γίνει νέα εξακρίβωση των ορίων του δάσους μας, με εντολή του Υπουργού Γεωργίας από Αυγούστου 1955, εγκρίνεται η Διαχειριστική Έκθεση του Λαμπρινού για το δάσος Κερασόβου, ενώ τα υπομνήματα τα δικά μας, ου δόλως φαίνεται να λαμβάνονται υπό-

ὅτι ὄρια ἡμετέριον τῶν περιπτώσεων συμπέτουν (μέ τῆν ἄνευ ἰδιαι-
τέρας ἀξίας διαφορὰν ὅτι ἡ Πουρνιά (Σταρίτσανη) φέρεται ἐν τῇ πιστο-
ποιητικῇ τοῦ Ἑρμηνέως ὡς Νότιον ὄριον ἐνῶ εἰς τὴν διαχειριστικὴν
ἐκθεσιν ἀναφέρεται αὕτη ὡς Δυτικόν ὄριον καὶ ὅτι αἱ περιοχαὶ Παλιο-
σελίου, Ἀρμάτων, Διστράτου τοῦ Νοτίου ὄριου τῆς διαχειριστικῆς ἐκ-
θέσεως δὲν μνημονεύεται καὶ εἰς τὸ Νότιον ὄριον τοῦ πιστοποιητικοῦ
τοῦ Ἑρμηνέως, πράγμα ὅπερ δὲν μεταβάλλει τὴν περί συμπτώσεως τῶν
ὄριων γενομένην ὡς ἄνω διαπίστῳσιν, δοθέντος ὅτι καὶ αἱ προμνησθεῖσα
σαὶ Κοινότητες περιλαμβάνονται μεταξύ τῶν λοιπῶν Κοινοτήτων τοῦ Νο-
τίου ὄριου, τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ Ἑρμηνέως Πρωτοδικῶν).

Παρατηρήθησαν ὁμοίαι διαφοραὶ εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις.

α. - Ὡς Βορειὸν ὄριον ἡ διαχειριστικὴ ἐκθεσις ἀναφέρει, ἐκτός τῆς
περιοχῆς Καντσίκου-Μαζιτῆν, περιοχὴν τῶν Κοινοτήτων Καστάνιανης καὶ
Λαγκάδας, ἐνῶ τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ Ἑρμηνέως Πρωτοδικῶν ἀναφέρει
μόνον τὴν περιοχὴν Καντσίκου, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν τῶν Κοινοτήτων Καστάν-
νιανης καὶ Λαγκάδας. Ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι πρὸς Βορρᾶν τὸ ὄριον τοῦ
δάσους Κερασόβου (ὡς ἐγένετο ἢ ἀναγνώρισίς του) σταματᾷ εἰς τὸ ση-
μεῖον συναντήσεως τῆς περιοχῆς τῶν τριῶν ὁμόρων Κοινοτήτων Κερασό-
βου-Καντσίκου-Λαγκάδας χωρὶς νὰ ἐκτείνεται καὶ πέραν αὐτοῦ πρὸς τὴν
περιοχὴν Λαγκάδας-Καστάνιανης (ὄρα χάρτην τοῦ συνημμένου ἀντίτυπου
τῆς διαχειριστικῆς ἐκθέσεως).

β. - Ὡς Δυτικόν ὄριον ἡ διαχειριστικὴ ἐκθεσις ἀναφέρει τὴν περιο-
χὴν τῶν Κοινοτήτων Ἑλευθέρου (Γρισιμάνη) Πουρνιάς (Σταρίτσανης)
καὶ Μολίστης, ἐνῶ τὸ πιστοποιητικὸν ἀναφέρει τὸ "τσιφλίκι Κερασόβου",
ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι πρὸς Δυσμᾶς τὸ ὄριον τοῦ δάσους Κερασόβου (ὡς
ἐγένετο ἢ ἀναγνώρισίς του) δὲν ἐκτείνεται καθ' ὅλον τὸ μῆκος του
μέχρι τῶν συνόρων τῶν ὁμόρων Κοινοτήτων Μολίστης καὶ μέρους τῆς
Πουρνιάς (Σταρίτσανη) ἀλλὰ σταματᾷ εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς περιοχῆς
Κερασόβου, ὅπου κατὰ τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ Ἑρμηνέως Πρωτοδικῶν
εὑρίσκεται τὸ "τσιφλίκι Κερασόβου", τὸ ὁποῖον προφανῶς συμπέττει
μέ τὴν ἀγροτικὴν περιοχὴν, ἣτις καταλαμβάνει ὑπὸ συγκεκριμένην
μᾶλλον μορφήν πᾶς πρὸς τὸ χωρὸν ἐκτάσεις τῶν περὶ αὐτοῦ τμημάτων
τοῦ δάσους καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν αἱ παλαιότερον διεκδικούντες ταύτην
τουρκαλβανοὶ ἐλάμβανόν ἐτήσιον ἐνοίκιον κατ' αὐτοὺς μὲν ὡς γεώμορον,
κατὰ δὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Κερασόβου ὡς ἐτήσιον εἰσάδημα (ἀγαλκί)
βία ἐπιβληθέν ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀντάλλαγμα παρεχομένης δῆθεν προστασίας
τῶν ἐναντίον λεηλασιῶν καὶ ληστρικῶν ἐπιδρομῶν κακοποιῶν στοιχείων.

Οὕτω μᾶλλον ἐξηγεῖται διατί ἡ ὡς ἄνω ἀγροτικὴ περιοχὴ ἀνεγράφῃ
ὡς "τσιφλίκι Κερασόβου" εἰς τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ Ἑρμηνέως Πρωτο-
δικῶν κατὰ τὴν ἀρχικὴν ὑπὲρ τῶν Τουρκαλβανῶν φράσαρην ἀναγνώρισιν
τοῦ δάσους Κερασόβου.

3. - Ἀπικώτερον τῆς ὡς ἄνω περιοχῆς ἐκτείνεται ~~περιοχὴ~~
ἣτις εἰς τὸ ἀπώτατον παρελθόν ἀποτελεῖ ~~τὸ ἀπώτατον~~ τοῦ
Κερασόβου μὴ ~~ὡς ἀπώτατον~~ ἀπὸ τοὺς διεκδικούντες τὴν λοιπὴν

ψη. Φωνή βοώντος εν τη ερήμω, με άλλα λόγια. Η έγκριση αυτή έχει ως εξής:

(393) 84

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΑΣΩΝ
Β. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΤΜΗΜΑ 1ου
ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Αρμόδιος Α. Μακρής
Τηλ. 34-139

Εν Αθήναις τη 30-8-55 195

Προς
Τόν Δασάρχην Κονίτσης
Αναφορά σας 1162/53, 240/54
" Δ.Ε.Η. 3358-2377, 3858/53, 331/54
Εγγραφόν σας υπ' αριθ.

Αριθ. πρωτ. 77604/1284

Από εδω

Θέμα: Έγκριση διαχειριστικής έκθεσης δάσους "ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ".
Τήν υποβληθεϊσαν ημίν δια των ως άνω αναφορών διαχειριστικήν έκθεσιν του δάσους "ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ" περιφέρειας Σαλ. συνταγισαν παρά του Δασολόγου Γ. Λαμπρινού, λαβόντες υπ' όψιν και την υπ' αρ. 463 ε.ε. γνώμοδοτήσιν του παρ' ημίν Τεχνικού Συμβ. Δασών. Εγκρίνομεν. Κατά τα ακόλουθα:

1) ~~Ος όσον και έκταση του ήμισυ καμωσικού διαχειριζομένου δάσους ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ, το όποιον και θα αφορά η έκθεσις, είναι τα καθοριζόμενα δια του από 24-3-1955 πρακτικού της Επιτροπής του αναπληρωτού Επιθεωρητού Ηλείου Δασάρχου Δωδώνης Α. Παπακωνσταντίνου και του Δασάρχου Κονίτσης Σπ. Νικολή, όπερ και αποδέχομεθα. Αντίγραφον του πρακτικού τούτου προσαρτάται εις την παρούσαν.~~

2) Εραιτέρω εγκρίνεται η έκθεσις ως επηληθεύθη και έθεωρήθη με τάς κάτωθι τροποποιήσεις:

- α) Ο χρόνος ισχύος της έκθεσεως ορίζεται ή 5ετία 1953/54 1957/58, ήτοι αρχεται από τό διαχειριστικόν έτος 1953-54, καθ' ό εξεδόθη ή υπ' αρ. 45503/719/4-5-1954 Δ/γή μας, δι' ης ένεκρίθη και λήμμα.
- β) Ο χρόνος περιφοράς ορίζεται 10ετής, ότε και τό λήμμα πρός έμπορίαν της 5ετοϋς ισχύος της έκθεσεως θα είναι τό 1/2 του προτεινομένου εν τη από 3-7-1953 επαληθευτική έκθεσει του Δασάρχου ήτοι:

Ευλεία πεύκης	8.000 κ.μ.
" ελάτης	2.000 "
" όξυας	4.000 "
	14.000 κ.μ.

Τούτο θα αποληφθῆ από τό ήμισυ της έκτάσεως του δάσους και από τά κατά σφ

ράν πρὸς ὑλοτομίαν προτεινόμενα τμήματα μέχρι ὅτου συμπληρωθῇ ἡ τοιαύτη ἔκτασις καθόσον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος θὰ ἐνεργηθῇ ὑλοτομία τὴν ἐπομένην βετίαν.-

Κατὰ συστάδα, κλάδιν διαμέτρου καὶ ποσὸν κατὰ συστάδα θὰ ἀποληφθῇ, ὡς προτείνεται ἀπὸ τὸν συντάκτην, συντελουμένης ἀναλόγου μειώσεως ὡς προτείνει ὁ ἐκαληθευτής.-

Σχετικῶς θὰ καταρτίσῃτε πίνακα ὑλοτομίας, ἀντίγραφον τοῦ ὁποίου θὰ ὑποβάλλῃτε καὶ ἡμῖν γ) Εἰς τὸ πρὸς ἐμπορίαν λῆμμα θὰ περιλαμβάνεται καὶ τὸ τῶν μικροεπαγγελματικῶν ἀναγκῶν καὶ θὰ διατίθεται εἰς τὸ ἐμπόριον ἢ εἰς Συνεταιρισμὸν ἀγροτικῶν ὑλοτόμων ἢ καὶ ὀφισταμένους τοχὸν μακροεπαγγελματίας κατὰ βούλησιν τῆς δασοκτῆμον Κοινότητος καὶ τὰς κείμενας διατάξεις τὰς ἀφορώσας ταύτην.

3) Τὸ λῆμμα θὰ εἶναι ἀτιφορικὸν ἐτήσιον.

Εἰδικῶς κατὰ τὸ προσεχὲς διαχειρ. ἔτος 1955-56 θὰ ἀποληφθῇ καὶ τὸ τοιοῦτον τῶν παρελθόντων—διαχειρ. ἐτῶν 1953-54 καὶ 1954/55, ἀφοῦ ἐξ αὐτῶν ἀφαιρηθῇ τὸ μέχρι τοῦδε ἀποληφθὲν βάσει τῆς ὑπ. ἀρ. 45503/719, 2-5-54 διαταγῆς ἡμῶν ἢ καὶ τοχὸν ἑτέρας τοιαύτης τῆς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Ἡετ. ἱεροῦ. καὶ

4) Ἡ ἐνδεδειγμένη κατεύθυνσις τῆς ὑλοτομίας θὰ καθορίζεται παρ' ὑμῶν.

Συνημμένως ἀποστέλλομεν ὑμῖν δύο ἀντιτύπα τῆς ἐκθέσεως ἐν δὲ τὰ καθ' ἑμῶν καὶ τὸ ἕτερον δι' ἐγχείρισίν σου μετ' ἀντιγράφου τῆς παρούσης εἰς τὴν δασοκτῆμον Κοινότητα, ἐπὶ ἀποδείξει τηρητέα παρ' ὑμῖν.-

ΕΝΤΟΛΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΡΥΘΥΜΙΗΣ

Α. ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

2 ἀντιτύπα

τῆς ἐκθέσεως

ΚΟΙΝ/ΣΙΣ

1) Δασικὴν Ἐπιθεώρησιν Ἡετ. ἱεροῦ

Ἰωάννινα

μεθ' ἑνὸς ἀντιτύπου τῆς ἐκθέσεως.

Συνέπεια όλων αυτών είναι, ότι καίτοι υπήρξαν οι προαναφερόμενες γραφειοκρατικές αντιδράσεις από μέρους των κατοίκων και της Κοινοτικής Αρχής του Κερασόβου, εν τούτοις εδέχοντο την υλοτομία του δάσους, μέσω του συσταθέντος Δασικού Συν/σμού Υλοτομίας του χωριού μας, που τα πρώτα χρόνια είχε σχεδόν όλους τους άνδρες του χωριού μας σαν μέλη του, για τους λόγους που έχουν προαναφερθεί, δηλαδή πληρωμή Κοινοτικού Προέδρου-Γραμματέα-Δασοφυλάκων, βάσει του προϋπολογισμού Κοινότητας, που λόγω υλοτομίας, ήταν υπεραυξημένος και συνάμμα εύρεσης εργασίας για τους δασικούς υλοτόμους του χωριού μας τα χρόνια αυτά. Το τι βέβαια απόλαυσαν σαν αμοιβή για την εργασία τους αυτή, θ' αναφερθώ σε σχετικό άλλο σημείο (κακοδιοίκηση Συν/σμού - φιλονικίες - σπατάλες - εκμετάλλευση από επιτηδείς) κ.τ.λ.

Έγραφα προηγούμενα πως η Διαχειριστική Έκθεση του δάσους Κερασόβου που συντάχθηκε από τον Λαμπρινό, εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 1955. Μετά από παρέλευση ενάμιση χρόνου, στις 5 του Απριλίου του 1957, διαπιστώνει η Κοινοτική Αρχή του χωριού μας, ότι στην Έκθεση αυτή, δεν συμπεριλαμβάνεται και η έκταση των 8700 στρεμμάτων της περιοχής του Ριαχόβου, που είχε ήδη αποκοπεί από το 1952 και είχε χαρακτηριστεί σαν Δημοσία. Φαίνεται πως πίστευε ακόμα ότι το Δημόσιο θα ικανοποιούσε το αίτημά της για απόδοση και πάλι της περιοχής αυτής στην Κοινοτική έκταση του Κερασόβου. Βαυκαλίζονταν, φαίνεται από φρούδες υποσχέσεις οι τότε Κοινοτικές Αρχές του χωριού μας, ενώ το Δημόσιο άφηνε σκόπιμα να κυλάει ο χρόνος υπέρ αυτού. Τελικά το 1957, συντάσσεται και υποβάλλεται στο Υπουργείο Γεωργίας, νέα αίτηση από το Δ.Σ. της Κοινότητας, για επανεξέταση των ορίων του δάσους Κερασόβου, επικαλούμενη η Κοινότητα και πάλι επιχειρήματα, ότι το Ριάχοβο, ήταν συνοικισμός του Κερασόβου και όχι ξεχωριστό χωριό, που συνενώθηκε με αυτό το Κερασόβο για λόγους ασφαλείας από τις ληστρικές επιδρομές των τουρκαλβανών και ατάκτων στρατιωτών.

Ύστερα από «πάσα» της αίτησης αυτής στο Δασαρχείο Κόνιτσας, λόγω αρμοδιότητας, αυτό απαντάει, μετά από 8 μήνες στις 5/3/1958, κάνοντας και πάλι μια ανακεφαλαίωση του όλου ζητήματος, ότι η περιγραφή των ορίων-συνόρων του δάσους Κερασόβου είναι ελλιπής και επειδή η Κοινότητα Κερασόβου θεωρεί ότι είναι αδικημένη, καταβάλλει αυτή η Κοινότητα τα έξοδα μιας νέας Επιτροπής που να επανεξετάσει το όλο ζήτημα, και καλεί την Κοινότητα να προσκομίσει

έγκαιρα όλα εκείνα τα στοιχεία που θεωρεί ότι είναι υπέρ των απόψεων της, για τελική λύση του προκύψαντος ζητήματος.

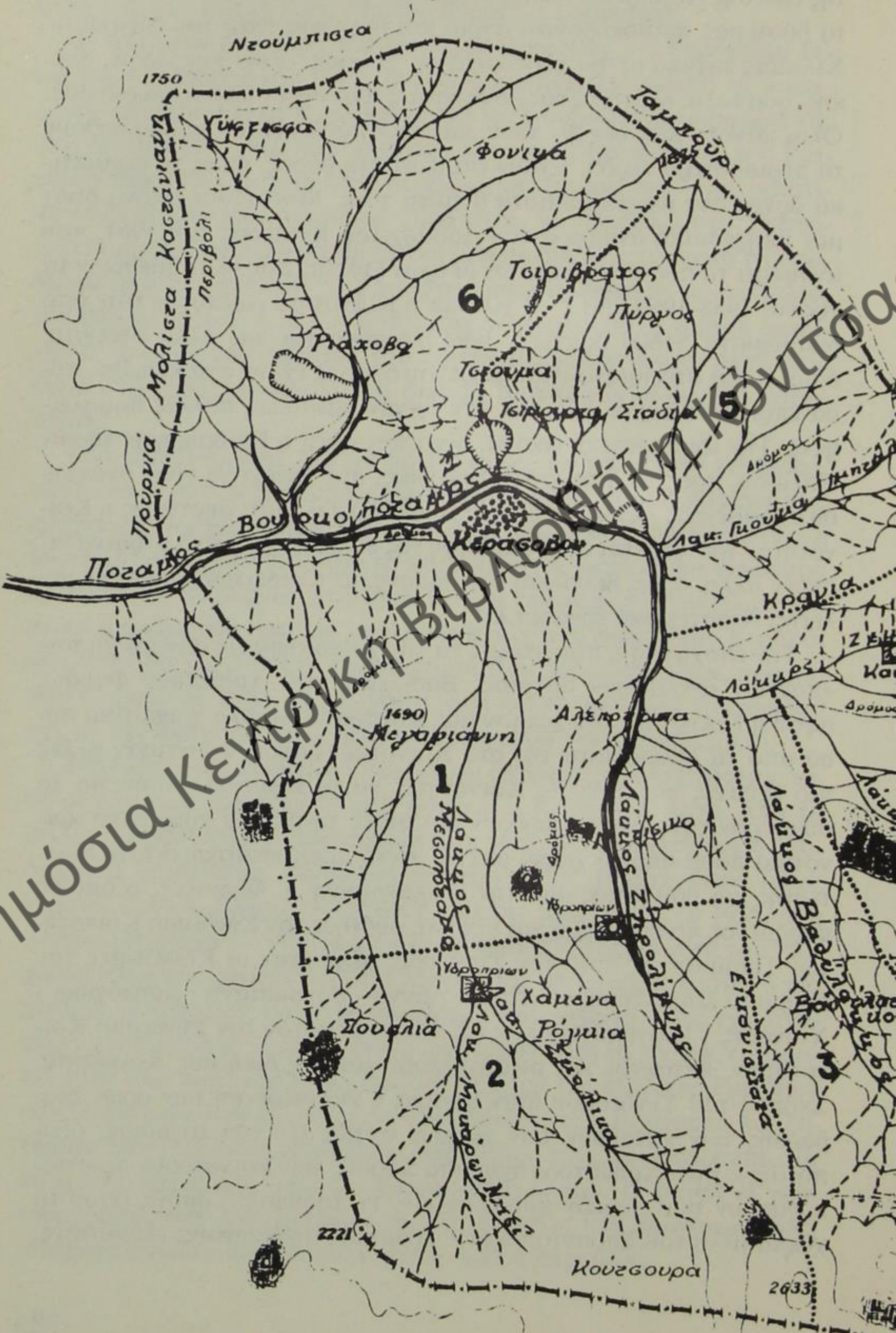
Σ' αυτή την αναφορά του Δασάρχη Κόνιτσας, το Υπουργείο Γεωργίας τον Μάρτη του 1958, απαντάει και διατάσσει αυτό να ενημερώσει την Κοινότητα Κερασόβου, ότι αν εμμένει στην αναφορά της από Μάρτη 1957, και διεκδικεί σαν κοινοτική την περιοχή του Ριαχόβου που είναι έκταση 8700 στρεμμιάτων, μπορεί και προς οριστική επίλυση του ιδιοκτησιακού ζητήματος, να υποβάλει στο Υπουργείο Γεωργίας σχετική διεκδικητική αίτηση συνταγμένη κατά τα υποδείγματα που έχει δώσει το Υπουργείο και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Α.Ν. 1747/39, ώστε ν' ακολουθεί η νόμιμη διαδικασία του για επανεξέταση του ζητήματος ιδιοκτησίας. Αυτό που έλεγαν το 1957 και γίνανε και σήμερα από τον δικηγόρο Μ. Μαρτσέκη.

Εδώ παρατηρείται, ότι για πρώτη φορά, το Υπουργείο Γεωργίας, προτείνει ν' ακολουθηθεί η διαδικασία του νόμου που προβλέπει πως αναγνωρίζεται μια έκταση του Δημοσίου σαν ιδιοκτησία Κοινοτική ή Ιδιωτική. Από αυτό το έγγραφο καταφαίνεται καθαρά και ξεκάθαρα πλέον ότι το Υπουργείο Γεωργίας θεωρεί την περιοχή Ριαχόβου, οριστικά αποκοπίσσα από την υπόλοιπη Κοινοτική έκταση του Κερασόβου, δεν δέχεται καθόλου επανεξέταση των ορίων-συνόρων, πράγμα που επιζητούσε τόσο η Κοινότητα, όσο και οι κάτοικοι του χωριού μας με την αναφορά-υπομνημα του Στέφανου Φωτιάδη (Τζιόλα).

Στην υπόδειξη αυτή του Υπουργείου Γεωργίας, ουδέν έπραξαν, τόσο οι κάτοικοι του χωριού μας, όσο και η Κοινοτική Αρχή. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι εσιώπησαν όλοι τους, και δεν κινήθηκε η υποδεχθείσα διαδικασία. Αυτό για δεύτερη φορά. Πρώτη ήταν, όπως είπα, όταν εκδόθηκε το ΠΡΑΚΤΙΚΟ της Επιτροπής, το 1955, που πετσόκοψε άγρια τα 3500 που τελικά έγιναν 8700 στρέμματα του Ριαχόβου υπέρ του Δημοσίου. Τους λόγους της αδιαφορίας αυτής, ή της χλιαρής αντίδρασης (μόνο με αναφορές-υπομνήματα) τους έχω αναφέρει προηγούμενα. Τώρα, ύστερα από παρέλευση 50 χρόνια, ερχόμαστε στην ίδια διαδικασία για την αναγνώριση της περιοχής Ριαχόβου σαν ιδιοκτησία των κατοίκων και όχι μόνο αυτής. Πράγματα και ζητήματα που έπρεπε να είχαν λυθεί στον καιρό τους, διαιωνίζονται για 50 χρόνια και ποιος ξέρει και πόσα χρόνια ακόμα. Τι φταίνει οι νεώτερες γενιές των Κερασοβιτών για τις αμαρτίες των προγόνων τους; αμαρτίες γονέων, παιδεύουσιν τέκνα, λέει η παροιμία.

Ξαναγράφω και πάλι, πως όλα αυτά τα χρόνια, γίνεται εφαρμογή της έκθεσης Λαμπρινού, όπως εγκρίθηκε για το δάσος Κερασόβου και τα δάση μας πετσοκόβονται άγρια και βάνανσα υπέρ του Δημοσίου. Χιλιάδες κυβικά μέτρα υλοτομημένης ξυλείας, όλων των ειδών, πεύκης, ρόμπολα, ελάτη, οξυάς, κόβονται και φεύγουν από το χωριό μας. Όλοι κάνουν πως δεν βλέπουν, και όλοι προσπαθούν να καρπωθούν τα περισσότερα κέρδη. Έχουν επιπέσει στο δάσος, όπως τα αρπακτικά όρνεα στα ανυπεράσπιστα θύματά τους. Μια τέτοια εικόνα δίνει μια υπηρεσιακή αναφορά του Δασαρχείου Κόνιτσας του 1961, που αναφέρει τα ποσά των κυβικών μέτρων ξυλείας που υλοτομήθηκαν τα χρόνια 1958-1960 από 2 - 3 χιλ. και η Κοινότητα εισέπραξε τότε από δικαιώματα 51600 δραχμές. Εδώ αναφέρονται και άλλα στοιχεία όπως πόσα στρέμματα υλοτομημένου δάσους έχουν αναδασωθεί, πόσα έπρεπε να είχαν γίνει και δεν έγιναν και άλλες πολλές παραλείψεις. Την ίδια τραγική εικόνα, δίνει και αυτή η Επιθεώρηση Δασών Ηλείου, προς το Υπουργείο Γεωργίας, που ζητάει να γίνει ανάκληση εγκριθέντος λήμματος ξυλείας από 740 κ.μ. γιατί δυστυχώς η Κοινότητα ενδιαφέρεται στην απόληψη της ξυλείας, χωρίς να μεριμνά δι' ουδέν άλλο, όπως βελτίωση του δάσους με αναδάσωση, σύνταξη μελέτης, δασοτεχνικά έργα κ.τ.λ.

Την εποχή αυτή, που μπορεί να την χαρακτηρίσεις σαν εποχή των «παχέων αγελάδων» αρχικής Βασιλείας των Αιγυπτίων Φαραώ, αφού η Κοινότητα του χωριού μας εισέπραττε μεγάλα χρηματικά ποσά από τα δικαιώματά της στο Κοινοτικό δάσος, φρόντισαν άλλες πιο έξυπνες και πονηρές Κοινότητες να το εκμεταλλευτούν για το συμφέρον τους, να καρπωθούν και αυτές τα μεγάλα χρηματικά κοινοτικά ποσά από το χωριό μας. Σ' αυτό πρωτοστάτησε ο τότε πολιτευτής και βουλευτής από την Πυρσόγιαννη, κ. Φρόντζος, ο οποίος φερόμενος πολύ πονηρά και έξυπνα, σύστησε τον Σύνδεσμο Κοινοτήτων Γράμμου. Σ' αυτό τον Σύνδεσμο, μέλη ήταν οι Κοινότητες του Γράμμου Σαραντοπόρου (Πυρσογιάννη - Βούρμπιανη - Ασημοχώρι - Χιονάδες - Γοργολόταμος) κ.τ.λ. Μέσα σ' αυτόν τον Σύνδεσμο Κοινοτήτων, κατάφερε και συμπεριέλαβε και την δική μας Κοινότητα. Σκοπός του Συνδέσμου ήταν φυσικά η καλύτερευση των ορων διαβίωσης των κατοίκων των χωριών αυτών (εύρεση εργασίας, οδοποιΐας-έργα). Χρηματοδότηση από πόρους των κοινοτικών προϋπολογισμών των χωριών αυτών-μελών. Τι προϋπολογισμούς είχαν τα χωριά-μέλη του Σαρανταπόρου - Γράμμου, μηδαμινούς, ελάχιστους,

Νζούμλιτσα

1750

Μολίτσα Κοσεάννη

Υκφίτσα

Φονίτσα

Ταμλούρι

6

Τερίβραχος

Πύργος

Ραχόβα

Τερούμα

Τερίσκα

Σιάδρα

Πουρνιά

Βουρμολογάνης

Καραορδανός

Λαμ. Γιούμα

Πογαμλός

Κράνια

Λαίμυρς

1690
Μεγαρίαννη

Αλεπότρυπα

1
Μεγολοβάρδα

Λαίμυρς

Ζέινο

Λαίμυρς

Προλιπία

Υόρπριαν

Χαμένα

Ρόρμια

2

Πουβλία

Νομ. Μακρυνίτσα

Ευδελιόβάρδα

Λαίμυρς

Βαδύλινος

1222

Κουζγουρα

2633

Διαπεριγραφή λυγρής
 του
 Ίδιωτικού Δάσους
-Μερασόβου-
 Κλίμαξ 1:50.000

Ρφούρια

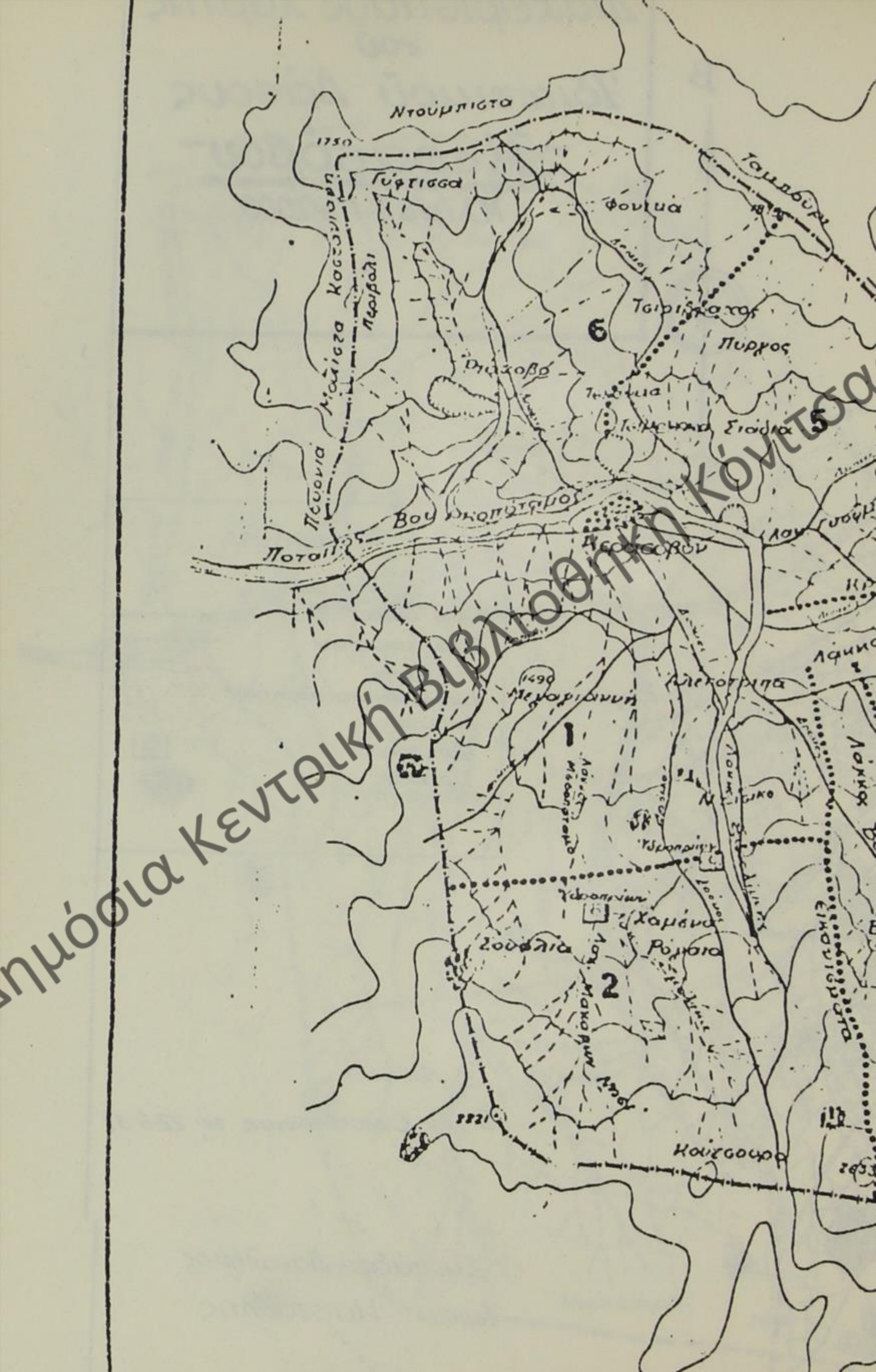
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Όρια δάσους	
Όρια εμπράσιων	
Ρεύματα	
Χαροσσοδομιαί υαριτίαι	
Δρομοί	
Υδροπρίων	
Βράχος	

Έν Θεσσαλονίκη τη 22-5-37

Συντάξας Δασολόγος
 Ίωαν. Κατσούλης

Ντούρλιστα

1750

Τυρτίσσα

Φουτλια

Ταμνίουρι

Μαίσιζα Κασεζιόρη
Περίβαλι

Τσιρίτσαχος

Πύργος

Διάκοβο

Τεβόκλια

Σταύρα

Ποταί

Βουκοπύττιμος

Δεσφύσου

Λαυγυόφι

1490
Μεγαρίνη

Μεκοστρίτη

2

Λοκ. Μιδονοστράτο

Υδροπύττι

Λοκ. Μ. Τζικό

Λακίνα

Λοκ. Β.

Υδροπύττι

Χαμάνο

Ζουβλια

Ρομιοί

2

Λοκ. Μαχορην

1121

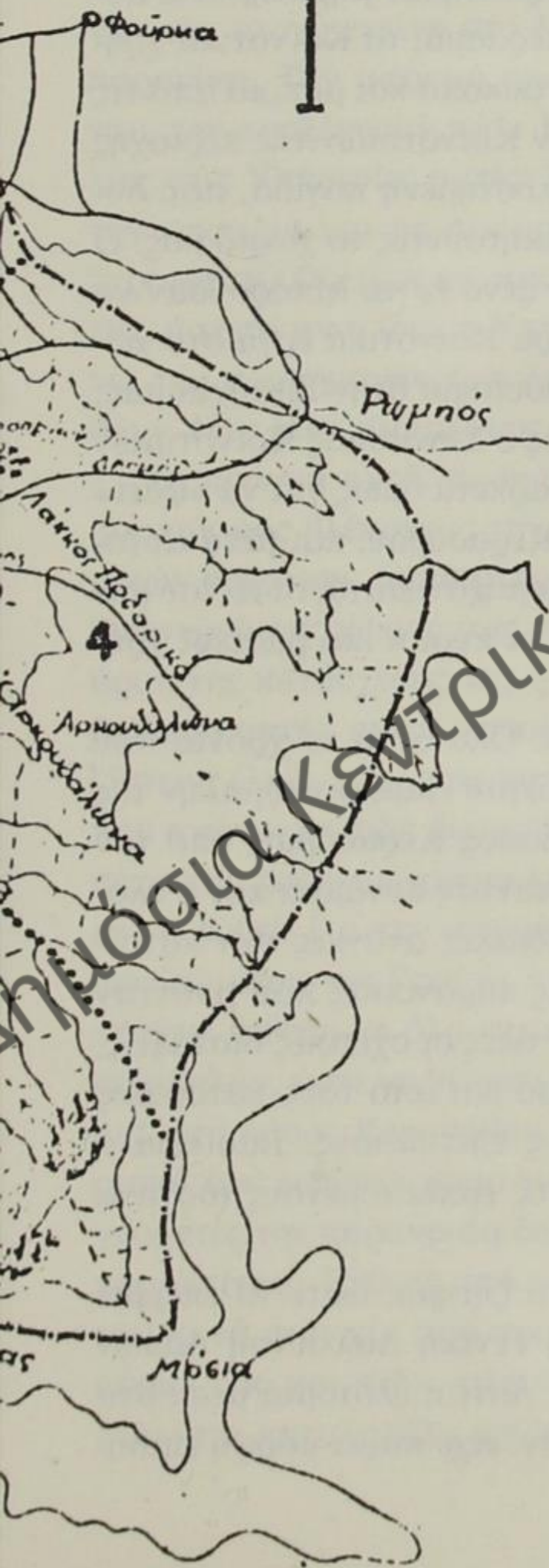
Κοιτσόρα

112

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

του
Υδιωγτινού Δάσους
- Κερασόβου -
 κλίμαξ 1:50000

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Όρια δάσους
- Όρια τμημάτων
- Γεωγραφία
- Χαρτογραφικά σημεία
- Δρόμοι
- Υδροπύλη
- Βράχοι

Έν Θεσσαλονίκη τῆ 22-5-1937

ο
 Συντάξας Δασολόγος
 Ίωαν. Κατσούλης

Παπα

ενώ ο Κοινοτικός προϋπολογισμός του Κερασόβου πολύ μεγάλος-πα-
χυλός. Έτσι το μεγαλύτερο κονδύλι, έφευγε σαν εισφορά στον Σύνδε-
σμο των Κοινοτήτων Γράμμου. Περισσότερο, να γράψω, ότι η Διοίκηση
του Συνδέσμου ήταν στα χέρια των επιτηδείων από την εκεί πλευρά
και όχι στην Κοινότητα Κερασόβου, που ήταν ο βασικός χρηματοδό-
της.

Τα χρήματα των προϋπολογισμών του Κερασόβου, κατά μεγάλο
μέρος, πέρασαν στον Σύνδεσμο αυτό και άρχισαν να γίνονται δρόμοι
και έργα στις Κοινότητες αυτές, αφού αγοράστηκαν μηχανήματα, αυ-
τοκίνητα και ό,τι άλλο χρειάζονταν. Συμπέρασμα, τα Κοινοτικά χρή-
ματα του Κερασόβου, κατασπαταλήθηκαν άσκοπα και μακριά από τις
ανάγκες του χωριού μας, προς όφελος των Κοινοτήτων της περιοχής
αυτής. Ήταν μια έξυπνη, πονηρή και καλοστημένη παγίδα, που δυσ-
τυχώς δεν την αντιλήφθηκαν οι τότε Διοικητούντες το χωριό μας. Ο
πλούτος του χωριού μας, πήγε και έγιναν ξένα έργα. Μπορούσαν να
γίνουν και άλλα μεγαλύτερα και ωραιότερα Κοινοτικά έργα στο χω-
ριό μας, να γίνει αγνώριστο, να είναι το κόσμημα στην Επαρχία μας.
Δυστυχώς, η ευκαιρία χάθηκε. Τελικά αυτός ο Σύνδεσμος Κοινοτήτων
Γράμμου, λειτούργησε όχι πολλά χρόνια, αρκετά όμως για να «φάει»
τους κοινοτικούς προϋπολογισμούς του Κερασόβου, και μετά αυτο-
διαλύθηκε. Τι έγινε η περιουσία του από τα μηχανήματα, ούτε που μά-
θαμε εμείς οι Κερασοβίτες, που είμασταν οι κύριοι και βασικοί χρη-
ματοδότες του.

Αυτά σαν παρένθεση και επανέρχομαι. Όλα αυτά τα χρόνια που
ισχύει η Διαχειριστική Έκθεση του δασολόγου Λαμπρινού, πλην της
εμπορικής υλοτομίας που γινόνταν στο δάσος Κερασόβου, από τον
Δασικό Συν/σμό του χωριού μας, προβλέπονταν συνάμμα και η υλο-
τομία για μικροεπαγγελματίες και για ατομικές ανάγκες των κατοί-
κων του χωριού μας. Περισσότερο να γράψω τις παρανομίες που γίνονταν
και στον τομέα αυτό. Καταστρατηγούνταν όλες οι σχετικές διατάξεις,
τόσο από τα όργανα του Δασαρχείου, όσο και από τους κατοίκους
του χωριού μας, κυρίως βέβαια από τους επιτηδείς. Βασίλευε η
αναρχία και η δολοπλοκία από όλους τους εμπλεκόμενους (όργανα
Κράτους - Συν/σμό - εμπόρους).

Τόσο μεγάλες διαστάσεις είχε πάρει το ζήτημα, ώστε να επέμβει
και η Νομαρχία Ιωαννίνων, αλλά και η Γενική Διεύθυνση Δασών
Ηλείου, τα χρόνια 1962 και 1963. Αυτό, γιατί η υλοτομία μέσα στα
αγροκτήματα, αλλά και στα διάκενα αυτών, είχε πάρει μορφή επιδη-

μίας. Πράγματι την εποχή εκείνη, τα όργανα του Δασαρχείου Κόνιτσας (Δασάρχης Γκόλκος, δασονόμος Παπαγιάννης), σφράγισαν ενηλικωμένα άτομα (δέντρα) εντός των αγροκτημάτων και των διάκενων, στην δασική περιφέρεια του χωριού μας, για υλοτομία ατομικών αναγκών, αλλά και για πώληση εκείνης που περίσσευε. Ο σκοπός είναι προφανής. Το μέτρο εξυπηρετούσε τόσο τους κατοίκους του χωριού μας, που προμηθεύονταν την αναγκαία ξυλεία για κάλυψη των ατομικών αναγκών των, αλλά παράλληλα προσπόριζε και έσοδα και εύρεση εργασία για τους δασικούς εργάτες του χωριού μας, που παρέμειναν την εποχή εκείνη στο Κερασόβο. Το ζήτημα, όπως έγραψα, είχε παραγίνει. Την αφορμή όμως να επέμβει το Δημόσιο με τα όργανά του, την προξένησαν πάλι Κερασοβίτες, κάνοντας σχετικές καταγγελίες στις Υπηρεσίες αυτές. Το Δασαρχείο άλλο που δεν ήθελε, πιάνει την ευκαιρία και με Δασάρχη κάποιο Καλοβίνο, κατασχέτει ξυλεία περίπου 1000 κ.μέτρων και δεν επέτρεπε την μεταφορά και πώλησή της, άσχετα αν η ίδια η Υπηρεσία προηγούμενα είχε επιλέξει και κάνει την προσήμανση των δέντρων εκείνων που επέτρεπε να υλοτομηθούν. Μια έτσι, μια αλλιώς, ενεργούσε.

Το πράγμα αυτό, προκάλεσε αγανάκτηση και οργή στους συγχωριανούς μας βλέποντας την αλλοπροσάλη αυτή συμπεριφορά των δασικών οργάνων. Διαμαρτυρήθηκαν τηλεγραφικά προς τον τότε Πρωθυπουργό της χώρας μας και Υπουργό Γεωργίας και ζητούσαν την άρση της κατάσχεσης της ξυλείας αυτής, της σφράγισής της και την διάθεση αυτής στους κατοίκους και μικροεπαγγελματίες. Τελικά το ζήτημα, έληξε υπέρ των κατοίκων του χωριού μας, κατόπιν δικαστικού αγώνα, δηλαδή δικαιώθηκαν από το δικαστήριο στο οποίο προσέφυγαν, προκειμένου να λυθεί το θέμα. Διοικητική λύση, δεν μπόρεσε να δοθεί. Για την ιστορία αναφέρω, ότι το ίδιο το Υπουργείο Γεωργίας, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Δασών Ηπείρου, διέταξε να συνταχτεί έκθεση με όλα εκείνα τα στοιχεία και τις προϋποθέσεις που συνέβαλαν, ώστε να γίνουν και παράνομες υλοτομίες, πέραν τις νόμιμες, στο δάσος Κερασόβου, για να μπορέσει να προβεί στον καταμερισμό των ευθυνών τόσο για τους αιτήσαντες, όσο και για τους ενεργήσαντες την παρανομία δασικούς υπαλλήλους. Πράγματι συντάχθηκε μια τέτοια Έκθεση από αρκετές δακτυλογραφημένες σελίδες με όλα εκείνα τα στοιχεία που προκάλεσαν τόση αναστάτωση, τόσο στο Δημόσιο, όσο και στην γαλήνη-αρμονία των κατοίκων του χωριού μας. Μάλιστα καταλογίζει και τις προσωπικές ευθύνες των δασικών ορ-

γάνων και επιπλέον και τα μέτρα που επιβάλλονται να ληφθούν ενόψει του φαινομένου αυτού. Παρ' όλα αυτά, τα φαινόμενα συνεχίστηκαν και κατά τα επόμενα χρόνια 1964-1965. Δημιουργήθηκε σκάνδαλο, αλλά στην ρίζα του δεν κόφτονταν, γιατί εμπλέκονταν σ' αυτό, όργανα του Δημοσίου, κάτοικοι του χωριού, μικροεπαγγελματίες, αρχές του χωριού, του Δασικού Συν/σμού και ξυλέμποροι. Διαπλεκόμενα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, όπως θα λέγαμε σήμερα. Όλοι αυτοί είχαν επιπέσει με καταστροφική μανία να το εξαφανίσουν για ίδιο όφελος, το δάσος του χωριού μας.

Τον Μάη του 1966, ο αείμνηστος Αρχιμανδρίτης Στέφανος Φωτιάδης (Τζιόλας), τότε λαϊκός, εξαναγκάζεται και πάλι, σαν εκπρόσωπος των κατοίκων του χωριού μας, να συντάξει και να υποβάλει και πάλι, ΝΕΑ αίτηση προς το Δασαρχείο Κόνιτσας, ζητώντας την επαναφορά του Κοινοτικού δάσους του χωριού μας, ως διακατεχόμενου από την ολότητα των κατοίκων του Κερασόβου. Η αίτηση αυτή διαβιβάζεται στο Υπουργείο Γεωργίας με εισήγηση απορριπτική, όπως γίνονταν και με προηγούμενες αναφορές των κατοίκων του Κερασόβου. Στη νέα αυτή αίτηση, δεν προκύπτει από τα στοιχεία, ότι δόθηκε απάντηση. «Στου κωφού την πόρτα, όσο θέλεις βρόντα», λέει η λαϊκή παροιμία.

Εδώ να σημειώσω, ότι πέραν από τέτοιες αιτήσεις-αναφορές, έπρεπε παράλληλα να εγερθούν απαραίτητα οι νόμιμες διαδικασίες για αναγνώριση ατομικών ιδιοκτησιών (αγροκτημάτων - βοσκών - δασών) στα μέρη του Ριαχόβου, όπως άλλωστε είχε υποδείξει αυτό τούτο το Υπουργείο Γεωργίας το 1957, αλλά όπως γίνεται σήμερα, ύστερα από 40 χρόνια καθυστέρησης και αδράνειας. Γιατί δεν μπόρεσαν να προβούν σ' αυτές τις ενέργειες, δεν το κατάλαβα. Έπρεπε να είχαν συμβουλευτεί καλό και έμπειρο δικηγόρο. Χρήματα είχε ο Συν/σμός. Μάλλον θέληση δεν θα υπήρχε, πράγμα όμως, μεγάλο που πληρώνεται σήμερα ακριβά.

Έτσι εχόντων των πραγμάτων, και βλέποντας αυτά το Υπουργείο Γεωργίας, ξανοίγεται πιο πολύ, αποθρασύνεται και πετσοκόβει τώρα ακόμα πιο σκληρά και βάνουσα τα κοινοτικά μας δάση, σκεπτόμενο, εδώ υπάρχει ευκαιρία να προβούμε και σε νέα μείωση αυτού. Η πρόθεση αυτή υλοποιείται άμεσα.

β) 1967 - 1973

Στις 16 του Σεπτεμβρίου του σωτηρίου έτους 1967, συντάσσεται ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ Διαχειρισμού του Κοινοτικού δάσους Κερασόβου που έχει ως εξής:

- Περικόπτονται 15000 στρέμματα Δασοπονικής εκμεταλλεύσιμης έκτασης του Κοινοτικού δάσους του χωριού μας και παραχωρείται στο Δημόσιο.
- Όριο δε διαχωριστικό ορίζεται το ρεύμα (ποτάμι) Βουρκοπόταμος (Καραμούσης) που αρχίζει από όρια Μόλιστας - Πουρνιάς - Αγίας Παρασκευής (Κεράσοβο), ακολουθεί το ρέμμα αυτό προς τα ανάντι μέχρι ψηλά εκεί του σημείου εκβολής ρεύματος αυτού με τα του ρέματος Γκρεκό. Από εκεί ακολουθεί τα ανάντι το ρέμμα Γκρεκό μέχρι συνάντησης των ορίων των Κοινοτήτων Φούρκας - Κερασόβου - Σαμαρίνας και φτάνει στον αυχένα της κορυφογραμμής Ζεκίση. Η έκταση που περικόπτεται και ανέρχεται συνολικά μεγαλύτερη, που υπάρχουν εκεί σε 1430 περίπου εκτάρια και καταλαμβάνει τις κλυτείες (πλαγιές) της κορυφογραμμής Ζεκίση - Ταμπούσι που είναι τα Διοικητικά όρια της Κοινότητας Κερασόβου μετά των ορίων Φούρκους - Δροσοπηγής (Κατσίκου).
- Υπέρ της Κοινότητας Κερασόβου διαχωρίζονται τα τμήματα εκείνα που βρίσκονται δεξιά του Βουρκοπόταμου και του ρεύματος Γκρεκό (Κρασιά - Χαλασμένα), δηλαδή το μισό δάσος το προς τον Σμόλυγκα - Πουρνιά, που η συνολική έκτασή του υπολογίζεται σε 4030 εκτάρια. Από αυτά τα 1500 περίπου είναι κοινοτικό δάσος με τα ακόλουθα όρια:
  - Ανατολικά: Όρια Κοινότητας Σαμαρίνας
  - Δυτικά: Όρια Κοινότητας Πουρνιάς
  - Βόρεια: Το ανωτέρω διαχωριστικό όριο του Δημοσίου, δηλαδή τα ποτάμια Βουρκοπόταμος και Γκρεκό, που είναι στους νερόμυλους του χωριού μας, στο προσκεφάλι μας.
  - Νότια: Όρια Κοινοτήτων Αρμάτων - Πάδων - Παλαιοσελίου - Ελευθέρου (κορυφογραμμή Σμόλυγκα).

Ιδού αγαπητοί συγχωριανοί πως κατόντησε το δάσος του χωριού μας. Το μισό από εκείνο που μας κληρονόμησαν οι ηρωικοί αγωνιστές πρόγονοί μας. Αυτούς που φυλάκισαν (60) τον αριθμό επί Μπέηδων τουρκαλβανών, επειδή δεν υπέγραψαν να γίνει τσιφλίκι το Κεράσοβο και επί Ελληνικού Κράτους το 1920, όταν ήρθε στο χωριό μας στρα-

τιωτική δύναμη 300 στρατιωτών για να επιβάλλει να πληρώσουν πάλι στους Μπέηδες οι πρόγονοί μας το λεγόμενο επίδομα Αγαλίκι.

Ανακεφαλαιώνω:

Ύστερα από αυτό το πρωτόκουστο ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ντροπής της 16 του Σεπτέμβρη 1967, που διαχώρισε τα 15000 στρέμματα δασοπονικής εκμεταλλεύσιμης έκτασης υπέρ του Δημοσίου, στην Κοινοτήτά μας του Κερασόβου, παρέμεινε κοινοτική έκταση σε σύνολο 40000 στρέμματα. Από αυτά υπολογίστηκαν αναλυτικά ότι είναι:

• Αλπικές Εκτάσεις (θερινοί βοσκότοποι)	13000 στρεμ.
• Αγροί και οικισμός χωριού μας	10000 στρεμ.
• Μη δασικώς εκμεταλλεύσιμη έκταση	2000 στρεμ.
• Δασική εκμεταλλεύσιμη έκταση	15000 στρέμ.
Σύνολον	= 40000 στρέμ.

Ήταν πριν συνολικά η Κοινοτική μας έκταση 55000 στρέμματα και τώρα έγινε η ανωτέρω των 40000 στρ., εφόσον το Δημόσιο πήρε το «ψαχνό», δηλαδή τα 15000 στρέμ. δασοπονικής εκμεταλλεύσιμης έκτασης, δηλαδή τη μισή, αφού άφησε (από ευσπλαχνία προφανώς) στο χωριό μας τα άλλα μισά 15000 στρέμ. και αυτά ποιος ξέρει για πόσο καιρό ακόμη, δεδομένου ότι έχουμε μέχρι τώρα, δυο «ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ» διαχωρισμού υπέρ του Δημοσίου. Μπορεί να γίνει και τρίτο, ώστε να ολοκληρωθεί το έργο και το δάσος Κερασόβου να χαρακτηριστεί ολόκληρο Δημόσιο. Εύχομαι να μη γίνει στις ημέρες μας!

Αφού έχουν επισημανθεί τ' ανωτέρω τραγικά και επώδυνα για το χωριό μας, το Γενάρη του 1968, οι κάτοικοι του χωριού μας, συντάσσουν και υποβάλλουν και νέο Υπόμνημα προς το Υπουργείο Γεωργίας. Σ' αυτό εκφράζουν και πάλι την αγανάκτηση και την οργή τους γι' αυτά που έγιναν σε βάρος τους και εξιστορούν για μια ακόμη φορά την όλη υπόθεση του ζητήματος του Κοινοτικού δάσους, μετά και την νέα διαχώρηση υπέρ του Δημοσίου των 15000 στρεμ., την ζωτική και βιοτική ανάγκη των ορεινών κατοίκων του Κερασόβου να νέμονται και να διαχειρίζονται την δασική έκταση, τα χωράφια τους και τα χορτολειβάδια τους. Παρακαλούσαν δε θερμά όπως το όλο ζήτημα επανεξετασθεί και αναθεωρηθούν οι απόψεις του Υπουργείου Γεωργίας, ν' αποκατασταθεί το δίκαιο και ν' αναγνωρισθεί ότι οι ιδιόκτητοι αγροί μετά των ενδιάμεσων αυτών χορτολειβαδικών εκτάσεων ουδέποτε υπήρξαν κοινοτικές εκτάσεις αλλά ιδιωτικές των κατοίκων

του χωριού μας. Ν' επανέλθει έτσι η νομική μορφή και σχέση που υπήρχε το 1935, τότε που το δάσος ήταν στην νομή, διακατοχή και διαχείριση της ολότητας, των κατοίκων του χωριού μας. Όπως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, το Κράτος, Υπουργείο Γεωργίας, δεν συγκινήθηκε καθόλου από το Υπόμνημα αυτό, δεν «ίδρωσε τ' αυτί του», το έθεσε στο Αρχείο, εφόσον οι αρμόδιες Υπηρεσίες του δεν θέλησαν να μεταβάλλουν γνώμες και απόψεις. Εφαρμοζαν το μακροχρόνιο πρόγραμμά τους, που ήταν η πετσόκοψη του Κοινοτικού κάθε δάσους του χωριού μας υπέρ του Δημοσίου που εφαρμόζε σε κάθε παρουσιαζόμενη ευκαιρία.

Αυτό επαληθεύεται ακριβέστατα και από της 27 Φεβρουαρίου του 1968 έγγραφο του Υπουργείου Γεωργίας, Περ/κή Δ/ση Δασών Ηπείρου, προς το Προϊστάμενο Υπουργείο Γεωργίας, στο οποίο αναφέρονται τα ακόλουθα: α) Η περιοχή του Ριαχόβου που περιεκόπη το 1955 υπέρ του Δημοσίου, δεν είναι 3500 στρέμματα, αλλά 8700 στρέμματα, από τα οποία δάσος 4600 στρέμματα και γυμνές εκτάσεις (αγροκτήματα και χέρσες) 4100 στρέμματα, όπως αυτό εμβαδομετρήθηκε τώρα, β) σαν Κοινοτικό Δάσος στην Αγία Παρασκευή απέμεινε συνολική έκταση, με την τώρα εμβαδομέτρηση, 55884 στρέμματα, και όχι 54600 στρέμματα που αναφέρει η διαχειριστική έκθεση, δηλαδή μεγαλύτερη κατά 1284 στρέμματα, γ) επειδή η δασική εκμεταλλεύσιμη έκταση ευρέθη μεγαλύτερη των 15000 στρεμμάτων, που αναφέρει η Δ/κή Έκθεση, έγινε η περιοκόπη, σύμφωνα με το πρωτόκολλο Διαχειρισμού υπέρ του Δημοσίου, και σαν οριακό σύνορο τέθηκε ο ποταμός Βουρκοπόταμος - λάκκος Τεκίρη - ρέμμα Γκρεκό που καταλήγει στον αυχένα Ζεκίρη, που είναι τα όρια των Νομών Ιωαννίνων - Κοζάνης, δ) η περιοκόπτομενη έκταση είναι συνέχεια προς τα δημόσια δάση Ριαχόβου, Μόλιστας, Καστάνιανης, Λαγκάδας και Δροσοπηγής. Δύναται αυτή μετά των υπολοίπων δημοσίων δασών να αποτελέσουν ένα ενιαίο δημόσιο δασικό σύμπλεγμα συνολικής έκτασης 70000 στρεμ., στο οποίο μελλοντικά μπορεί να αναπτυχθεί λίαν αποδοτική δασοπονία. Κατά το τρέχον έτος 1968, υπάρχει πρόβλεψη σύνταξης ενιαίας διαχειριστικής μελέτης, ε) κατόπιν όλων των ανωτέρω, παρακαλείται η έγκριση του Πρωτοκόλλου Διαχειρισμού υπέρ του Δημοσίου, όσο και της Διαχ/κής Έκθεσης του Κοινοτικού δάσους του χωριού Αγίας Παρασκευής.

Από τ' ανωτέρω βλέπουμε πως ακόμα δεν είχε εγκριθεί και επικυρωθεί από το Υπουργείο Γεωργίας το δεύτερο πρωτόκολλο Διαχειρι-

σιμού υπέρ του Δημοσίου των 15000 στρεμμιάτων, αλλά εκκρεμούσε. Αυτό γίνεται ακόμα πιο φανερό και με το από 15 Ιουνίου 1968 έγγραφο του Υπουργείου Γεωργίας προς τον Περι/κό Δ/ντή Δασών Ηλείου, που μεταξύ των άλλων αναφέρει, ότι το δάσος Κερασόβου δεν υπάγεται στα περικυπτόμενα υπέρ του Δημοσίου, γιατί δεν παραχωρήθηκε στους κατοίκους βάσει των διατάξεων του άρθρου 63 του Δασικού Κώδικα και κατά συνέπεια το δάσος αυτό θα διαχειρίζεται όπως μέχρι σήμερα (Κοινοτικό).

Συμπέρασμα: Ναι μεν συντάχθηκε Πρωτόκολλο Διαχωρισμού υπέρ του Δημοσίου άλλων 15000 στρεμμιάτων με όρια τον Βουρκοπόταμο - λάκκο Ζεκίση - ρέμμα Γκρεκό - ράχη Ζεκίση, τον Σεπτέμβριο του 1967, πλην όμως το δεύτερο αυτό Πρωτόκολλο, δεν εγκρίθηκε και δεν επικυρώθηκε τελικά από το Υπουργείο Γεωργίας. Αυτό οφείλεται, όπως πληροφορήθηκα, στις εγκαιρές ενέργειες και παραστάσεις που έκανε το τότε Διοικητικό Συμβούλιο της Κοινοότητάς μας στους αρμόδιους Υπουργούς και παράγοντες της πολιτείας, που έφεραν και αποτέλεσμα.

Αυτό οφείλεται στη μεγάλη κατανόηση που έδειξαν οι κρατούντες για το ορεινό χωριό μας, που γνώριζαν την δύσκολη παραμονή και διαβίωση των κατοίκων της και τις προσφερόμενες υπηρεσίες στην πατρίδα. Τι γίνονταν όμως όλα αυτά τα χρόνια; Η υλοτομία του δάσους Κερασόβου συνεχίζονταν με βάση τις υπάρχουσες Διαχ/κές εκθέσεις και τους πύνακες υλοτομίας, φυσικά δε και η παράνομη υλοτομία. Καλές οι αναφορές και τα υπομνήματα προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κράτους, αλλά και τα συμφέροντα - συμφέροντα των διαπλεκόμενων, όπως θα λέγαμε σήμερα. Κοινότητα, Δασικός Συν/σμός, Ξυλέμποροι-Δασαρχείο, είχαν βρει πηγή πλούτου το δάσος Κερασόβου και όλοι μαζί σαν αρπακτικά όρνεα κατασπαράζουν αυτό.

Τον Ιούλιο του 1969 συντάσσονται και υποβάλλονται από τον Αναγκαστικό Συν/σμό Διαχείρισης Χορτονομής του χωριού μας δυο νέα υπομνήματα: Ένα προς τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης και ένα προς τον Υπουργό Γεωργίας. Την σύνταξη και υποβολή αυτών των υπομνημάτων υπέβαλε η άφιξη στο Κεράσοβο υπαλλήλων της Περιφερειακής Διεύθυνσης Δασών Ηλείου, που ήθελαν να ενεργήσουν Διαχ/κή Έκθεση υλοτομίας υπέρ του Δημοσίου εντός του Τμήματος που είχε διαχωριστεί υπέρ του Δημοσίου στην περιοχή Ριαχόβου.

Στα υπομνήματα αυτά και πάλι εξιστορούνται οι λόγοι που επιβάλλουν το δάσος Κερασόβου να παραμείνει ολόκληρο, όχι κολοβό,

στους κατοίκους, γιατί αφορά αυτήν τη ζωή και την ύπαρξή τους, αυτού του ορεινού χωριού, οι οποίοι ανέκαθεν έχουν υποστεί τα πάνδεινα κακά από την εποχή της τουρκοκρατίας μέχρι τον τελευταίο σπαραγμό του εμφυλίου πολέμου του 1946-1949.

Τα υπομνήματα αυτά διαβιβάζονται αρμοδίως στο Δασαρχείο Κόνιτσας, λόγω αρμοδιότητας για να απαντήσει. Και αυτό τον Φεβρουάριο του 1970, απαντά τα ίδια, όπως και σε προηγούμενες αναφορές-υπομνήματα των κατοίκων της Κοινότητας και Συν/σμού, με κατάληξη ότι τελική και οριστική λύση θα δοθεί μόνο από τα αρμόδια τακτικά δικαστήρια της χώρας μας.

Τον Ιούνιο του 1970, συντάσσεται και υποβάλλεται και πάλι νέο υπόμνημα από τον Συν/σμό Κοινής Χορτονομής, που ισχυρίζεται και πάλι ότι το δάσος Ριαχόβου, δεν είναι Δημόσιο και κακώς χαρακτηρίστηκε τέτοιο και ζητούν και πάλι να επανέλθει στην Κοινότητα. Την ίδια τύχη είχε και αυτό, όπως και τα προηγούμενα. Το Δασαρχείο επιμένει πως είναι Δημόσιο και αντί να γίνονταν αναφορές θα είναι καλύτερο να καταφύγουν στα δικαστήρια για την οριστική λύση του. Και το 1973 συνεχίζεται η υποβολή αναφορών και υπομνημάτων από τον Συν/σμό, αλλά δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα. Η υλοτομία όμως συνεχίζονταν βάσει πινάκων υλοτομίας που ενέκρινε το Δασαρχείο Κόνιτσας. Το Νοέμβριο όμως του 1973, εγκρίθηκε η Διαχειριστική Έκθεση για το 1973, που συντάχθηκε από τους δασολόγους, Ντούρο Κ. Πρίντζο. Το αξιολόγο στην Έκθεση αυτή είναι ότι αναγνωρίζονται σαν Κοινοτικό δάσος, όλες οι περιοχές, πλην του Ριαχόβου, που είχε ήδη περικυβεί υπέρ του Δημοσίου από το 1955, δηλαδή το δεύτερο πρωτόκολλο περικυβείας του 1967, δεν συμπεριλαμβάνεται. Άρα, όπως έγραφα προηγούμενα, συντάχθηκε από την Επιτροπή, αλλά τελικά δεν εγκρίθηκε και δεν επικυρώθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, όπως αυτό επιβεβαιώνεται και από έγγραφο του μηνός Ιουνίου 1968.

Τον Φεβρουάριο (25-2) του 1975, συντάσσεται και υποβάλλεται νέο υπόμνημα των κατοίκων του χωριού μας, προς τον Υπουργό Γεωργίας. Στο Υπόμνημα αυτό αναφέρονται για ακόμη μια φορά και πάλι οι λόγοι στους οποίους οι κάτοικοι του χωριού μας στηρίζονται και βασίζονται ότι το δάσος Ριαχόβου είναι συνδιόκτητο και όχι Κοινοτικό, πόσο μάλλον του Δημοσίου.

Ο συσταθείς κατά το έτος 1932 Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Διαχείρισης Συνιδιοκτήτου Δάσους Κερασόβου (αυτός ήταν ο πλήρης τίτλος) του Καταστατικού, μέλος του οποίου έγιναν υποχρεωτικά οι

μεριδιούχοι συνιδιοκτήτες του δάσους, σκοπό είχε την από κοινού διαχείριση του δάσους, άρθρο 2, όπως και είχε εγκριθεί από το Υπουργείο Γεωργίας. Με μεταγενέστερη τροποποίηση του Καταστατικού, ο σκοπός του Συνεταιρισμού μεγάλωσε και συμπεριέλαβε και την ενοικίαση προς τρίτους από κοινού την συνολική ή καταθέσεις ορισμένες, την χορτονομή, στα ιδιόκτητα σε αγροανάπαυση ευρισκόμενα χωράφια μας (συνεταίρων), όπως επίσης και την χορτονομή στα επί των θεριζομένων (καλαμιών) και την διαχείριση των εσόδων από τις ενοικιάσεις για κοινωφελείς σκοπούς.

δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Χρόνια μεταπολίτευσης: α) 1974 - 1990

Όπως έγραφα στο Τρίτο Μέρος του βιβλίου, το Καταστατικό του Αγροτικού Αναγκαστικού Συν/σμού του χωριού μας, είχε ήδη τροποποιηθεί και συμπληρωθεί δυο φορές, μεγαλώνοντας τις δραστηριότητές του. Το 1974, τροποποιήθηκε και πάλι και μεγάλωσε ακόμη περισσότερο ο σκοπός του, αφού συμπεριέλαβε τώρα και την εκμετάλλευση των μαρμαροφόρων συνεταιρικών εκτάσεων.

Από της νέας αυτής τροποποίησης του Καταστατικού και μετά, υποβλήθηκαν αιτήσεις τόσο από τον Συν/σμό, όσο και από συνεταιίρους που κατείχαν ατομικές μαρμαροφόρες εκτάσεις, προς τον Νομόρχη Ιωαννίνων για έγκριση, οι οποίες παραδόξως δεν ελήφθησαν καθόλου υπόψη. Αντίθετα μάλιστα, ο Νομόρχης τον Αύγουστο του 1974, εξεμίσθωσε, δίχως δημοπρασία, δύο μαρμαροφόρες λατομικές εκτάσεις στο χωριό μας και μέσα στις ιδιοκτησίες των κατοίκων μελών του Συνεταιρισμού. Οι λατομικές αυτές τοποθεσίες (τοπωνύμια) ήταν (Βαθύλακος και χαλασμένα), που αποτελούνταν από 35 στρέμματα η κάθε μια. Η μισθώτρια Εταιρεία ήταν η εδρεύουσα στα Γιάννενα «ΠΑΡΚΕΤΑ, ΤΑΤΣΙΡΑΜΟΣ» με το αιτιολογικό οι περιοχές αυτές ανήκαν στην Κοινότητά μας.

Προσφυγή του Συν/σμού, ενώπιον του Υπουργού Βιομηχανίας, απορρίφθηκε με απόφασή του, αλλά ασκήθηκε στη συνέχεια προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας. Μάλιστα στο υπόμνημα αυτό, αναφέρονταν και μια εξουσιοδοτημένη πενταμελής Επιτροπή από μέλη του Συν/σμού, που αποτελούνταν από τους: Ευάγγελο Ζούκα, Νικόλαο Τέλη, Νικόλαο Χαρισιάδη, Οδυσσέα Γαλάνη και Αθανάσιο Τζίνα, που σκοπό είχε να επιδώσει το Υπόμνημα στον Πρόεδρο της Κυβέρνησης, Υπουργό Γεωργίας και σε όποιο άλλο ήθελε κρίνει σκόπιμο, ώστε να τελεσφορίσει το υπόμνημα.

Πράγματι, τα υπομνήματα επιδώθηκαν, και αυτά εστάλησαν, ως γνωστό, στη Διεύθυνση Δασών Ηπείρου, στην Νομαρχία Ιωαννίνων, λόγω αρμοδιότητας. Πέραν των ενεργειών αυτών η Επιτροπή αυτή ανέβηκε στα Γιάννενα, έγινε δεκτή από τον Νομάρχη, και αφού την άκουσε, τότε όλοι μαζί, Νομάρχης και Επιτροπή πήγε στο χωριό μας και έκανε αυτοψία στα «χαλασμένα». Ο Νομάρχης, βλέποντας και διαπιστώνοντας επί τόπου το δίκαιο των συγχωριανών μας, δίνει εντολή και η εταιρεία αυτή σταματά τις εργασίες της και αποχωρεί από το χωριό μας. Έτσι δρουν όσοι θέλουν να εργάζονται τίμια, σωστά και ανιδιοτελή. Η ενέργεια της Επιτροπής αυτής αξίζει εύσημα, άλλο το θέμα, αν τελικά δεν ανεκλήθησαν οι άδειες της Νομαρχίας.

Η Νομαρχία τον Σεπτέμβριο του 1975, με αναφορά της προς τις Προϊστάμενες Αρχές, απάντησε αορητικά ακόμη μια φορά για το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Δάσους του χωριού μας. Το βασικότερο και σπουδαιότερο στην αναφορά αυτή, είναι η παράγραφος εκείνη που και πάλι το Δημόσιο επιμένει ότι η περιοχή του Ριαχόβου είναι Δημόσια και καλώς διαχωρίστηκε από την υπόλοιπη Κοινοτική έκταση του χωριού μας. Μάλιστα τώρα κάνει και αναλυτική περιγραφή του δάσους αυτού, που έχει ως εξής:

α) Δασωμένη έκταση	3590 στρέμ.
β) Μερικώς Δασ/τής έκταση	640 στρέμ.
γ) Αγροί, καλλιέργειες	1812 στρέμ.
δ) Γυμνή έκταση	1951 στρέμ.
ε) Άγονες εκτάσεις	1437 στρέμ.
Σύνολο	= 9496 στρέμ.

Στην ίδια παράγραφο επισημαίνει και τούτο το πολύ σημαντικό στοιχείο. Η δασοπονική μελέτη με την οποία τέθηκε σε διαχώρηση το ανωτέρω Δημόσιο Δάσος Ριαχόβου, μαζί μετά των συνεχομένων Δημοσίων Δασών (Μολίστης, Καστάνιανης - Λαγγάδας) εγκρίθηκε με την 166/1971 Διαταγή του Υπουργείου Γεωργίας, χωρίς να υπάρξει καμιά για το δάσος αυτό αμφισβήτηση από τους κατοίκους ή την Κοινότητα. Εδώ γεννάται και πάλι το εύλογο ερώτημα, δεν έλαβε γνώση τουλάχιστον η Κοινότητά μας, ώστε να αντιδράσει έγκαιρα και νόμιμα στα όσα συνέβαιναν στο χωριό μας; Τα έγγραφα και οι αποφάσεις του Δημοσίου υποχρεωτικά κοινοποιούνταν στην Κοινότητά μας, αυτή γιατί σιωπούσε, γιατί δεν αντιδρούσε, γιατί άφηνε να παρέρχονται οι ημερομηνίες νομίμων αντιδράσεων; Πολλά τα ερωτηματικά και απάντηση καμιά. Όταν έπρεπε και επιβάλλονταν δράση, αγώνες, δεν

γίνονταν, ξυπνούσαν μόνο όταν είχαν παρέλθει οι νόμιμες διαδικασίες και ήταν πια «αργά» πολύ. Τότε κατέφευγαν, στα γνωστά υπομνήματα, τα οποία απορρίπτονταν όλα, όπως και το παρόν. Νέο Υπόμνημα της Κοινότητάς μας, υποβάλλεται τέλους του 1979 προς τον Επιθεωρητή Δασών Ηπείρου. Αφορμή τώρα, εντύπωση που δημιουργήθηκε από ύποπτες κινήσεις υπαλλήλων του Δασορχείου Κόνιτσας για σύνταξη διαχειριστικής έκθεσης «για το εντός της παλαιόθεν υφισταμένης διοικητής μας περιοχής, δάσος, γνωστό για την γενική τοπωνυμία μας «Ριάχοβο». Στη συνέχεια επαναλαμβάνονται και πάλι, για χιλιοστή φορά, οι λόγοι που συνηγορούν ότι το δάσος αυτό, ανήκει στην Κοινότητα και όχι στο Δημόσιο. Παρατηρείται όμως κάτι εδώ. Ενώ επικαλούνται λόγοι, ότι η περιοχή Ριαχόβου, είναι Κοινοτική, από την άλλη όμως, στην σύνταξη της αναφοράς, παραδέχονται οι ίδιοι «για το εντός της παλαιοθεν...». Πώς συμβιβάζονται αυτά; Αυτα βλέπουν οι Δημόσιες Υπηρεσίες και ισχυρίζονται τα όσα ισχυρίζονται. Εμείς τους δίνουμε τις αιτίες και αφορμές ΠΡΟΣΟΧΗ, στην σύνταξη, των αναφορών και υπομνημάτων μας. Ο «εχθρός» αγρουπνά και αναμένει την κατάλληλη ευκαιρία. Να μη την δίνουμε και στο χέρι, έτοιμη, καλοσερβισμένη. Τελικά με το υπόμνημα ζητούσαν την ματαιώση τέτοιων σκέψεων από το Δασορχείο Κόνιτσας.

Η υποψία αυτή, πράγματι αποδείχτηκε ορθή, γιατί η διαχειριστική αυτή έκθεση που έγινε δεν αφορούσε μόνο την περιοχή Ριαχόβου του χωριού μας, αλλά ολόκληρο το ενιαίο δασικό σύμπλεγμα των δημοσίων δασών Μοναστηρίου - Μόλιστας - Γαναδιού - Καστανέας - Λαγγάδας - Δροσοπηγή), που εγκρίθηκε με την 159636/25-8-1982 απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και ίσχυε για την δεκαετία 1981-1990. Ακόμα στην Υπουργική αυτή απόφαση, διευκρινίζονταν ότι όσον αφορά την Διαχείριση του δασικού συμπλέγματος, οι προγραμματισμένες υλοτομίες για την απόληψη των λημμάτων στο δάσος Ριαχόβου, μπορούν να πραγματοποιηθούν σε εκτάσεις εκτός των επιφανειών (χωράφια) για τις οποίες έχουν υποβληθεί αιτήματα των κατοίκων της Κοινότητας Αγίας Παρασκευής για την εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 14 του νομου 1734/87 (αναγνώριση ιδιοκτησιών σε δασικές δημόσιες εκτάσεις).

Το έτος 1980, γίνονται αρκετές αναφορές και υπομνήματα από μέλη της Κοινότητας και του Αναγκαστικού Συν/σμού του χωριού μας, προς το Υπουργείο Γεωργίας, για χορήγηση αντιγράφων όλου του σχηματισθέντος φακέλλου του Δάσους Κερασόβου, προφανώς

για δικαστική χρήση, αλλά και να υποδείξει η Γενική Δ/νση Δασών Ηπείρων τη συστάδα ή συστάδες του Κοινοτικού δάσους για την οποία πρέπει να συνταχθούν πίνακες υλοτομίας. Όσον αφορά τη χορήγηση των αντιγράφων, η απάντηση ήταν, ότι επειδή ερευνάται και πάλι η ιδιοκτησιακή κατάσταση του όλου δάσους από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του, δεν μπορεί στο στάδιο αυτό να εξετάσει το ζήτημά τους για χορήγηση αντιγράφων.

Τον Μάη του 1980, με δυο απαντήσεις του το Υπουργείο Γεωργίας, προς την Κοινότητα και τον Συν/σμό του χωριού μας, απαντά και πάλι ότι το ιδιοκτησιακό καθεστώς του δάσους Ριαχόβου, έχει επιλυθεί οριστικά υπέρ του Δημοσίου, και ως τέτοιο διαχειρίζεται και συνιστά, αντί υποβολής αναφορών και υπομνημάτων συνέχεια, να ζητήσουν την αναγνώριση υπέρ της ολότητας των κατοίκων, η Κοινότητα σαν ΝΠΔΔ, σύμφωνα με τον Δασικό Κώδικα (άρθρα 3 και 4, ΝΔ 86/69), δηλαδή δικαστικά, ο δε Συν/σμός του χωριού διεκδικητική αίτηση, κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 998/1979 «περί προστασίας των δασών και των δασικών εκτάσεων της χώρας».

Στη συνέχεια και η Γενική Δ/νση Δασών Ηπείρου, με απαντητικό έγγραφό της, 169185/1955/5-7-1980, προς την Κοινότητα, τον Συν/σμό, με κοινοποίηση σε όλες τις εμπλεκόμενες Δασικές Υπηρεσίες του Κράτους, αφού αναλύει όλο το ιστορικό του Δάσους Κερασόβου από απελευθέρωσης της Ηπείρου το 1913, τελικά συνιστά και αυτή, τα όσα είχε απαντήσει και το Υπουργείο Γεωργίας, τα οποία προανέφερα στην προηγούμενη παράγραφο. Γίνεται όμως μια ειδική απαραίτητη όμως διευκρίνιση, σε μια παλιά διαταγή του το 1971, στο ότι, δεν ισχύει για το διαχειριζόμενο από την Κοινότητα δάσος, λόγος, να ενεργείται η διαχείριση του δάσους μόνο επί τη βάση πινάκων υλοτομίας και όχι και δασοπονικών ή δασικών διαχειριστικών εκθέσεων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 63 του Δασικού Κώδικα.

Σημείωση: Το υπόμνημα του Συν/σμού, είχε και πάλι συνταχθεί από τον αείμνηστο Ιερομόναχο Στέφανο Φωτιάδη. Ακάματος εργάτης του χωριού μας. Αιώνια η μνήμη του.

Τέλος τον Νοέμβριο μήνα του 1980, το Υπουργείο Γεωργίας με το 196770/4464 έγγραφο, γνωρίζει προς τον Πρόεδρο της Κοινοτητάς μας, ότι έχει εγκριθεί η χορήγηση των ζητούμενων αντιγράφων, από το 1979. Τα έτη 1981, 1982 και 1983 δεν παρατηρείται καμιά κίνηση στο ζήτημα αυτό.

Το θέμα επανέρχεται και πάλι στην επικαιρότητα το καλοκαίρι,

Ιούλιο μήνα, του 1984, όταν 4 τότε βουλευτές του ΚΚΕ οι κ.κ. Κάππος, Πουλές, Βασάλος και Αιμ. Υψηλάντη, με ερώτηση που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων, για τον Υπουργό Γεωργίας, του ζητούσαν να πληροφορηθούν, σχετικά με τις εκτάσεις δασικού χαρακτήρα που βρίσκονταν στην περιφέρεια της Κοινοότητάς μας.

Στην επερώτηση αυτή των βουλευτών, το Υπουργείο Γεωργίας, Υφυπουργός Στ. Γιώτας, τον Σεπτέμβρη του 1984, απάντησε ως εξής:

Το ιδιοκτησιακό ζήτημα του δάσους «Κερασόβου», έχει λυθεί έναντι του Δημοσίου με την δικαστική απόφαση 26/1924, που αναγνωρίστηκε σαν ιδιωτικό υπέρ των διεκδικούντων αυτό Τάκη Μ. Φράσαρη κ.λπ., διατηρούμενων των δικαιωμάτων του Δημοσίου (1/5) σαν επιδημόσιας γης.

Στη συνέχεια η Επιτροπή του άρθρου 83 του Ν.3077/1924, με απόφασή της του έτους 1927 (Διοικητικό Δικαστήριο), αποφάνθηκε ότι η νομή και κατοχή του δάσους Κερασόβου δεν ανήκει στους αναγνωρισθέντες από το Δικαστήριο Τακή Μ. Φράσαρη κ.λπ. του 1924, αλλά στην ολότητα των κατοίκων του Κερασόβου που την ασκούσαν από αμνημονεύτων χρόνων. Όσον αφορά την ιδιοκτησιακή κατάσταση του δάσους Ριαχόβου, αυτή ανήκει στο Δημοσιο, γιατί δεν συμπεριλαμβάνονταν στην απόφαση 26/1924.

Για τυχόν δικαιώματα που προβάλλουν οι κάτοικοι της Κοινοότητας σε εκτάσεις που εμπίπτουν σήμερα στις διατάξεις της δασικής Νομοθεσίας (δασοθέντες αγροί κ.τ.λ.), οι ενδιαφερόμενοι πρέπει ν' ακολουθήσουν ανάλογα την διαδικασία αναγνώρισης που προβλέπεται από τα άρθρα 6 στα 67 του νόμου 998/1979 «περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας».

Την πρώτη Ιουλίου 1988, ζητήθηκε από την Διοίκηση της Αδελφότητας Αθηνών, το Υπουργείο Γεωργίας, να χορηγήσει αντίγραφα από τον φακέλλο του δάσους Κερασόβου, για να χρησιμεύσουν, σαν ιστορικά στοιχεία, στην μελλοντική έκδοση βιβλίου, σχετικά με την ιστορία του χωριού μας.

Πράγματι η έγκριση χορηγήθηκε στις 5 Αυγούστου του 1988 και Επιτροπή, αποτελούμενη από τους: Βασίλη Κιτσάκη, Γιώργο Δαγκουβάνο, Δημήτρη Στρατσιάνη πήγε και με δικά της έξοδα, παρέλαβε απλά αντίγραφα όλου του φακέλλου, σε φωτοτυπίες 4-5 σειρών που τις παρέδωσε στους δικηγόρους που είχαν επιληφθεί του ζητήματος, δηλαδή να ξεκινήσει πια δικαστικός αγώνας. Από αυτές τις σειρές, ούτε μια δεν υπάρχει στο Αρχείο της Αδελφότητας Αθηνών.

Το Δημόσιο, Νομαρχία Ιωαννίνων, εφόσον θεωρούσε ότι το ζήτημα του δάσους Ριαχόβου, είχε επιλυθεί οριστικά υπέρ του Δημοσίου, έρχεται τον Δεκέμβριο του 1988 με την απόφασή της 4006/20-12, και δίνει στους Δασικούς Συν/σμούς Κεφαλοχωρίου και την εκμετάλλευση τριών δασικών λημιμάτων στη θέση Ριαχόβου της κτηματικής περιφέρειας του χωριού μας, χωρίς προηγούμενα να λάβουν γνώση, τόσο ο Αγροτικός Συν/σμός του χωριού μας, όσο και η Κοινότητά μας. Χειμώνας ήταν, δεν ξεκίνησε καμιά ενέργεια από τους ανωτέρω Συν/σμούς του Κεφαλοχωρίου και Διστράτου, όπως και την άνοιξη.

Στις γενικές Συνελεύσεις του Αναγκαστικού μας Συν/σμού, που γίνονταν δυο, μια την άνοιξη και μια το καλοκαίρι, τα τελευταία χρόνια είχε διαπιστωθεί στις συζητήσεις που γίνονταν, η πλήρης αδράνεια, με αποκορύφωμα και αυτή της Επιτροπής, που είχε συσταθεί για παρακολούθηση του θέματος το 1987. Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι δεν πήρε είδηση την απόφαση του Νομάρχη που εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 1988.

Στην Γενική Συνέλευση του Συν/σμού που έγινε στις 2 του Μάη του 1988, διαπιστώθηκε η αδράνεια αυτή και συστήθηκε νέα Επιτροπή από τους συνεταιίρους-συνχωριανούς μας, ώστε να παρακολουθούν με μεγαλύτερο ενδιαφέρον τα πράγματα και παράλληλα συντάχθηκε υπόμνημα που στάλθηκε τόσο στο Δασαρχείο Κόνιτσας, όσο και στους ενδιαφερόμενους Δασικούς Συν/σμούς Κεφαλοχωρίου και Διστράτου, ώστε ν' απόσχουν από κάθε ενέργεια και να μη αναμειχθούν στις διαφορές μας με το Δημόσιο, ειδικά στην Περιοχή Ριαχόβου. Ακόμη δε ζητήθηκε και η ανάκληση της απόφασης του Νομάρχη που ήταν η αιτία της πρόκλησης της αναταραχής αυτής.

Η νέα αυτή Επιτροπή στις 4 του Μάη του 1989 κατέβηκε στα Γιάννενα και επισκέφτηκε τον Νομάρχη. Η αλήθεια είναι ότι τον βρήκε σε άσχημη στιγμή. Ο άνθρωπος ενημερωνόταν και ενημέρωνε ενόψει της επίσκεψης του Πρωθυπουργού στα Γιάννενα, με το δάσος Κερασόβου θ' απασχολιόταν; Δέχτηκε ψυχρά και αδιάφορα την Επιτροπή και ουδόλως ασχολήθηκε μαζί της. Μετά την ψυχρολουσία αυτή, η Επιτροπή κατέφυγε στον Γενικό Δ/ντή Δασών της Νομαρχίας, που εδώ τουλάχιστον βρήκε πνεύμα κατανόησης και άκουσε το πρόβλημα του χωριού μας και (υπέδειξε ποιο δρόμο πρέπει ν' ακολουθήσουμε από εδώ και πέρα. Ύστερα από αυτά και με τίποτα το χειροπιαστό και βέβαιο, η Επιτροπή επέστρεψε στο χωριό μας. Συντάχθηκε το υπόμνημα, που

έγγραφα, και έστειλε στο Λασαοχειό Κόνιτσας. Από αυτής της ημερομηνίας άρχισε το ανέβασμα του δύσκολου δρόμου, της διεκδίκησης του δάσους μας με δικαστικούς αγώνες.

Την ολη εργασία ανέλαβε να φέρει σε πέρας, ο δικηγόρος των Αθηνών κ. Πάνος ΚΑΠΩΝΗΣ, ο οποίος και θα έπαιρνε σαν αμοιβή του το πσό των 150000 δραχ., το οποίο είχε εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση του καλοκαιριού. Η πρώτη αυτή φάση θα περιλάμβανε την μελέτη των σχετικών φακέλλων και την σύνταξη πορίσματος στο οποίο θα αναφέρετο πως είχε το όλο θέμα και με ποιο νομικο τρόπο θα διεκδικεί το δίκιο μας, να γίνει δηλαδή το δάσος του χωριού μας και πάλι συνιδιόκτητο της ολότητας των κατοίκων του Κερασόβου, όπως το 1927.

Πολύ σωστή και ορθή η απόφαση αυτή, που για τον γράφοντα, θα έπρεπε από χρόνια τώρα ο Συν/σμός, του χωριού μας, να είχε επιλέξει και να είχε δικηγόρο, σύμβουλο (νομικο σύμβουλο), καλό και έμπειρο στα ζητήματα αυτά, ώστε πάντοτε να προχωρά, όχι στα τυφλά, αλλά να προλαβαίνει τις κακοτοπιές και να αντιδρά με συγκεκριμένους τρόπους και να βάζει στόχους. Ο Νομικός Σύμβουλος πλάει στον Συν/σμό μας, είναι απαραίτητος. Αν υπήρχε από τα πρώτα χρόνια της κόντρας με το Δημόσιο, δεν θα είχαμε φθάσει στα οδυνηρά για μας αποτελέσματα, και δεν θα τρέχουμε τώρα, να περισώσουμε ό,τι μπορούμε.

Ακόμη είναι συνετές και πολύ σωστές και κάποιες κουβέντες ενός συγχωριανού μας, που συνιστούσε ότι από τη στιγμή που ξαναρχίζουμε τους δικαστικούς αγώνες μας, χρειάζεται η ομόνοια, η ενότητα, και η βοήθεια όλων μας. Δεν θα πρέπει να παρουσιαστούν στο μέλλον οι παλιές θλιβερές ενέργειες μιας μειοψηφίας συγχωριανών που για λόγους προσωπικής πιθανόν πικρίας για μικροζητήματα, έκαναν αναφορές και αιτήσεις σε βάρος των συμφερόντων του χωριού μας. Οι δημόσιες υπηρεσίες όπως το έγγραφα, καιροφυλακτούν και αναμένουν την κατάλληλη στιγμή ή αφορμή, ώστε να ξαναχτίσουν ή να εκμεταλλευτούν, τις διαφορές μας μπορούμε να τις έχουμε μεταξύ μας, προς τα έξω να είμαστε ενωμένοι, μόνο έτσι μπορούμε να πετύχουμε. Αυτό είναι αξίωμα. Το παρελθόν να μας διδάξει πολλά και για το σήμερα και για το αύριο.

Επανερχομαι στα γεγονότα της εποχής αυτής.

Το Δημόσιο, όπως πρωτόγραφα, θεωρούσε ότι το δάσος Ριαχόβου, ήταν ιδιοκτησία του και αποτελεί ενιαίο λήμμα 70000 περίπου στρεμ-

μάτων από Μόλιστα - μέχρι Κάτσικο, θέλησε να το αξιοποιήσει και εκμεταλλευτεί. Γι' αυτό θέλησε να κατασκευάσει δασικό αυτοκινητόδρομο μέσα στην περιοχή Ριαχόβου (Ντουραλή) τον Σεπτέμβριο του 1989. Φυσικά η ενέργεια αυτή, ξεσήκωσε το χωριό μας και διαμαρτυρήθηκε εντονότατα. Γίνεται προσφυγή στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Ιωαννίνων, αλλά δυστυχώς απορρίπτεται αυτή. Κατά της απόφασης αυτής, έγινε ανακοπή στον Εισαγγελέα Εφετών Ιωαννίνων, η οποία συζητήθηκε στις 15 Νοέμβρη του 1989 και απορρίφθηκε και αυτή. Κέρδισε το Δημόσιο. Διαβάστε όμως το σκεπτικό και θα επαληθεύσετε και εσείς, αυτά που σε προηγούμενη παράγραφο έγραψα. «... περιήλθε στη δικαιοδοσία του ελληνικού δημοσίου, το οποίο και μέχρι σήμερα, δηλαδή επί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) χρόνων, το διαχειρίζεται αποκλειστικώς ως δικό του, χωρίς να επιτρέπει την επέμβαση σ' αυτό τρίτων (της Κοινότητας Αγίας Παρασκευής) ή κατοίκων αυτής και του προαναφερθέντος Συν/σμού). Συγκεκριμένα, το ελληνικό δημόσιο έχει διορίσει Δασοφύλακα ο οποίος επιτηρεί την περιοχή, συνέταξε διαχωριστική μελέτη υλοτομίας του επιδίκου δάσους η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμό 159636/25-8-1982 απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και επιπλέον εγκατέστησε σ' αυτό δασικούς συνεταιρισμούς του Νομού Ιωαννίνων για την εκμετάλλευσή του. Αντιθέτως με το ελληνικό Δημόσιο, το οποίο από τριάντα (30) και πλέον ετών ενεργεί διακατοχικές πράξεις επί του επιδίκου δάσους, ο ανακόπτων Συν/σμός, η Κοινότητα Αγίας Παρασκευής, ή οι κάτοικοι αυτής (συμπεριλαμβανομένων και των ανακοπτόντων Ιωάννη Δαγκουβάνου, Χρήστου Νταγκοβάνου και Διονυσίου Βάιλα) ποτέ (από το 1953 και μετά) δεν ενήργησαν, όπως προέκυψε, διακατοχικές πράξεις στο επίδικο δάσος, μάλιστα δε, όταν το Υπουργείο Γεωργίας, με το υπ' αριθμό πρωτ. 169185/1955/5-7-1980 έγγραφό του, γνωστοποίησε στην Κοινότητα Αγίας Παρασκευής και στον ανακόπτοντα Αναγκαστικό Συν/σμό τρόπο με τον οποίο μπορούν να διεκδικήσουν τυχόν δικαιώματά τους επ' αυτού, σε καμιά απολύτως ενέργεια δεν προέβησαν και εφυσήχασαν για όλο το διαρρέυσαν έκτοτε (από το έτος 1980) και μέχρι το μήνα Σεπτέμβριο του έτους 1989 χρονικό διάστημα, για να ξεσηκωθούν τώρα μόνον όταν την 12-9-1989 η αρμόδια δασική υπηρεσία θέλησε να κατασκευάσει τον προαναφερθέντα δασικό δρόμο...».

Έγραψα προηγούμενα, πως η Γεν. Συν/ση του Συν/σμού το καλοκαίρι του 1989, ανέθεσε την νομική υποστήριξη του ζητήματος στον

δικηγόρο κ. Καπώνη. Πραγματικά ο κ. Καπώνης ανέλαβε την υπόθεση και πήγε στο χωριό μας με δασολόγο από την Αθήνα. Τα έξοδα ήταν 70000 δρχ. και 577000 δρχ. πήρε για 700 αιτήσεις, 352 βεβαιώσεις, 352 καταστάσεις με 352 ονόματα, με αλφαβητική σειρά που είναι μέλοι του Συν/σμού, ένα υπόμνημα για τον Υπουργό Γεωργίας, τέσσερα εξώδικα και την νομική κάλυψη (παράβολο) για την αίτηση.

Οι διεκδικητικές αυτές αιτήσεις, ήταν το πρώτο στάδιο, υποχρεωτικό κατά νόμο, εφόσον άρχιζε δικαστικός αγώνας κατά του Δημοσίου. Τις αιτήσεις αυτές κατέθεσε στο Δασαρχείο Κόνιτσας, ο τότε Ταμίας του Συν/σμού Απόστολος Χαρισιάδης, πληρώνοντας συνάμμα για όλες τις αιτήσεις, παράβολο 300000 δρχ., πέραν της ταλαιπωρίας που υπέστη.

Στη συνέχεια ο τότε Πρόεδρος του Συν/σμού, Ταμίας, και η τότε Επιτροπή, ήρθαν στην Αθήνα, στο Γραφείο του κ. Καπώνη και του ζήτησαν προσφορά συνολική για όλο το δάσος του Κεοασόβου. Τους δόθηκε η συνολική προσφορά που ήταν 5 εκατ. δρχ. για τρεις αγωγές οι οποίες για να δικαστούν, χρειάζονταν συνολικά 5 χρόνια με επιτυχία 85% στην υπόθεση.

Το Πάσχα του 1990, έγινε η Γεν. Συν/ση του Συν/σμού και εγκρίθηκε η ανάθεση υπόθεσης στον εν λόγω δικηγόρο και το ποσό, και αν χρειάζονταν και άλλο, να εγκρινοεί και αυτό. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, συνεδριάζει το Δ.Σ. του Συν/σμού με την Επιτροπή και αποφασίζουν, ότι η Επιτροπή επιστρέφοντας στην Αθήνα, να πάει στον δικηγόρο κ. Καπώνη, να του μεταφέρει τα όσα αποφασίστηκαν στο χωριό μας και να καθορίσει τις περαιτέρω ενέργειές του (μάρτυρες, στοιχεία ιδιοκτησίας) και ό,τι άλλο χρειάζονταν.

Η Επιτροπή αφού επέστρεψε στην Αθήνα, δεν πήγε στον κ. Καπώνη, γιατί προφανώς άλλαξε γνώμη και άποψη, επηρεασμένη φαίνεται από πληροφορίες άλλων δικηγόρων ότι η Κυβέρνηση θα φέρει νομοσχέδιο στη Βουλή που θα αφορά τη λύση του θέματός μας και έτσι θα γλίτωνε τα έξοδα. Κάποιοι άλλοι γνώριζαν συγγενικό πρόσωπο του τότε Υπουργού Γεωργίας και περίμεναν να έρθει η λύση από την πλευρά αυτή. Αυτά βέβαια διαδίδονταν στο χωριό μας, σαν πληροφορίες. Αυτά τα πράγματα μπορεί να ήταν καλές προθέσεις των προσώπων αυτών, αλλά εδώ είχε ληφθεί μια συγκεκριμένη και σαφή κοινή απόφαση από Γενική Συν/ση, και κοινή Συνεδρίαση του Δ.Σ. του Συν/σμού με την Επιτροπή και έπρεπε να εκτελεστεί από την Επιτροπή, ή στην αντίθετη περίπτωση να ενημερωθεί τουλάχιστον το Δ.Σ.

του Συν/σμού, σαν κύριο και υπεύθυνο όργανο του Συν/σμού, για το τι έπρεπε να πράξουν, εφόσον τα δεδομένα ανατρέπονταν. Τίποτε δεν έγινε επ' αυτού. Άρα η Επιτροπή αυτή, φέρει μεγάλη ευθύνη γιατί παραβίασε την εντολή που είχε πάρει από τον Συν/σμό. Αποτέλεσμα όλων αυτ' ν ήταν να χαθεί πολύτιμος χρόνος.

Ευθύνη όμως έχει και το Δ.Σ. του Συν/σμού, το οποίο μαθαίνοντας τα καθέκαστα, έπρεπε να ξεκαθαρίσει το θέμα αμέσως και να μην αφήσει να χρονοτριβεί.

Αυτά για την υπόθεση του δικηγόρου Καπώνη. Οι εξελίξεις όμως συνεχίζονται στο θέμα Ριαχόβου, μπορεί να πει κανείς ραγδαίες. Μετά την αναμπουμπούλα του 1989, το Δασαρχείο και η Νομαρχία, αγαστά συνεργαζόμενες, επανήλθαν και μάλιστα αποφασισμένοι και με οριστικές παρμένες αποφάσεις. Μετά την υποχρεωτική κατάθεση των αιτήσεων διεκδικήσεων στο Δασαρχείο Κόνιτσας, αυτό ζήτησε και την υποβολή των τοπογραφικών σκαριφημάτων των δασωμένων χωραφιών και αυτό γιατί τούτο δεν διαθέτει συνεργείο να κάνει την δουλειά αυτή (προφάσεις) για να κερδίζει, κατά άποψη του γράφοντος, χρόνο και να μεθοδεύσει την ανατροπή των πραγμάτων. Και πράγματι αυτό δεν άργησε να φανεί ξεκάθαρα. Τον Δεκέμβριο μήνα του 1989, η Νομαρχία, με εισήγηση βέβαια του Δασαρχείου, αποφασίζει να δοθούν λήμματα υλοτομίας ξανά στους όμορους δασικούς συν/σμούς στο «αμφισβητούμενο» δάσος του Ριαχόβου. Παρ' όλες τις παρασηνιακές κινήσεις, πιέσεις κ.τ.λ. δεν επέφεραν καν ένα αποτέλεσμα για την άρση-ακύρωση της απόφασης, που έγραψα, σε προηγούμενη παράγραφο, εξαναγκάζοντας την καταφυγή και στα δικαστήρια, τα οποία δικαίωσαν το Δημόσιο, με το σκεπτικό που έχω γράψει. Το Δασαρχείο Κόνιτσας, διενεργεί προσημανση υλοτομίας και εγκατέστησε και το δασικό Συν/σμό των δυο ατόμων της Λαγγάδας και άρχισε η υλοτόμηση. Ευτυχώς καλοί άνθρωποι, ειδοποίησαν τον Συν/σμό του χωριού μας σε 4-5 ημέρες και έτσι έγινε γνωστή η επιδρομή αυτή στο Ριάχοβο (Ντουραλη).

Το απρόσμενο αυτό γκανγκστερικό γεγονός όπως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, ξεσήκωσε όλο το χωριό μας. Θύμησε γεγονότα και περιστάσεις των ετών 1924-1926 (Λάλπλα). Οι Κερασοβίτες και πάλι δυναμικά, όλοι μαζί, ένα σώμα, μια ψυχή, μια δύναμη, έδρασαν μεταβαίνοντας επί τόπου (Ντουραλή) 1,5 με 2 ώρες ποδαρόδρομο από χωριό, και έδιωξαν τους επιδρομείς, Λαγγαδιώτες. Το Δασαρχείο κάνει δεύτερη επιδρομή, αφού τώρα συγκέντρωσε δασικό συνεργείο από

χωριό Λίστρατο και αστυνομική δύναμη για προστασία, ώστε να προσημάνει δεύτερο λήμμα για υλοτόμηση.

Επαναλαμβάνεται και πάλι η πρώτη πράξη του δράματος. Το Κεράσοβο ενωμένο, ποτέ νικημένο, τους διώχνουν και αυτούς κακείν κακώς. Δεν έλειψαν όμως και στους αγώνες αυτούς οι «Εφιάλτες», μετροημένοι βέβαια στα πέντα δάχτυλα, όπως συνέβη και στις τρεις (3) Εκλογικές ΑΠΟΧΕΣ, του χωριού μας, στις Δημοτικές-Νομαρχιακές) τον Οκτώβρη του 1998, τις Ευρωεκλογές τον Ιούνιο 1999 και τις Βουλευτικές στις 9 Απρίλη του 2000, λόγω «Καποδίστρια».

Η ιστορία του χωριού μας συνεχίζεται και ξαναγράφει και πάλι σελίδες περίσσιας περηφάνειας και μεγάλου γοήτρου. Πρέπει να είναι περήφανες και να καμαρώνουν οι σημερινές γενιές των Κερασοβιτών, που δημιουργούν και ζουν αυτά τα ιστορικά γεγονότα των ημερών μας, σε σχέση τόσο με το καυτό θέμα της διεκδίκησης του δάσους Ριαχόβου, όσο και με τον διαλυτικό και καταστροφικό για το χωριό μας νόμο «Καποδίστρια». Το Κεράσοβο αυτή την εποχή μεγαλουργεί, ζει στιγμές παλιάς δόξας. Όποιοι δεν το καταλαβαίνουν, δεν το νιώθουν, αυτοί μάλλον κινούνται από μικροϊδιοτελή κίνητρα, μικροσυμφέροντα, που δυστυχώς, αυτό διδάσκει η ιστορία του χωριού μας, αλλά και γενικά τώρα, δεν έλλειψαν ποτέ, ούτε και θα λείψουν. Αυτοί πρέπει ν' απομονωθούν, να περιφρονηθούν, να περιθωριοποιηθούν. Η ελάχιστη αυτή μειονότητα, δεν θα πρέπει να σταθεί εμπόδιο στην πρόοδο και προκοπή του χωριού μας. Εμπρός λοιπόν, όλοι μαζί, ενωμένοι και μονοιασμένοι, εμείς οι Κερασοβίτες είμαστε δύναμη υπολογίσιμη, μεγάλη, τρανή, μπορούμε να δημιουργήσουμε τρανά, μεγάλα επιτεύγματα για το καλό του χωριού μας.

Αυτό άλλωστε ομολόγησε και η τότε Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Κοκκίνου, όταν επισκέφτηκε μαζί με υπηρεσιακούς παράγοντες, το χωριό μας στο πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής τη χρονιά 1991, τότε που τα γεγονότα της γκανγκστερικής επιδρομής των υλοτόμων της Λαγγάδας με το Δασαρχίο Κόνιτσας, στην θέση «Ντουραλή» του Ριαχόβου, ήταν νωπά και φρέσκα. Τότε που επιζητούνταν λύσεις συναινετικές, και από τα δυο αντίδικα μέρη. Και γνωρίζουμε όλοι μας την συμφωνία που έγινε μεταξύ Κοινότητας-Συν/σμού και Νομαρχίας, που ήταν το Δημόσιο - μέσω Συν/σμού Λαγγάδας - να πάρει τα υλοτομημένα δέντρα (οξυά) - έναντι πληρωμής του φόρου Δημοσίου, με περαιτέρω δέσμευση αποχής της Νομαρχίας από νέες Νομαρχιακές εγκρίσεις αδειών υλοτομίας στην περιοχή αυτή του Ριαχόβου, εφόσον άρχισε

διαδικασία επίλυσης της αμφισβήτησης της κυριότητας μέσω των τακτικών Δικαστηρίων.

Το τότε Δ.Σ. του Συν/σμού μας, δέχτηκε πολλές και μέχρι σήμερα ακόμα (Πάσχα 2000) κριτικές για την λύση αυτή. Εδώ σε μιάς πρέπει να λεχθούν τα εξής: όταν γίνονταν οι διαπραγματεύσεις-συζητήσεις αυτές στην Νομαρχία στα Γιάννενα, η Νομάρχης μιλούσε από θέση ισχύος (δύναμης), γιατί: α) η περιοχή Ριαχόβου, είχε περικυβεί, όπως πρωτόγραφα, από το 1953 υπέρ του Δημοσίου, και εμείς κοιμόμασταν τον ύπνο του Δικαίου, και αντί να ξεκινήσουν οι άρχοντες του χωριού μας, δικαστικούς αγώνες, αρκούσαν μόνο στην υποβολή αναφορών και υπομνημάτων, νομίζοντας πως έτσι θα δίνονταν λύσεις, ενώ το Δημόσιο κατοχυρωνόταν περισσότερο διενεργώντας διακατοχικές πράξεις (διορισμούς δημοσίου-δασοφύλακ-διαχειριστική μελέτη υλοτομίας που εγκρίθηκε το 1982, εγκατάσταση Δασικών Συν/σμών υλοτομίας) κ.τ.λ., β) Εισαγγελική δικαστική απόφαση εναντίον μας που επικυρώθηκε και από το Εφετείο, γ) κανένα τίτλο ιδιοκτησίας. Παρ' όλα αυτά, κατορθώθηκε να μπει το θέμα Ριαχόβου σε νέο δρόμο. Η Νομάρχης έδωσε μια προσωρινή λύση ανάγκης. Σ' αυτές τις εξαιρετικές περιπτώσεις, άλλο είναι το επιθυμητό και άλλο το δυνατό εφικτό. Ίσως άλλη Διοίκηση να επιτύχανε περισσότερα. Αλλά εδώ προκύπτει θέμα μέγα.

Πόσοι και ποιοι συγχωριανοί μας - μέλη του Συν/σμού, επιδιώκουν και θέλουν να βάλουν υποψηφιότητα στις αρχαιρεσίες του; Ιδού το πρόβλημα. Από έξω από το χορό, πολλά τραγούδια λέγονται, μας λέει η λαϊκή παροιμία. Από μέσα όμως πόσα; Αυτά και πολλά άλλα να έχουμε υπόψη μας, όταν είμαστε εύκολοι στην κριτική των άλλων. Κριτική βέβαια να γίνεται, δημοκρατία έχουμε, αλλά κριτική που να είναι εύστοχη και δίκαιη λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους και τα δεδομένα μιας κατάστασης.

Ο γράφων ισχυρίζεται, πως σε τέτοιους αγώνες, όλοι μας πρέπει ν' αγρυπνούμε, να μη εγκαταλείπουμε τις μάχες άκαπνοι, αλλά συστρατευμένοι ν' αγωνιζόμαστε ενωμένοι και μονοιασμένοι και το κυριότερο - βασικότερο να μη δεχόμαστε πισώπλατα χτυπήματα, τα οποία μας αποδυναμώνουν. Τα άνομα συμφέροντα δεν θα περάσουν στο χωριό μας.

β) 1991 - σήμερα

Έχω γράψει προηγουμένα, πως ναυάγησε η υπόθεση της ανάθεσης της εντολής για δικαστικούς αγώνες στον δικηγόρο κο ΚΑΠΩΝΗ. Οι ελπίδες για πολιτική λύση του θέματος, απέβησαν άκαρπες. Χάθηκε πολύτιμος χρόνος, δίχως αποτελέσματα. Αυτό εξανάγκασε την Επιτροπή, να στραφεί στην εύρεση άλλου κατάλληλου και έμπειρου δικηγόρου, ικανού να φέρει σε πέρας το έργο αυτό. Σαν τέτοιος ικανός δικηγόρος βρέθηκε ο συμπατριώτης μας και Πρόεδρος των Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας, κο Μιχάλης Μαρτσέκης, με την μεσολάβηση των εκλεκτών μελών της Αδελφότητάς μας κκ. Β. Κιτσάκη και Γ. Δαγκουβάνου. Στον ίδιο δικηγόρο είχε γίνει και παλιότερα κρούση για ανάληψη της υπόθεσής μας, πλην όμως δεν έγινε δυνατό να γίνει γιατί δεν υπήρχε χρόνος εύκαιρος. Τώρα δέχτηκε, με πνεύμα περισσότερο πατριωτικό, από Πυρσογιάννη καταγωγή, αλλά ήθελε, όπως είναι φυσικό, χαρτιά και τίτλους για να μελετήσει την υπόθεση, και τις ενέργειες που είχαν γίνει μέχρι τότε, ώστε να συνεχίσει και αυτός από εκεί που είχαν σταματήσει. Πράγματι τα γεγονότα τρέχανε ραγδαία και έπρεπε να δράσουν γρήγορα και σωστά. Με προσωπικές προσπάθειες, κόπους και έξοδα οι, Β. Κιτσάκης-Γ. Δαγκουβάνου κατόρθωσαν να πάρουν αντίγραφα-φωτοτυπίες-του όλου φακέλλου του Δάσους Κερασόβου που υπήρχε στο Υπουργείο Γεωργίας και έτσι να δοθούν για μελέτη στον δικηγόρο. Εδώ αντίγραφα, εξολοκλήρου την πρώτη επιστολή-ενημέρωση από τον δικηγόρο κ. Μαρτσέκη, σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς του «Δάσους Ριαχόβου» του χωριού μας. Είναι μια περίληψη των όσων έχω αναφέρει μέχρι τώρα. Καλό είναι να αναφερθεί για μια ακόμα φορά.

«Κύριοι, σχετικά με το θέμα που ανέκυψε σε βάρος των κατοίκων της Κοινότητας Αγίας Παρασκευής με την υπ' αριθμ. 4006/20.12.1988 απόφαση της Νομαρχίας Ιωαννίνων, βάσει της οποίας παραχωρήθηκε η εκμετάλλευση, συντήρηση και βελτίωση διαφόρων «δημοσίων δασικών εκτάσεων» σε Αγροτικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς της περιοχής της Επαρχίας Κόνιτσας, μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνεται και το καλούμενο «Δάσος Ριαχόβου» της Αγίας Παρασκευής, για ενημέρωσή σας και για ενημέρωση των κατοίκων της Κοινότητας και των αποδήμων Κερασοβιτών, σας εκθέτω τα ακόλουθα:

Ότι, μετά από πολυήμερη εξονυχιστική και σε βάθος έρευνα του όλου θέματος, με τη βοήθεια, σε πληροφορικά στάδια, των: α) Βασι-

λείου Κιτσάκη και β) Γεωργίου Διαγκουβάνου, διαμόρφωσα πλήρη γνώμη για τα θέματα: α) Του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της περιοχής του «Δάσους Ριαχόβου», το οποίο αποτελεί μέρος του όλου δάσους Κερασόβου, β) του καθεστώτος εκμεταλλεύσεως του δάσους «Ριαχόβου» και γ) του τρόπου αντιμετώπισης του προβλήματος ιδιοκτησίας και εκμεταλλεύσεως.

1. Πως δημιουργήθηκε το θέμα:

Η περιφερειακή Δ/νση Δασών Ηπείρου του Υπουργείου Γεωργίας, αφού προηγουμένως: α) είχε συντάξει τον από 27.12.68 εδαφοπονικό χάρτη, στον οποίο εμφανίζει την περιοχή του «Δάσους Ριαχόβου» (πρώην συνοικισμός Ριαχόβου) ως «Δημόσιο Δάσος Ριαχόβου» και β) είχε συντάξει το από 16.9.1967 πρωτόκολλο Διαχωρισμού του Κοινοτικού Δάσους Αγίας Παρασκευής, με το οποίο περικόπη η επιπλέον των 15000 στρεμμάτων εκμεταλλεύσιμη δασική έκταση, την οποία διαχώρισε υπέρ του Δημοσίου με την υπ' αριθμ. 502/27.2.1968 απόφασή του, χαρακτήρισε οριστικά ως «δημόσιο δάσος» την περιοχή Ριαχόβου, η οποία έχει έκταση, συνολικά 8700 στρέμματα, εκ των οποίων τα 4600 στρέμματα είναι δάσος και 4100 στρέμματα είναι γυμνή έκταση, δηλαδή αγροκτήματα και χέρσες εκτάσεις.

Έτσι, με την απόφαση αυτή έγιναν δύο σοβαρές ζημιές στην Κοινότητα Αγίας Παρασκευής και στους κατοίκους της, ήτοι:

α) Ολόκληρη η περιοχή Ριαχόβου, συνολικής έκτασης 8700 στρεμμάτων, χαρακτηρίσθηκε ως «Δημόσιο Δάσος Ριαχόβου».

β) Τμήμα του υπόλοιπου Κοινοτικού Δάσους Αγίας Παρασκευής, το οποίο απεικονίζεται στο χάρτη αυτό με το στοιχείο Α' συνολικής έκτασης 15360 στρεμμάτων εκ των οποίων 4036 στρέμματα είναι δάσος και 11324 στρέμματα είναι γυμνές εκτάσεις (αγροκτήματα και χέρσες εκτάσεις), περικόπηκε, ολόκληρο, υπέρ του Δημοσίου.

Έτσι, στην Κοινότητα απέμεινε πλέον η έκταση που απεικονίζεται στον ίδιο χάρτη με το στοιχείο Β' συνολικής έκτασης 40524 στρεμμάτων, εκ των οποίων, το Δασαρχείο υπολογίζει ότι η δασικώς εκμεταλλεύσιμη έκταση είναι συνολικά 15000 στρέμματα.

Επιπρόσθετα σημειώνω και επιστώ μάλιστα την προσοχή σας σ' αυτό, ότι σύμφωνα με την απόφαση αυτή το τμήμα που περικόπηκε από την Κοινοτική Ιδιοκτησία, υπέρ του Δημοσίου, πέραν δηλαδή του Ριαχόβου, έκτασης 15400 στρεμμάτων, σβήνουν μαζί με τα λοιπά δημόσια δάση της περιοχής ένα ενιαίο δημόσιο δασικό σύμπλεγμα συ-

νολικής έκτασης 70000 στρεμμάτων, στο οποίο θα αναπτυχθεί αποδοτική δασοπονία, μάλιστα δε επίκειται και σύνταξη ενιαίας διαχειριστικής μελέτης.

Μετά απ' αυτή τη ρύθμιση, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 4006/20.12.1988 απόφαση του Νομάρχη Ιωαννίνων, με την οποία παραχωρήθηκε η εκμετάλλευση, συντήρηση και βελτίωση του καλούμενου πλέον «Δημόσιο Δάσος Ριαχόβου» σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς όμορων Κοινοτήτων (Κεφαλοχωρίου - Δίστρατου, κ.λπ.).

Έτσι, θέλοντας το Δασαρχείο να υλοποιήσει πλέον το πρόγραμμα αυτό, βοηθά τις όμορες κοινότητες να προβούν στην υλοτομία, κ.λπ. του Δημοσίου Δάσους Ριαχόβου, πράγμα που προκάλεσε την δικαιολογημένη αντίδρασή σας και σας κινητοποίησε ώστε να αποτρέψετε τις σε βάρος σας αυτές λύσεις.

Η Επιτροπή που συστήσατε, αλλά και η Αδελφότητά σας η οποία είναι μέλος της ομοσπονδίας των Αδελφοτήτων της Επαρχίας Κόνιτσας, μου ζήτησε να εξετάσω το θέμα, από νομικής πλευράς και να αποφανθώ για το καθεστώς του Δάσους Ριαχόβου, από πλευράς ιδιοκτησίας και εκμεταλλεύσεως και να προβώ εν συνεχεία στις κατά νόμο, όπως εγώ τις κρίνω, επιβαλλόμενες ενέργειες.

Πράγματι, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προσοχή, το οποίο μου επέβαλε και μου επιβάλλει όχι μόνο η ιδιότητά μου ως νομικού - δικηγόρου, αλλά η εντοπιότητα της καταγωγής και κυρίως ως η διαρκής ενασχόλησή μου με τα χωριά της Επαρχίας μας, μέσω των Αδελφοτήτων, μελέτησα το όλο θέμα σε βάθος, χωρίς να υπολογίσω τον απαιτούμενο χρόνο και τις άλλες υποχρεώσεις μου ερευνώντας το καθεστώς ιδιοκτησίας και εκμεταλλεύσεως της περιοχής από το έτος 1750 μέχρι σήμερα.

Σημειώνω ότι το θέμα που μου τέθηκε προς έρευνα από την επιτροπή σας, δια του φιλότατου Βασιλείου Κιτσάκη, ο οποίος με τον φίλο κ. Γιώργο Δαγκουβάνο, πολλά βράδια παρέμειναν μέχρι τα μεσάνυχτα μαζί μου για το θέμα αυτό, μελετώντας τους χάρτες κ.λπ., που αφορούσε και αφορά το Δάσος Ριαχόβου.

Όμως, έχρινα σκόπιμο να σας επισημάνω ότι με την ίδια απόφαση 502/27.12.1968, της Περιφερειακής Δ/σης Δασών Ηπείρου, εκτός από την περιοχή Ριαχόβου που το δημόσιο χαρακτήρισε δημόσια και την πήρε από την εκμετάλλευσή σας, (έκταση 8700 στρεμμάτων), **αφαίρεσε από την Κοινοτική ιδιοκτησία** της Αγίας Παρασκευής και άλλα 15360 στρέμματα, συνεχόμενα της περιοχής Ριαχόβου, με όριο

προς τις Κοινότητες Δροσοπηγής, Φούρκας και τον ποταμό Βουροκόποταμο, Λάκκο Ζεκίρη και ρέμμα Γκρέκα με κατάληξη του αυχένα Ζεκίρη, ώστε να είσθε ενήμεροι και από τώρα να προβείτε στις αναγκαίες ενέργειες πριν υλοποιηθεί το πρόγραμμα εκμετάλλευσης και της περιοχής αυτής.

2. Ιδιοκτησιακό καθεστώς της περιοχής Ριαχόβου

Από τη μελέτη όλων των εγγράφων που αφορούν το θέμα, προκύπτει ότι οι κάτοικοι της Αγίας Παρασκευής, με τα όσα υποστηρίζουν μέχρι σήμερα, δεν μπορούν να θεμελιώσουν δικαίωμα ιδιοκτησίας επί της περιοχής Ριαχόβου και τούτο διότι οι ίδιοι και η Κοινότητα ζητά δηλώσαν στα δικαστήρια που έγιναν μέχρι το 1937 (δίκες με Βεκή Φράσσαρη, ο οποίος διεκδικούσε την κυριότητα ευρύτερης περιοχής Κερασόβου: α) ότι, δεν διεκδικούν δικαίωμα κυριότητας και β) ότι, διεκδικούσαν δικαίωμα εκμεταλλεύσεως και καρπώσεως.

Επ' αυτού σημειώνω, για να γίνει αυτό εύκολα κατανοητό, ότι όταν ο Βεκή βέη Φράσσαρη κ.λπ. διεκδικούσαν δικαίωμα αναγνώρισεως κυριότητας της ευρύτερης περιοχής «Πλάκα Σμούλκα», **οι κάτοικοι και η Κοινότητα υποστήριξαν ότι το δάσος ή η περιοχή Ριαχόβου ήταν δημόσια**, προφανώς δε αυτό έγινε, με την εσφαλμένη εντύπωση ότι έτσι θα απορρίπτονταν το δικαίωμα κυριότητα Βεκή Φράσσαρη.

Επιπρόσθετα μάλιστα, σημειώνω ότι εκείνη την περίοδο, μέχρι το 1941 υπήρχε και αμφισβήτηση -διένεξη περί του ποιος από τους δύο, οι κάτοικοι, δια της διαχειριστικής επιτροπής τους στην αρχή (μέχρι 1935) και δια του αναγκαστικού συνεταιρισμού μετά το 1935, ή η Κοινότητα έχουν δικαίωμα εκμετάλλευσης (ιστορικό της υπόθεσης αυτής στο υπ' αριθμ.9211/7.7.1945 έγγραφο της Γενικής Διοίκησης Ηλείου, προς το Υπουργείο Γεωργίας).

Με την υπ' αριθμ. 2201/26.2.1924 απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, αρμοδίου τότε για τα θέματα αναγνώρισης κυριότητας, έκρινε ότι η όλη περιοχή «Πλάκα - Σμούλκα» της Περιφέρειας Κερασόβου Κόνιτσας, ανήκει στην ιδιοκτησία του Βεκή Βέη Δράσσαρη, κ.λπ. Στη δίκη, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, που αναγνώρισε το Βεκή Φράσσαρη κ.λπ., ως ιδιοκτήτη της περιοχής αυτής, μετείχε και η Κοινότητα Κερασόβου, η οποία όπως αναφέρω παραπάνω υποστήριξε με το γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε ότι η έκταση αυτή ανήκε στο Δημόσιο.

Η περιοχή Ριαχόβου περιλαμβάνεται στην περιοχή που αναγνωρίσθηκε ως ιδιοκτησία του Βεκή Φράσσαρη. Αυτό αποδεικνύεται από πολλά επίσημα στοιχεία, περιγραφές και καθορισμό ορίων.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι η Κοινότητα Κερασόβου στον Υπόμνημά της που κατέθεσε στο Δικαστήριο εκείνο, επικαλείται την υπ' αριθμ. 4/25.5.1919 απόφαση του Ειρηνοδικείου Κόνιτσας, προς απόδειξη των δικαιωμάτων της που ενισχύονται με τα όσα είχε δεχθεί η απόφαση αυτή. Διαβάζοντας τα όρια που περιγράφονται σ' αυτή για να προσδιορίσουν την έκταση αυτή, διαπιστώνεται ότι τα όρια φθάνουν στα όρια των Κοινοτήτων Πουρνιάς, Μόλιστας, Λαγκάδας και Καντσίκου, που σημαίνει ότι στην έκταση της περιοχής «Πλάκα - Σμούλκας» περιλαμβάνεται και η περιοχή Ριαχόβου. Παρόμοιες περιγραφές ορίων και απεικονίσεις σε χάρτες του Δασαρχείου Κόνιτσας της εποχής εκείνης, υπάρχουν πολλές που με βεβαιότητα μπορούμε να πούμε ότι το Ριάχοβο είναι μέρος της περιοχής που είχε αναγνωρισθεί ως ιδιοκτησία του Βεκή Φράσσαρη.

Έτσι, αφού η περιοχή Ριαχόβου χαρακτηρίστηκε από το αρμόδιο Διοικητικό Δικαστήριο με την υπ' αριθμ. 2201/1924 απόφασή του ως ιδιωτική έκταση, όπως άλλωστε και το Δημόσιο από το 1912 και έκτοτε δεχόταν σε διάφορα έγγραφα, αποφάσεις και χάρτες, είναι παράνομη και δεν παράγει έννομες συνέπειες η απόφαση του Νομάρχη Ιωαννίνων και των άλλων οργάνων του Δημοσίου, με την οποία χαρακτηρίστηκε ως δημόσιο το δάσος Ριαχόβου.

Κατ' ακολουθίαν, με βάση τις παραπάνω παραδοχές, καταλήγω ότι το Δημόσιο, δηλαδή ο Νομάρχης και οι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, παρανόμως χαρακτήρισαν μία ιδιωτική περιοχή σε δημόσια και την αφήρεσαν από την ιδιοκτησία ή έστω από τη νομή των κατοίκων ή της Κοινότητας Κερασόβου.

Σημειώνω ότι τα παραπάνω ισχύουν και για τις δύο περιπτώσεις χαρακτηρισμού των περιοχών ως δημοσίων που προανέφερα.

3. Επιβαλλόμενες ενέργειες για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των κατοίκων και της Κοινότητας Κερασόβου

Εφόσον το Δημόσιο δεν έχει δικαίωμα ιδιοκτησίας στην περιοχή Ριαχόβου, θα πρέπει να υποχρεωθεί να απόσχει από κάθε πράξη διατάραξης της νομής και κατοχής που ασκούν οι κάτοικοι δια του Συνεταιρισμού τους. Για να εξαναγκασθεί να το πράξει, θα πρέπει να γίνουν οι εξής ενέργειες:

α) Έγερση αγωγής ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου Ιωαννίνων, μετά από την τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας στο άρθρο 8 του νόμου 1539/1938, ήτοι με κοινοποίηση δια δικαστικού επιμελητή, αίτησης στον Υπουργό Οικονομικών.

Ο αρμόδιος επιθεωρητής δημοσίων κτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, αν πεισθεί με το περιεχόμενο της αίτησης, εισηγείται στην αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικών την παραδοχή της, οπότε το θέμα λήγει εκεί και δικαιώνεστε χωρίς άλλη περαιτέρω δικαστική διαδικασία.

Ήδη, συντάχθηκε η σχετική αίτηση και επιδόθηκε στον Υπουργό Οικονομικών και σας συναποστέλλω αντίγραφο της, για πληρέστερη ενημέρωσή σας επί του θέματος.

β) Αίτηση στη Νομάρχη Ιωαννίνων, με αίτημα να αναστάλει η εκτέλεση της εκμετάλλευσης στα όμορα χωριά (διά του συνεταιρισμού τους). Η αίτηση θα υποβληθεί στη Νομάρχη από ομάδα εκπροσώπων σας, την οποία θα συνοδεύσω ο ίδιος και θα εκθέσω εγώ τις απόψεις μας.

Πιστεύω ότι οι θέσεις που αναπτύσσω για το θέμα είναι τόσο ισχυρές και νομικά βάσιμες, ώστε βάσιμα ελπίζω ότι θα πετύχομε την ανστολή.

Αν παρό ταύτα δεν αποδεχτεί η Νομάρχης το αίτημά μας, τότε, θα προσφύγουμε στο αρμόδιο δικαστήριο ή τον Εισαγγελέα Πρωτοδίκων Ιωαννίνων, δεδομένου ότι αυτός είναι αρμόδιος για λήψη ασφαλιστικών μέτρων για θέματα τέτοια.

γ) Προσφυγή στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ιωαννίνων, αν δεν γίνει δεκτό το αίτημά μας από το Υπουργείο Οικονομικών, για να μας αναγνωρίσει δικαιούχους ή να αναγνωρισθεί ότι το δημόσιο δεν έχει δικαίωμα κυριότητας.

Κρίνω σκόπιμο να παρατηρήσω και τα εξής:

1. Ότι να για αναγνωρισθούν οι κάτοικοι ως συνιδιοκτήτες της περιοχής Ριαχόβου, θα χρειασθεί νομιμοποίηση του καθεστώτος μέχρι του 1880.

2. Ότι, αν κερδίσομε τη διαμάχη μας με το δημόσιο, όπως πιστεύω, θα καταστεί αυτομάτως ιδιοκτήτης ο Βέκης Φράσσαρης κ.λπ., **έναντι του οποίου, αν παρ' ελπίδα εμφανιστεί ως διεκδικητής της περιοχής, έχουμε το εύκολα αποδεικνυόμενο δικαίωμα κυριότητας λόγω χρησικτησίας.**

3. Η νομική θέση που λαμβάνω επί του θέματος, είναι η μόνη ικανή και βάσιμη για να αντιμετωπίσουμε το θέμα με επιτυχία.

Σημειώνω ότι μέχρι σήμερα, οι ενέργειές σας, είτε ενώπιον των δικαστηρίων, είτε ενώπιον των άλλων Αρχών, ήταν διαφορετικά και σε μεγάλο βαθμό αντίθετες απ' αυτές που εγώ υποστηρίζω και θέτω σε ενέργεια, πλην όμως είναι οι μόνες νομικά ορθές και βάσιμες για να αποτραπεί η αφαίρεση της έκτασης περιοχής Ριαχόβου από την εκμετάλλευση του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού ως εκπροσώπου των κατοίκων της Κοινότητας Αγίας Παρασκευής.

4. Με τον εκπρόσωπο της επιτροπής κ. Βασίλειο Κιτσάκη, συζητήσα το θέμα της αμοιβής και των εξόδων, ο οποίος θα σας ενημερώσει σχετικά.

Πάντως, η αμοιβή, πέρα βέβαια από τα έξοδα, θα καθορίζεται σε επίπεδο χαμηλό, αφού λαμβάνω υπόψη ότι η όλη υπόθεση αφορά συμφέροντα κοινοτικά και κοινωνικού ενδιαφέροντος, χώρια που με συνδέει αίσθημα εντοπιότητα και ιδιαίτερου συναισθηματικού δεσμού». Μιχάλης Μαρτσέκης (Δικηγόρος Αρείου Πάγου & Συμβ. Επικρατείας).

Όπως αναγνώσατε αγαπητοί συμπολίτες, το θέμα Ριαχόβου κατέληξε και ανέλαβε να το διεκπεραιώσει ο συμπατριώτης μας δικηγόρος και Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας κος Μαρτσέκης. Οι συλλογισμοί του είναι ορθοί, όπως και τα νομικά του επιχειρήματα, κατά την ταπεινή μου γνώμη. Αγωνιζόμαστε τώρα να διορθώσουμε προηγούμενα λάθη και παραλείψεις.

Μετά από ένα χρόνο, το 1992, ο συμπατριώτης, δικηγόρος μας, στέλνει δεύτερη ενημερωτική επιστολή στους φορείς του χωριού μας (Επιτροπή, Συγκομο, Κοινότητα, Αδελφότητα Αθηνών), με την οποία τους ενημερώνει για τις μέχρι τότε διαδικαστικές ενέργειές του: δηλαδή, στην αίτηση που είχε υποβάλλει στο Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 8 του νόμου 1539/1938, η οποία αίτηση αποτελεί προδικασία για προσφυγή στο Δικαστήριο, το Υπουργείο τούτο με έγγραφό του από 16/7/1991, προς την Νομάρχη Ιωαννίνων, ζήτησε από το Δασαρχείο Κόνιτσας να προβεί στην ένορκη διοικητική εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 9 του άνω νόμου, ώστε στη συνέχεια να παραπέμψει το θέμα στο αρμόδιο γνωμοδοτικό συμβούλιο Δημοσίου Κτημάτων για να αποφανθεί για το αίτημά μας, που είναι η παραχώρηση της έκτασης Ριαχόβου στην κυριότητά μας, δηλαδή στους κατοίκους. Παράλληλα ετοιμάζεται και άλλος φάκελλος, με τα απαραίτητα στοιχεία από τον δικηγόρο μας και στέλνεται στο Δασαρχείο Κόνιτσας, ώστε να κινηθεί η περαιτέρω διαδικασία και η εξέταση των μαρτύρων στην Κόνιτσα και Αθήνα.

Στις 12 Φεβρουαρίου 1993, ο κ. Μαυτσέκης στέλνει, νέα επιστολή στους φορείς του χωριού μας και τους ενημερώνει για τις μέχρι τότε ενέργειές του.

Στις 19 του Γενάρη του 1994. Ο δικηγόρος κ. Μαυτσέκης με Επιτροπή Κερασοβιτών από τον Δημήτριο Αθ. Τσιάτσιο, Χαρισιάδη Αποστόλη, Ψύλλο Μιχάλη, Τέλλη Ηλία, Στρατσιάνη Δημήτριο, Τσούμπανο Παντελή, επισκέφτηκε τον τότε Υπουργό Γεωργίας κ. Γιώργο Μωραΐτη για το γνωστό μας θέμα του Δάσους Ριαχόβου.

Ο κ. συνήγορος ανέπτυξε διεξοδικά και λεπτομερώς στον κ. Υπουργό το θέμα, ξεκινώντας από το 1676, μέχρι σήμερα και τους άκουσε με προσοχή και ενδιαφέρον. Τους άφησε να νοηθεί ότι μπορεί να λυθεί εξώδικα, δηλαδή με Διοικητικές πράξεις, μακριά από χρονοβόρες και πολυδάπανες δικαστικές διαδικασίες. Είναι γνωστά εξάλλου τα φιλικά του αισθήματα για το χωριό μας. Έμπρακτα το απέδειξε στην περίπτωση δανείου που έλαβε η Αδελφοτητα μας για την αποπεράτωση του ξενώνα μας.

Που σκόνταψε το θέμα μας και δεν προσωθήθηκε η λύση του, δεν κατόρθωσα να μάθω. Το βέβαιο είναι ότι χάθηκε για μία ακόμη φορά η ευκαιρία για να λυθεί το θέμα του Ριαχόβου αίσια και ωραία υπέρ των κατοίκων του χωριού μας, αφού μας ταλαιπωρεί εδώ και 87 ολόκληρα χρόνια από το 1913 μέχρι σήμερα.

Έχουμε φθάσει Γενάρη του 1994 και οι χρονοβόρες-γραφειοκρατικές διαδικασίες συνεχίζονται δίχως κανένα αποτέλεσμα. Από αυτή την ημερομηνία και μέχρι τέλους του Οκτώβρη του 1999, καμιά κίνηση δεν διαπιστώθηκε στο θέμα του Ριαχόβου.

Μια μακάρια σιγή κατέχει όλους μας, ούτε Δημόσιο ενεργεί, ούτε εμείς οι ενδιαφερόμενοι. Ποιος φταίει δεν γνωρίζω. Περνά ολόκληρη πενταετία σε αδράνεια. Η κατάσταση αυτή; «Βολεύει», το Δημόσιο, ο χρόνος που περνάει είναι υπέρ αυτού, γιατί ήδη στη δίκη στα Γιάννινα, το 1991, επικαλέστηκε την επί 30 χρόνια αδράνειά μας. Δεν φτάνει αυτό μόνο. Οι νόμοι και τα διατάγματα του Κράτους, αλλάζουν, τροποποιούνται, καταργούνται, ψηφίζονται νέοι και οι καταστάσεις παίρνουν άλλη μορφή.

Αυτό συνέβηκε και στη δική μας περίπτωση του Ριαχόβου. Ο νόμος του 1938 που ίσχυε μέχρι το 1998, καταρτήθηκε και ψηφίστηκε νέος νόμος, ο 2732/1999 που ρυθμίζει τις διεκδικούμενες Δημόσιες εκτάσεις. Πράγμα που σημαίνει ξανά από την αρχή, όλες οι διαδικασίες. Γι' αυτό και ο δικηγόρος κ. Μαυτσέκης την πρώτη (1) Νοέμβρη του

1999, στέλνει νέα επιστολή στον Συν/σμό του χωριού μας και Αδελφότητά μας, σχετικά με το θέμα του Ριαχόβου, που έχει ως εξής:

Προς τους:

1. Αγροτικό Συν/σμό Διαχ/σης
Κοινής Χορτονομής «Αγίας Παρασκευής»
2. Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής, Αθήνα

ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, Αθήνα, 1/11/1999

Αγαπητέ Πρόεδρε,

Εν συνεχεία προηγουμένων ενημερωτικών επιστολών μου, σχετικά με το θέμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του Ιδιωτικού Δάσους «ΡΙΑΧΟΒΟΥ», σας εκθέτω τα ακόλουθα:

Με το άρθρο 24 του νόμου 2732/1999 καθιερώθηκε υποχρεωτική προδικασία για όποιον αξιώνει δικαίωμα κυριότητας εμπραγμάτου δικαιώματος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Ειδικότερα, θέσπισε την υποχρέωση πριν κατατεθεί αγωγή στο δικαστήριο, θα πρέπει να κοινοποιείται αίτηση στο Δημόσιο με δικαστικό επιμελητή, στην οποία να εκθέτει την αξίωσή του, κ.λπ. Ασκηση, συζήτηση αγωγής στο δικαστήριο χωρίς να έχει τηρηθεί η προδικασία αυτή κηρύσσεται απαράδεκτη. Το Δημόσιο έχει υποχρέωση να ερευνήσει την αίτηση και να αποφανθεί για το διεκδικούμενο δικαίωμα μέσα σε έξι μήνες από της κοινοποιήσεως της αίτησης κι αν αυτό δεν γίνει, τότε ασκείται νόμιμα αγωγή στο δικαστήριο.

Έτσι, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του νόμου αυτού, συντάξα νέα αίτηση, αντίγραφο της οποίας στέλνω στο Συνεταιρισμό, προκειμένου να δείτε το περιεχόμενο της αιτήσεως και το αίτημά μας. Επιπρόσθετα, σκοπός της αποστολής σ' εσάς αντιγράφου της αιτήσεως πριν το κοινοποιήσω στο Ελληνικό Δημόσιο με δικαστικό επιμελητή, είναι να διαβάσετε με προσοχή το όλο περιεχόμενο και να μου απαντήσετε, στη συνέχεια, εγγράφως για τα εξής θέματα:

1. Εάν τα ονόματα τα οποία γράφω στην αίτηση (590 άτομα) είναι αυτά που θεωρούνται δικαιούχοι των αρχικών δικαιούχων, αν υπάρχουν και άλλα άτομα, ή αν αναγράφηκαν στην αίτησή μου και πρόσωπα τα οποία δεν είναι δικαιούχοι.

Πρέπει λοιπόν να ελέγξετε τα ονόματα που γράφω στην αίτηση, να συμπληρώσετε τα στοιχεία που λείπουν (π.χ. πατρώνυμα, ονόματα συζύγων όσον αφορά τις γυναίκες, διευθύνσεις, κ.τ.λ.) και επί πλέον

και κυριότερα, να ελέγξετε αν όλα τα πρόσωπα τα οποία αναφέρονται στην αίτηση βρίσκονται εν ζωή ή μερικοί έχουν αποβιώσει, οπότε θα πρέπει να σημειώσετε τα πρόσωπα αυτά στην αίτηση, διαγράφοντας ή προσθέτοντας ονόματα στην αίτηση.

2. Στην αίτηση προσδιορίζω την διεκδικούμενη έκταση σε 8700 στρέμματα περίπου, εκ των οποίων 4600 στρέμματα είναι δάσος και 4100 στρέμματα γυμνές εκτάσεις (καλλιεργήσιμες), την οποία προσδιορίζω με όρια και προσανατολισμό. Θα πρέπει να μελετήσετε με προσοχή τα όρια και την έκταση που περιγράφω στην αίτηση και να μου γράψετε τις παρατηρήσεις σας, αν συμφωνείτε με αυτά που γράφονται ή εάν έχετε να συμπληρώσετε νέα στοιχεία προσδιοριστικά έκτασης.

3. Απαιτείται να συγκοινοποιήσω στο Δημόσιο, μαζί με την αίτηση, και ένα Τοπογραφικό Διάγραμμα, το οποίο θα πρέπει να συνταχθεί από Μηχανικό, όπως προβλέπει η νέα διάταξη του άρθρου 24 του ν.2732/1999. Αντί αυτού του τοπογραφικού θα υποβάλω ένα σχεδιάγραμμα το οποίο έχει συνταγεί από την Δασική Υπηρεσία Κόνιτσας, που είναι ιδιαίτερα κατατοπιστικό και προσδιορίζει επακριβέστερα την έκταση.

Με την ευκαιρία αυτή, σημειώνω ότι, στένοντάς μου τις απόψεις και τις παρατηρήσεις σας επί των αναγραφόμενων στην αίτησή μου, ώστε βάσει αυτών να συντάξω το οριστικό κείμενο, το οποίον και θα υποβάλω στο Δημόσιο πριν κατατεθεί η αγωγή, η νέα, στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Ιωαννίνων, θα πρέπει να μου στείλετε 500000 δραχ. που θα καλύψουν τα έξοδα και την όλη αμοιβή μου για τη διαδικασία που θα πρέπει να γίνει πριν κατατεθεί η σχετική αγωγή στο αρμόδιο Δικαστήριο (σύνταξη της αίτησης, κοινοποίησή της στα αρμόδια Υπουργεία, προσκόμιση των τίτλων, συνεργασία και επαφές με τους αρμόδιους, κ.λπ.).

Είναι πρόδηλο ότι αναμένω απάντησή σας για να προωθήσω τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος για την αναγνώριση της κυριότητάς σας επί του Δάσους.

Φιλικώτατα,
Μιχάλης Ν. Μαρτσέκης

Από το περιεχόμενο αυτής της επιστολής διαπιστώνουμε ότι και πάλι πρέπει να υποβληθούμε σε νέους κόπους και έξοδα. Να ξαναρχίσουμε από την αρχή, όλη την προβλεπόμενη διαδικασία, που τώρα

με τις νέες διατάξεις του νόμου είναι φανερό ότι είναι πιο δυσμενείς για εμάς.

Συμπέρασμα: Μια διαδικασία 8-9 ετών δεν απέφερε τίποτα το αξιόλογο. Στην αρχή βρισκόμαστε και πάλι, το μόνο πράγμα που μπορεί να βρει κανείς ευνοϊκό στο διάστημα αυτό, είναι ότι δεν έκανε καμιά επέμβαση το Δημόσιο στην περιοχή Ριαχόβου (Διάνοιξη δρόμου, προσήμανση υλοτομίας, κ.τ.λ.), δηλαδή δεν προέβη σε διακατοχικές πράξεις, για τις οποίες και φυσικά θα εύρισκε όλο το χωριό μας ενάντια του, όπως το 1989.

Στην ανωτέρω επιστολή του δικηγόρου ο Συν/σμός του χωριού μας, έκανε όλες τις προετοιμασίες και επέστρεψε τις καταστάσεις, ώστε να προχωρήσει από τον δικηγόρο η διαδικασία.

Είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι, ο συνήγορός μας, έχει ήδη κάνει τις περαιτέρω ενέργειές του, προς το Υπουργείο Οικονομικών και Δασορχείο Κόνιτσας, το οποίο έχει τώρα τον λόγο.

Εδώ πρέπει να τονίσω, πως χρέος όλων των Κερασοβιτών είναι, ότι άμα κληθούμε από την δασική υπηρεσία της Κόνιτσας, να σπεύσουμε όλοι μας πρόθυμα και χωρίς βαρυγκομίες να παράσχουμε τις όποιες ζητηθούν πληροφορίες για τα κτήματά μας στην περιοχή Ριαχόβου. Έτσι συμβάλλουμε στο να δικαιωθούν μια ώρα αρχύτερα οι γραφειοκρατικές διαδικασίες. Αν αρχίσουμε τις μεμψιμοιρίες, τις γκρίνιες και τα «ώχ δεν βγαίεσαι αδελφέ μου», αυτά θα κοιτάξουμε τώρα, δεν πρόκειται να τελειώσει ποτέ αυτό το ζήτημα. Ο χρόνος δουλεύει υπέρ του Κράτους και όχι υπέρ των Κερασοβιτών, ας το καταλάβουμε καλά αυτό.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Μικρό Υδροηλεκτρικό Έργο Κερασόβου.

Για το ζήτημα αυτό, επιθυμώ να γράψω δύο λόγια, ώστε να ενημερωθούν οι αγαπητοί μου συγχωριανοί πιο σωστά και πιο ουσιαστικά για τίνος πρόκειται.

Το μικρό υδροηλεκτρικό έργο που σκοπεύει η Γενική Περιφέρεια Ηπείρου (Δημόσια Υπηρεσία) να εντάξει στο Περιφερειακό Ενεργειακό Πρόγραμμά της, έχει σχεδιαστεί και ξεκινά από γεφυρά Βουροκοποτάμου - Καραμούση - ακολουθεί έναντι κτήματα (χωράφια χέρσα) Αριστείδη Τσιάτσιου, Αποστόλου Κ. Τζίνα (Γόκη), βραχώδη πλευρά (Γαλαρία) κάτω από Μικρή Ράχη (Αγία Τριάδα) και καταληγει μετά από 1,5 χιλ. στο Τζερεμέ (κτήματα) Αποστόλου Τζίνα, Βασιλείου Τζίνα και Παπακωσταίων, χέρσα και αυτά σήμερα.

Το Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Ηπείρου (εταιρεία ιδιωτική) που κάνει την σχετική μελέτη, ύστερα βέβαια με συνεργεία της Γενικής Περιφέρειας Ηπείρου, προκειμένου να κατασκευάσει έργα σαν αυτό το μελετημένο στο χωριό μας, συμβάλλεται ή με Δήμους-Κοινότητες ή με άλλους φορείς, όχι όμως με ιδιώτες, ατομικά ενεργούντες, έτσι μας διαβεβαίωναν οι εκπρόσωποι Περιφερειακού Ενεργειακού Κέντρου Ηπείρου, όπως περίπου το 1999 στο χωριό μας.

Εμείς οι Κερασοβίτες πετύχαμε να είναι φορέας τέτοιος ο υπάρχων σήμερα Αναγκαστικός Συνεταιρισμός του χωριού μας, ώστε η Σύμβαση να γινόταν μεταξύ της Γενικής Περιφέρειας Ηπείρου και του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού. Τα οφέλη για τους κατοίκους του χωριού μας θα ήταν και είναι πολλά:

α) Αναγνωρίζεται σαν συμβαλλόμενος ο Αναγκαστικός Συν/σμός, ως εκπρόσωπος της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας, που αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζεται ως κύριος ενεργώντας όμως για λογαριασμό της ολότητας των κατοίκων. Με τον τρόπο αυτό και τώρα που θα αρχίσει η διαδικασία της κτηματογράφησης της περιοχής μας, θα αντιμετωπίζαμε πάρα πολύ πιο εύκολα το θέμα της ύπαρξης τίτλων ιδιοκτησίας, που απαιτείται για να καταχωρηθεί στο Υποθηκοφυλα-

κείο η κυριότητα των κατοίκων-Συνεταιρισμού.

β) Θα εισέπραττε ο Συνεταιρισμός, δηλαδή οι κάτοικοι του χωριού μας, ένα σημαντικό ποσό από την εκμετάλλευση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα πωληθεί υποχρεωτικά στην ΔΕΗ σε ποσό ίσως και μέχρι 17% επί της συνολικής αξίας της παραγόμενης ενέργειας.

γ) Θα απασχολούνται μερικά άτομα, όχι μόνον κατά το στάδιο της κατασκευής του έργου, αλλά και μετά.

δ) Θα ωφελούνταν η τοπική, αλλά και η ευρύτερη οικονομία (δρόμοι - γέφυρες, κ.τ.λ.).

ε) Ένας επιπλέον σημαντικός παράγοντας θα ήταν και τούτο, ότι δηλαδή μέρος της διεκδικούμενης έκτασης, σαν ιδιωτικού δάσους Ριαχόβου, που αγωνίζεται ο Συν/σμός να πετύχει, εμπεριέχεται στην έκταση αυτή, δηλαδή του Ριαχόβου, τότε αυτό θα αποτελούσε και ένα βασικό στοιχείο υπέρ των απόψεών μας ότι η όλη έκταση του Ριαχόβου είναι δική μας ιδιωτική των κατοίκων του Κερασόβου, που έχει αποκτηθεί με έκτατη χρησικτησία, αφού επ' αυτής ασκούσαμε όπως ενοικιάσεις βοσκοτόπων από 1968 ή και πρότερον ακόμη, στον Κων/τίνο Δημητρίου Τέλη, συγχωριανό μας κτηνοτρόφο (βλεπ. Πρακτικά Συν/σμού, επικυρωμένα από Κοινότητα) και ασκούμε δια του Συν/σμού μας (βοσκοτόπια Ντουραλή) και ατομικά, που αυτά όλα σημαίνουν ΔΙΑΚΑΤΟΧΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Τ' ανωτέρω που ανέφερα, είναι μερικά ενδεικτικά πράγματα-σημεία-που συγκαταλέγονται στα συν, στα υπέρ, στα πλεονεκτήματα του μελετούμενου, μικρού υδροηλεκτρικού έργου του χωριού μας. Όμως κατά το χρονικό διάστημα από περίπου, μέχρι το περασμένο Πάσχα του 2000, πιστεύαμε όλοι μας ότι έτσι θα γίνονταν τα πράγματα και προς τον καλό αυτό σκοπό προχωρούσαν. Έλα όμως, που ανατράπηκαν μέχρι τη στιγμή αυτή που γράφονται αυτές οι γραμμές. Τι συνέβηκε.

Κατά την προσωπική μου άποψη, δεν χειρίστηκε πολύ ορθά και σωστά το θέμα της παραχώρησης και υπογραφής από τους ιδιοκτήτες των κτημάτων του Τζερεμέ και του Καραμούση, ο Συνεταιρισμός. Έπρεπε να κληθούν αυτοί από την αρχή της διαπραγμάτευσης, ώστε να έχουν δεδομένη και υπογεγραμμένη την συγκατάθεσή τους και μετά να προχωρήσουν στις επιβαλλόμενες περαιτέρω ενέργειες. Έγινε όμως το αντίθετο. Αυτό τους προκάλεσε και γι' αυτό σήμερα αντιτίθενται στην παραχώρηση των κτημάτων τους στον Συν/σμό, με συνέ-

πεία να μην έχει την δυνατότητα να υπογράψει ο Συν/σμός την Σύμ-
βαση με το Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Ηλείου.

Αυτό γίνεται ακόμη πιο κατανοητό και από το 4 Μαΐου 2000 έγ-
γραφο του Περιφερειακού Ενεργειακού Κέντρου Ηλείου, που έχει
ως εξής:

Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Ηλείου

Βορείου Ηλείου 20,
Ιωάννινα, Τ.Κ 45333
Τηλ: +30 651 22768
Fax : +30 651 22758
E-mail: pekh@mail.otenet.gr

Γιάννινα 04.05.2000

Προς:

Αγροτικό Συνεταιρισμό Αγ. Παρασκευής (Κεράσοβο)

Αγ. Παρασκευή Κονίτσης

(υπόψη: κ. Π. Τσούμπανου, Προέδρου Δ.Σ.)

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
"ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ"
Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5 - Π. ΟΥ ΚΥΨΕΛΗ
ΤΗΛ. 8321290 - ΑΘΗΝΑ

Κοινοποίηση: Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κονίτσης: «Το Κεράσοβο»

Θέμα: Μικρό Υδροηλεκτρικό Έργο Κεράσοβου

Αγαπητέ κ.κ. Τσούμπανε,

Σας πληροφορούμε ότι ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη από το Νόμο
γνωμοδότηση της ΔΕΗ για το έργο, η οποία είναι θετική. Κατόπιν τούτου,
επιβάλλεται η άμεση προώθηση των περαιτέρω ενεργειών αδειοδότησης.

Παρά τις επανειλημμένες μέχρι σήμερα διαβεβαιώσεις σας, κανένα εκ των
συμβολαιογραφικών εγγράφων που απαιτούνται για τη δυνατότητα εκμίσθωσης από
το Συνεταιρισμό σας των γαιών από όπου προβλέπεται να διέλθουν υδραυλικά έργα
δεν έχει μέχρι σήμερα υπογραφεί, αλλά ούτε και έχουμε επισήμως ενημερωθεί για
τυχόν απευθείας συνεννόηση με τους εμπλεκόμενους ιδιοκτήτες.

Η περαιτέρω αναμονή για τη διεκπεραίωση του θέματος αυτού είναι αδύνατη,
δεδομένου ότι τα έγγραφα αυτά είναι απαραίτητα για την περαιτέρω προώθηση της
έκδοσης των αδειών του έργου. Κατά συνέπεια, εάν μέχρι τις 12 Μαΐου 2000 δεν
καταστεί δυνατή η υπογραφή τους, η προώθηση του έργου θα γίνει με άλλη χάραξη,
παρακάμπτοντας τις εν λόγω ιδιοκτησίες με αυτονόητες δυσμενείς επιπτώσεις τόσο
για το κοστολόγιο του έργου, όσο και το Συνεταιρισμό.

Παρακαλούμε για δικές σας ενέργειες.

Με τιμή

Τόμος Χρήστος

Από το εν λόγω έγγραφο, μαθαίνουμε ότι υπάρχει και η δυνατότητα ακόμη της απ' ευθείας συνεννόησης με τους Εμπλεκόμενους ιδιοκτήτες, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν να διαπραγματευτούν με τους ιδιοκτήτες Κερασοβίτες, μακράν και έξω από τον Συν/σμό του χωριού μας. Αυτό όμως το πράγμα, τώρα το λένουν και το γράφουν, δεν το έλεγαν και πέρισυ στο χωριό μας, στην ειδική Γενική Συνέλευση που έγινε στο χωριό μας, που όλοι συμφωνήσαμε να γίνει μέσω του Συνεταιρισμού μας, και για όφελος της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας, και όχι μιας μερίδας Κερασοβιτών για ίδιο ιδιωτικό συμφέρον. Τώρα ανατρέπονται τα πάντα, αναποδογυρίζουν, σε βάρος της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας. Εξηγούμαι πιο κατανοητά και κάνω την εξής υπόθεση:

Αν τελικά δεν τα «βρουν», το Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Ηπείρου και οι εμπλεκόμενοι ιδιοκτήτες. Τότε τι μένει λοιπόν να πράξει το πρώτο; Δυο λύσεις έχει κατά την ταπεινή μου γνώμη:

α) Να προχωρήσει να κάνει το υδροηλεκτρικό έργο Κερασόβου με το Δημόσιο, το Κράτος, που σ' αυτή την περίπτωση είναι η Γενική Περιφέρεια Ηπείρου και με παράκαμψη στη χάραξη (έξω από τα κτήματα), να γίνει δηλαδή στην θέση Ραχοβίτσα, τοποθεσία που θεωρεί ήδη το Δημόσιο ότι είναι δική του, κάνοντας για μια άλλη φορά, και μια νέα καθαμπινάτη ΔΙΑΚΑΤΟΧΙΚΗ ΠΡΑΞΗ, στην επίδικη περιοχή του Ριαχόβου.

β) Άλλη, δεύτερη επιλογή είναι να προχωρήσει στην Σύμβαση με τον ΔΗΜΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, αφού κατά νόμο, είναι τώρα τοπικό Δημοτικό Διαμέριμά του, άσχετα αν οι Κερασοβίτες βρίσκονται σε «εμπόλεμη» κατάσταση με τον ΔΗΜΟ.

Εξάλλου αυτές τις λύσεις τις πρόβαλλε και ο διαπραγματευτής άνθρωπος του Περιφερειακού Ενεργειακού Κέντρου Ηπείρου, ο οποίος ήρθε σε επαφή με μερικούς από τους εμπλεκόμενους ιδιοκτήτες του Τζερεμέ. Και αυτός ξεκαθάρισε, ότι αν δεν τα «βρούμε» μεταξύ μας, τότε «βγαίνετε έξω», τόσο ο Συν/σμός του χωριού, όσο και εσείς οι ιδιοκτήτες και το έργο προχωρά, επιλέγοντας την μια ή την άλλη λύση που έχω προαναφέρει.

Εν όψη αυτών των νέων δυσμενών δεδομένων, το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αθηνών, συζήτησε το θέμα και αποφάσισε και έστειλε έγγραφο από 24 Μαΐου 2000 στον δικηγόρο του Συν/σμού μας, κ. Μαροτσέκη, που διαχειρίζεται νομικά και δικαστικά το ζήτημα του Ριαχόβου, και να του επιστήσει την ΠΡΟΣΟΧΗ, στις περαιτέρω ενέργειές του,

ώστε να μη ξαναβρεθούμε, παρά την θέλησή μας, σε ΝΕΕΣ ΔΙΑΚΑΤΟΧΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ, από μέρους του Δημοσίου σε βάρος της περοχής Ριαχόβου, εφόσον το μελετημένο έργο, είναι μέσα στην επίδικη περιοχή του Ριαχόβου, στη θέση Ραχοβίτσα.

Αλλιώς θα ήταν το ζήτημα, αν συμβαλλόμενος και υπογράφων τη Σύμβαση ήταν ο Συν/σμός του χωριού μας. Έχω γράψει προηγουμένα. Το έγγραφο αυτό κοινοποιήθηκε και στους: α) Αναγκαστικό Συν/σμό του χωριού μας, μια και αυτός είναι ο εντολοδόχος του ζητήματος και β) Αδελφότητες Κερασοβιτών Κιάτου και Ιωαννίνων για γνώση - ενημέρωση.

Στο έγγραφο αυτό της Αδελφότητας Αθηνών, απάντησε ο δικηγόρος κ. Μαρτσέκης, αλλά η απάντησή του, είναι σε «άλλο κύμμα» και τούτο προφανώς γιατί δεν ήταν ενημερωμένος για το έγγραφο από 4 Μαΐου του 2000 που έστειλε το Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Ηπείρου προς τον Συν/σμό του χωριού μας, αλλά και την Αδελφότητα Αθηνών, πέραν της άγνοιας για τις απ' ευθείας διαπραγματεύσεις (άκαρπες προς το παρόν) που γίναν με μερικούς από τους εμπλεκόμενους ιδιοκτήτες).

Γενική Συνέλευση που έλαβε σχετική απόφαση.

Σ' αυτό το έγγραφο του Συν/σμου μας, το Περιφερειακό Ενεργειακό Κέντρο Ηπείρου, απάντησε με μια πεντασέλιδη αναφορά. Μεταξύ των άλλων λέγει ότι: 1) Το ΠΕΚ Ηπείρου συνεχίζει να μιλά με τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Αγίας Παρασκευής που τον θεωρεί σήμερα μοναδικό φορέα έκφρασης και βούλησης των κατοίκων του χωριού μας και συνεργάτη στην ανάπτυξη του έργου, από τον οποίο προσδοκά στήριξη προκειμένου να φέρει σε πέρας το δύσκολο έργο που έχει αναλάβει.

2) Το ΠΕΚ Ηπείρου συνεχίζει τις προσπάθειές του, ώστε να υπάρξει ποσοστό από την εκμετάλλευση του έργου που να δοθεί στον συνεταιρισμό μας. Το ύψος του ποσοστού αυτού δεν μπορεί παρά να συναρτάται από τα πραγματικά δεδομένα της επένδυσης, όπως αυτή θα διαμορφωθεί στο τέλος της ανάπτυξης, όταν προσδιοριστούν όλοι οι τεχνικά, διοικητικά, νομικά και οικονομικά αστάθμητοι παράγοντες. Δηλαδή όσο φθηνότερα γίνει το έργο κι όσο παραγωγικότερο αυτό αποβεί, τόσο μεγαλύτερο θα μπορεί να είναι το άμεσο δραχμικό όφελος του συνεταιρισμού μας που θα λάβει ποσοστό από την εκμετάλλευσή του.

3) Το ΠΕΚ Ηλείου συνεχίζει τις προσπάθειές του να αναπτύξει το έργο το οποίο και ελπίζει ότι θα πετύχει με τον καλύτερο τρόπο εντός της επόμενης διετίας φτάνοντας σε σημείο έναρξης κατασκευής, εκτός απροόπτου, το 2002.

4) Το ΠΕΚ Ηλείου δεν ασχολείται με τη διαμάχη της τέως κοινότητας Αγίας Παρασκευής με το δήμο Κόνιτσας και το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς αυτή είναι ΑΣΧΕΤΗ με την ανάπτυξη του έργου.

5) Το ΠΕΚ Ηλείου βρήκε ήδη τον πλέον αξιόπιστο φορέα για τη διάθεση των κεφαλαίων κατασκευής και εκμετάλλευσης, δηλαδή την ΔΕΗ. Ανανεώσιμες Α.Ε., θυγατρική εταιρεία της ΔΕΗ, η οποία εφόσον το έργο κριθεί οικονομικά ΒΙΩΣΙΜΟ, θα προχωρήσει στην επένδυση.

6) Το ΠΕΚ Ηλείου δεν μπορεί παρά να ενεργήσει στο πλαίσιο του Νόμου, σε κάθε ενέργειά του... Το ΠΕΚ Ηλείου, όπως και κάθε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο, λειτουργεί στο πλαίσιο του νομοθετικού πλαισίου που ορίζεται από την πολιτεία, μέσα στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον που αποτελεί συστατικό στοιχείου του πεδίου της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στη χώρα.

7) Το ΠΕΚ Ηλείου, θα συνεχίσει να συνεργάζεται για την υλοποίηση του έργου, με τη ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. και τους συνεργάτες της, ως έχει πράξει κατά το τελευταίο διάστημα, προκειμένου να τελεσφορίσει η προσπάθειά του και το έργο να κατασκευασθεί τελικώς, αφού ο φορέας αυτός εμφανίζεται στην παρούσα φάση, ως ο πλέον αξιόπιστος και το έργο παραμένει ακόμη να έχει ελπίδα κερδοφορίας, έστω και περιορισμένη σε σχέση με την αρχική προσδοκώμενη. Όσο τα οικονομοτεχνικά δεδομένα του έργου παραμένουν τέτοια που να κρίνεται επενδυτικά βιώσιμο, τόσο θα διατηρείται η πεποίθηση υλοποίησής του και κατά συνέπεια το έργο θα συνεχίζει να αναπτύσσεται από το ΠΕΚ Ηλείου με τους συνεργάτες του κ.τλ., κ.τλ.

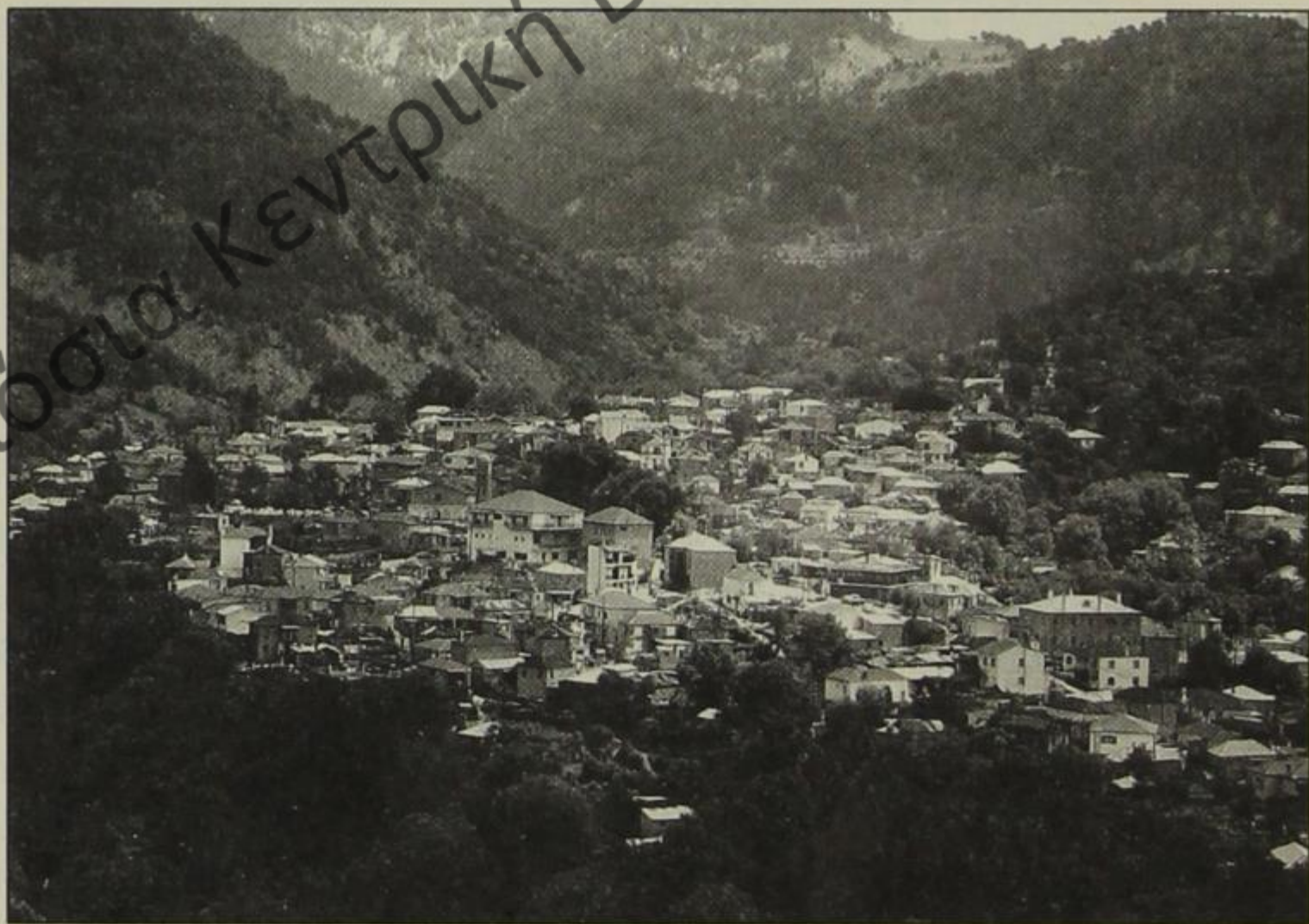
– Από τα ανωτέρω εκτεθέντα ο γράφων σχολιάζει τα ακόλουθα:

1) Όλοι οι συνεργαζόμενοι φορείς ΠΕΚ, ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε., Αγροτικός Συν/σμος του χωριού μας, για την ανάπτυξη του έργου, να διατηρήσουν και στο μέλλον το καλό πνεύμα συνεργασίας που πρέπει να διαπνέει σ' αυτές τις περιπτώσεις, παρά τις οποίες μικροπαρεξηγήσεις ή μικροδιαφωνίες που δημιουργούνται λόγω της φύσης του έργου. Αυτό είναι φυσικό και αναμενόμενο, προέχει όμως το καθολικό – γενικό συμφέρον της ολότητας των κατοίκων του χωριού μας και σ' αυτό πρέπει και επιβάλλεται να προσβλέπουμε όλοι μας.

2) Επειδή ακόμη δεν έχουν πεισθεί οι συνιδιοκτήτες των χωραφιών, που θα περάσει η κατασκευή του έργου, για την παραχώρησή τους στο Συν/σμό, προς το γενικό συμφέρον της ολότητας των κατοίκων μέσα στο οποίο φυσικά υπάγεται και το ατομικό σας, θα πρέπει να γίνει, έστω και μια τελευταία προσπάθεια –πειθώ– που ίσως αλλάξουν γνώμη και το έργο προχωρήσει με την αρχική του χάραξη, που φυσικά είναι πιο συμφέρουσα από μια νέα παραλλαγμένη σχεδίαση.

3) Εφόσον αποβεί άκαρπη και μάταιη μια τέτοια καλή προσπάθεια, τότε δεν απομένει παρά να γίνει αποδεκτή η εναλλακτική λύση, που προτείνει ο Δημήτρης Γεωργίου Ζήκας, Πρόεδρος της Αδελφότητας Ιωαννίνων. Η πρόταση –προσφορά του– είναι επίσης άξια επαίνων και συγχαρητηρίων μιας και δίνει άμεση λύση στο πρόβλημα αυτό. Αυτή είναι γνωστή στη Διοίκηση του Συν/σμού μας αλλά και στο ΠΕΚ Ηλείου. Δεν απομένει παρά να υλοποιηθεί, ώστε να λυθούν τα χέρια, τόσο του Συν/σμού μας όσο και του ΠΕΚ Ηλείου. Τα λόγια και οι καλές προθέσεις να γίνουν έργα –πράξεις. Ήδηομεν!

Έτσι έχουν τα πράγματα μέχρι την ώρα που γράφονται οι γραμμές αυτές.–

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΣΑΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

• Το εγχειρίδιο αυτό που κρατάτε στα χέρια μας αυτή τη στιγμή, είναι ένα μεγάλο ντοκουμέντο, αφού σ' αυτό είναι συμπικνωμένη η όλη διαχρονική εμφάνιση και εξέλιξη ιστορίας του Δάσους του χωριού μας από εμφάνισής της επί Τουρκοκρατίας μέχρι σήμερα.

Δεν πρέπει να σταθούμε στο αν είναι άρτιο ή αν έχει ελλείψεις και παραλείψεις. Θα σταθούμε στο ότι για πρώτη φορά καταγράφηκε η αληθινή –πραγματική– διαχρονική ιστορία του δάσους του χωριού μας, που είναι ένα παρακλάδι της όλης ιστορίας του.

Έτσι έχουμε ένα βιβλίο μέσα στο οποίο καταχωρήθηκε το «μεγαλείο της ψυχής» του Κιρασοβίτη προγόνου μας, παππού, προπάππου και πατέρα μας, στο σκληρό και άγριο αιώνα του, να περισσεύει από τα αρπακτικά και ληστρικά γαμπιά γηλια του δυνάστη Τουρκαλβανού Μπέη, το δάσος του χωριού μας από το να γίνει τσιφλίκι του, και το πέτυχε αξιοθαύμαστα.

Είναι μια χειρονομία άξια συγχαρητηρίων γιατί είναι μια προσφορά στους Νεοέλληνες Κιρασοβίτες, που αξίζει να μάθουν τους βασανισμούς, τσιφλισμούς και τις ταλαιπωρίες – διώξεις που έχουν υποστεί οι προγόνου μας για να μας παραδώσουν το Κεράσοβο, σαν Κεράσαχώρι. Αυτοδιορχούμενο και όχι σαν υποτακτικό κάποιου άλλου αφέντη.

Φύλαξέ το, αγαπητέ συγχωριανέ για να το διαβάσουν σήμερα τα παιδιά σου, αύριο τα εγγόνια σου, να επισκεφτούν μια μέρα το χωριό των γονιών τους, τους τάφους αυτών και των παππούδων τους. Να το γνωρίσουν από κοντά, να ανάψουν ένα μικρό κεράκι στην εκκλησία του Άι Νικόλα και στους τάφους των προγόνων τους. Αυτό θα είναι το ευλαβικότερο προσκύνημα και το καλύτερο γι' αυτούς μνημόσυνο. Αιώνια η μνήμη τους.–

Φωτό: Μια άποψη του χωριού μας.

Ο Δημήτρης (Τάκης) Σαμαράς γεννήθηκε το 1936 στο χωριό Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο) της Κόνιτσας, από γονείς πτωχούς. Το δημοτικό σχολείο το τελείωσε στο χωριό, το δε Γυμνάσιο στην Κόνιτσα το 1957. Το 1962 διορίζεται υπάλληλος

στο Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.). Έγινε πτυχιούχος της τότε Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών, σπουδάζοντας εργαζόμενος, φροντίζοντας άμα και τους γονείς του, αφού ήταν ο μοναχογιός τους.

Παντρεύτηκε το 1970 και απέκτησε δύο παιδιά, αγόρι και κορίτσι.

Ανήλθε όλες τις βαθμίδες της υπαλληλικής ιεραρχίας μέχρι του Διευθυντή. Τον Μάρτη του 1988 εξαναγκάστηκε σε παραίτηση και έτσι αποχώρησε από την υπηρεσία του, συνταξιοδοτούμενος πρόωγα.

Από 1964-1976 ήταν Ταμίας, Γραμματέας και Πρόεδρος της Αδελφότητας Κερασοβιτών Αττικής.

Ασχολήθηκε και με τον κλαδικό συνδικαλισμό στο Ταμείο του από 1981-1983.

Από τον Δεκέμβρη του 1998 είναι πάλι Πρόεδρος της Αδελφότητας Κερασοβιτών Αττικής.

Αρθρογραφεί στο περιοδικό της Αδελφότητας, που είναι πολιτιστικού περιεχομένου.

48114

KON